

Vuurwerk

Dagboek van een ruststoker

Colofon

ISBN: 978 90 8954 069 0

1e druk 2008

© 2008 Johan Meijering

Dit boek is tot stand gekomen onder auspiciën van de
Stichting 'Staakt Het Vuren'

Realisatie: Uitgeverij Elikser B.V.

Het boek is te bestellen bij de boekhandel
of rechtstreeks bij:

Elikser B.V.

Ossekop 4

8911 LE Leeuwarden

Telefoon: 058-2894857

www.elikser.nl

Illustraties: Sieger Zuidersma

Vormgeving omslag en binnenwerk:

Evelien Veenstra

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op wat voor wijze dan ook, zonder voorafgaand schriftelijke toestemming van de auteur en de uitgeverij.

This book may not be reproduced by print, photoprint, microfilm or any other means, without written permission from the author and the publisher.

Vuurwerk

Dagboek van een ruststoker

Johan Meijering

Graag wil ik dit boek opdragen aan Margarethe,
William en Alexander.

Mijn dank gaat uit naar: Fatiha Balghiti, Eddy Mul, Guillaume Pool,
Johan van Wijk en het team van uitgeverij Elikser B.V.
In het bijzonder wil ik noemen Carla Durville en Karin Herrebout

Inhoud

Voorwoord	11
Inleiding	15
1 Madeira <i>Een glaasje Madeira my dear</i>	19
2 Een terugblik <i>Het vuur aan de schenen</i>	27
3 Het interview <i>What's in a name and what's in a day</i>	31
4 De missie <i>Mission impossible NO mission sure possible</i>	39
5 Bedreiging <i>The freakpyromaniacs</i>	45
6 Politieke arena <i>Een schijnvertoning?</i>	53
7 Dovemansoren <i>Gillende keukenmeid</i>	67
8 Politieke correspondentie <i>Een regen van reacties</i>	75
9 Local establishment <i>In schoonheid sterven</i>	83

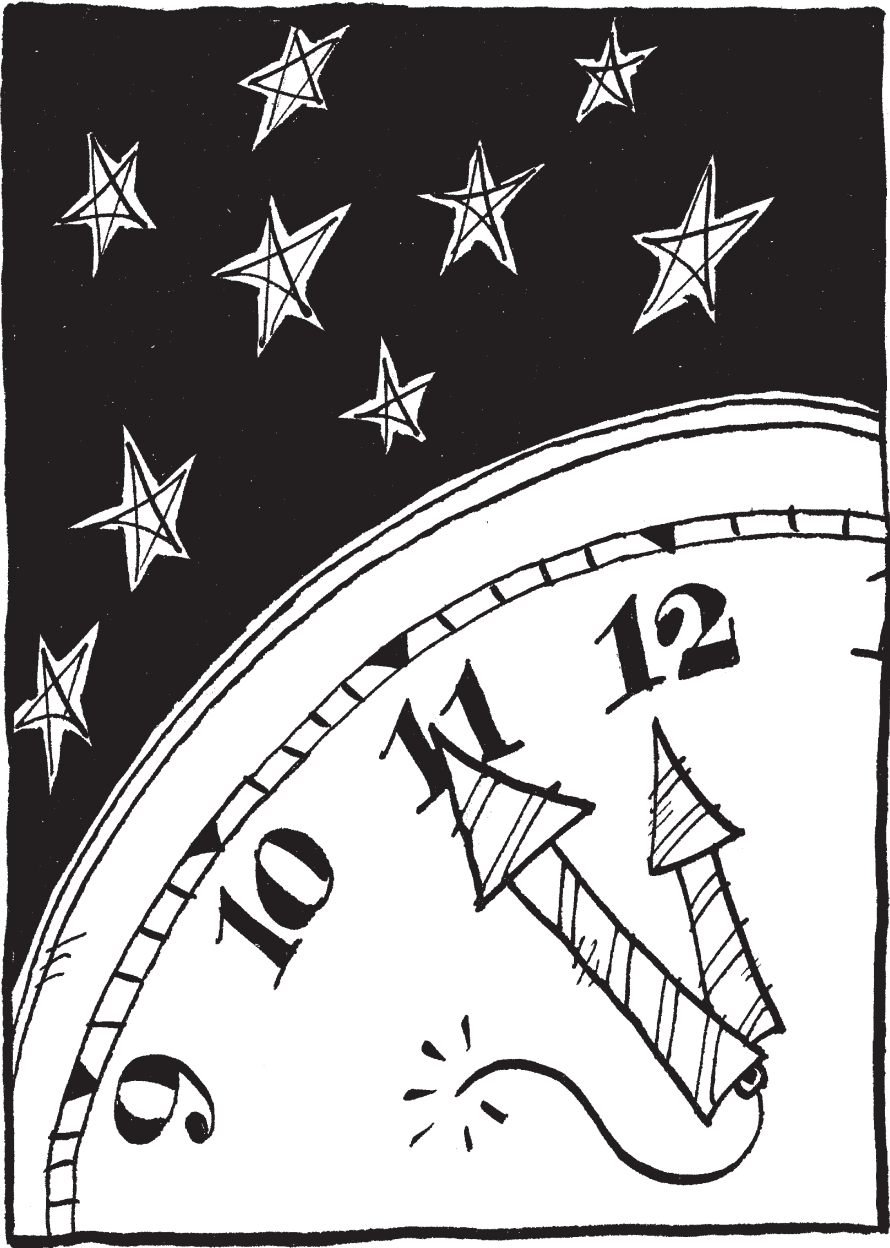
10 Frater van Utrecht	93
<i>Een bijzondere ontmoeting</i>	
11 Aan de dood ontsnapt	99
<i>Een ongeluk zit aan een zijden lontje</i>	
12 Tijd voor bezinning	113
<i>Nachtelijke gedachtenspingsels</i>	
13 Verantwoordelijkheid	119
<i>Iedereen veegt zijn eigen straatje schoon</i>	
14 Epiloog	125
<i>De laatste loodjes</i>	

UITGESPROKEN DOOR NELSON MANDELA

(Bij zijn inauguratie in 1994.)

Onze diepste angst is niet
dat we onbekwaam zijn;
onze diepste angst is
dat we bovenmate machtig zijn.
Ons licht, niet ons duister
beangstigt ons het meest.
We vragen ons af: wie ben ik
dat ik briljant, prachtig,
begaafd, fantastisch zou zijn.
Waarom zou je eigenlijk niet?
Je bent een kind van god.
Jezelf klein maken
dient de wereld niet.
Er is niets verstandigs aan
je kleiner voor te doen
opdat anderen zich
niet onveilig bij je zouden voelen.
We zijn geboren
om Gods luister in ons te laten zien.
Die is er niet alleen
in sommigen van ons,
maar in iedereen.
En door ons eigen licht te laten schijnen,
geven we anderen ongeweten
toestemming dat ook te doen.
Bevrijd van onze eigen angst,
bevrijdt onze aanwezigheid
vanzelf anderen.

Marianne Williamson



VOORWOORD

Bij het schrijven van dit voorwoord komen direct twee uitspraken uit vroegere tijden bij mij naar boven.

Het eerste is het gezegde van Heraclitus die ca 500 jaar voor Christus al zei dat alles beweegt 'Panta Rhei' en zelfs 'Panta Chorei' dat betekent 'alles danst'.

Als tweede denk ik aan de uitspraak op het graf van Paus Adrianus de Zesde, de Nederlandse paus. 'Wat scheelt het toch veel in welke tijd je leeft!' of woorden van gelijke strekking.

Waarom moet ik juist aan deze twee uitspraken denken?

Bij de schrijver van dit boek, Johan Meijering, komen deze twee uitspraken geheel tot hun recht.

Om met het eerste te beginnen heeft de schrijver nooit 'stilgezeten'. Het cliché stilstand is achteruitgang is voor hem niet van toepassing. Ondanks meerdere verkeersongevallen, heeft de schrijver, tevens socioloog, zich steeds ingezet om maatschappelijk laakbare onderwerpen in het daglicht te plaatsen. Zijn hele leven heeft in het teken gestaan van opboksen tegen gevestigde laksheid, maatschappelijke misstanden, tegen arrogantie op welk terrein dan ook en tegen vastgeroeste structuren. Dit maakte hem kwetsbaar en hij werd daardoor niet altijd goed door iedereen begrepen.

De meeste mensen zijn van nature geneigd om zich vast te klampen aan het vertrouwde en bekende, ook al is dat niet de juiste weg. Toch zijn beweging en verandering en loslaten van wat vroeger was, noodzakelijke elementen om een maatschappij en ook het menselijk denken op een hoger plan te brengen. Op die manier kan de mens zich ontwikkelen en tot vernieuwde inzichten komen. De schrijver is een fervente voorstander van positieve vernieuwing maar vooral van nieuwe samenwerkingsverbanden. Aan dit soort processen wil hij graag een bijdrage leveren. Zo ook met nieuwe inzichten omtrent het consumenten vuurwerk rond de jaarwisseling. Een lange tijd heeft hij gedacht

dat hij de enige roepende in de woestijn was. Door onderzoek blijkt nu dat dit onderwerp wereldwijd ter discussie wordt gesteld.

En de tweede uitspraak.

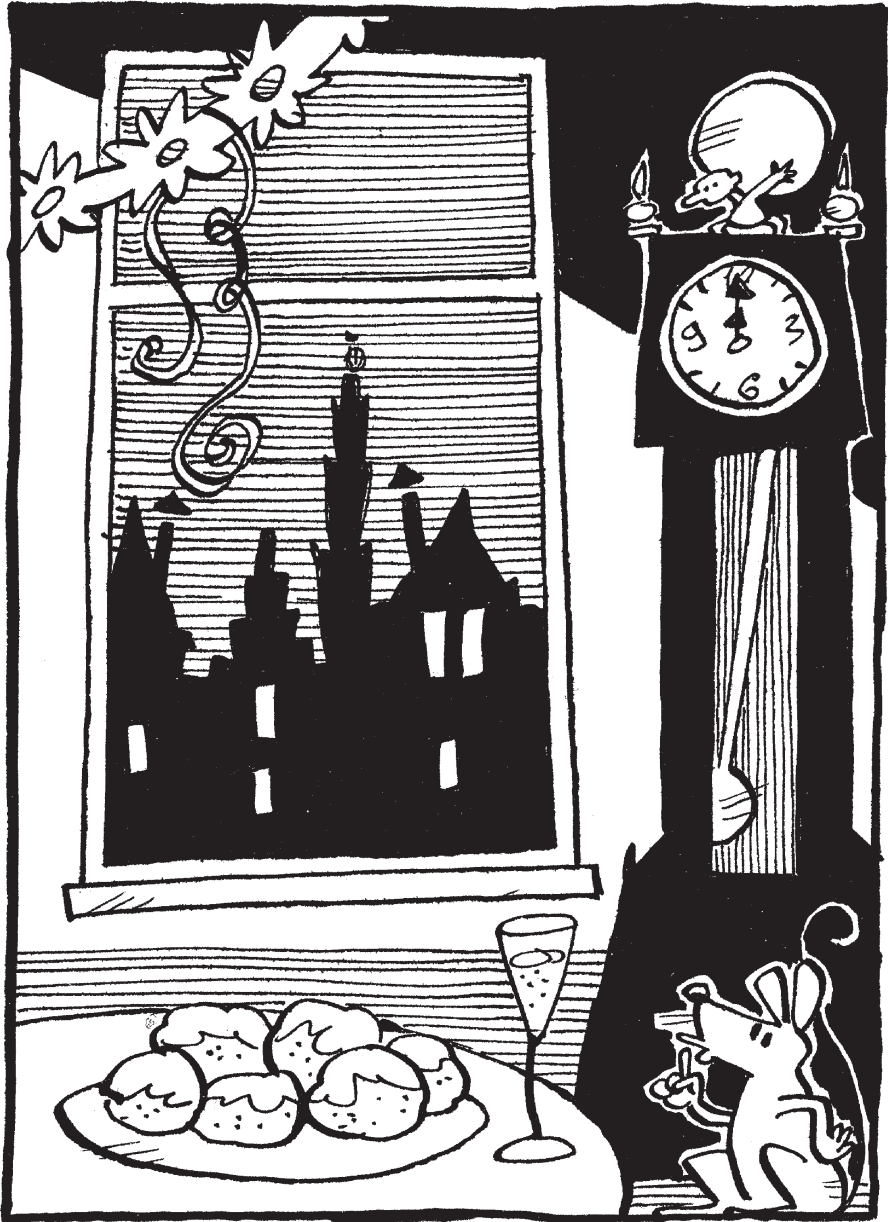
Toen ik de schrijver leerde kennen dacht ik dat hij een dromer was, weliswaar met hoge idealen, maar toch een dromer. Tijdens het schrijfproces van dit boek heb ik hem beter leren kennen. Hij ontpopte zich als een typische man van deze tijd. In deze tijd van snelle informatievoorziening is ook dit boek in een handomdraai geschreven. In vijf maanden tijd kwam de hele serie waar dit boek een onderdeel van is, tot stand. Een enorme prestatie. Gelukkig leven wij in een land waar bijna alles gezegd mag worden. De schrijver maakt daar, op een respectvolle wijze, intensief gebruik van. Soms doet hij mij denken aan een Amsterdamse straatvechter in jacket met hoed, bezig met de schermsport. Hij kan niet tegen onrecht, machtsmisbruik en alle vormen van geweld. Hij voert strijdlustig zijn missie uit. Dat wordt hem niet altijd in dank afgenomen.

Hij noemt zichzelf een (on)ruststoker. Gezien de niet aabare onderwerpen die hij onder de aandacht van het grote publiek brengt, is dat ook zo. Maar zonder (on)ruststokers komt onze maatschappij niet tot groei. Zij zetten ons aan tot bewustwording, hoeveel tegenzin dat ook met zich meebrengt. Zonder bewustwording geen ontwikkeling en vernieuwing! Wat betreft het consumenten vuurwerk is die vernieuwende ontwikkeling absoluut noodzakelijk. Sluipenderwijs is het consumenten vuurwerk ons boven het hoofd gegroeid. Tijd voor verandering: *Panta Rhei!*

Dát is de reden geweest waarom ik van ganser harte achter de ideeën van de schrijver ben gaan staan.

Ik wens hem veel kracht toe bij zijn missie!

Karin Herrebout



INLEIDING

Dit boek gaat over een (on)ruststoker én over vuurwerk. Wat hebben die twee met elkaar te maken? Vóór 2 januari 2007 helemaal niets. De rode draad in het verhaal zal u snel duidelijk worden.

De vreemde verhouding, het verstandshuwelijk, begon pas ná een nieuwjaarsreceptie op het provinciehuis in Groningen. Daar kreeg ik, de (on)ruststoker, een boeiende vraag voorgeschoteld waar ik totaal niet op was voorbereid. ‘Als u vanavond iets zou mogen zeggen over een gewenste verandering in uw omgeving, wat zou dan uw antwoord zijn?’ vroeg een aardige interviewer mij. Plots een camera voor mijn gezicht. Het was een open vraag. Dat betekent dat elk antwoord mogelijk is. Ik stelde voor om eenmalig een vuurwerkvrjje jaarwisseling te houden.

Dit zei ik, omdat ik twee dagen daarvoor, op oudejaarsnacht, flink de schrik in de benen had gekregen. Van het ene op het andere moment was mijn vrolijke stemming van die avond omgeslagen in een panische angst.

Vanaf dat moment ging het vuurwerkfenomeen met mij op de loop. Maar niet alleen met mij, het sleurde mij en met mij vele anderen mee.

De angst van oudejaarsnacht was ik gelukkig vrij snel vergeten. Tot het moment dat de dvd met het interview op het provinciehuis thuis werd bezorgd. Ik stelde mijzelf de vraag; ‘wat gaan ze hiermee doen?’ ‘Niets’ was het ongezegde antwoord.

Dan begint bij mij de onrust. Een vraag stellen en er niets mee doen. Dat kan niet! Als socioloog wil ik dan op onderzoek uit. Ik viel van de ene verrassing in de andere. Ze stapelden maar op. Mijn hoofd werd er vol van. Het moest eruit. Ik moest er iets mee doen.

Het schrijven van dit boek begon in juni 2008 op het eiland Madeira.

Het is een beschrijving van mijn ervaringen in het jaar 2007, een terugblik.

De eerste drie hoofdstukken kijken terug op de eerste drie maanden van dat jaar.

Daarna wil ik u uitnodigen om met mij een wandeling te maken door de rimboe van ons politieke bestel. In de hoofdstukken 4 t/m 9 neem ik de lezer mee op deze wandeling.

Toen gebeurde er iets bijzonders. Ik kwam een frater van Utrecht tegen. Ook hij was gebiologeerd door het thema vuurwerk. Opeens stond ik niet meer alleen. Ik kreeg een gespreksmaatje, die bovendien ook nog de straat opging. Er ontstond een heus Comité. Dit leest u in hoofdstuk 10.

Door een lugubere situatie komt er een plotselinge wending in het verhaal. Even wordt het vuurwerk vergeten. Andere zaken zijn opeens belangrijker. Hoofdstuk 11, 12 en 13 laten zien hoe weinig een mens zijn eigen levensprogramma in de hand heeft.

Hoofdstuk 14 is weer op een eiland geschreven. Op Vlieland, mijn lievelingseiland, kijk ik in oktober 2008 nog maals terug op een zeer bewogen jaar 2007 en kom daar tot een afronding van dit boek.

Daar, temidden van Hollands natuurschoon, maakte ik mijn cirkel rond.

Veel vraagtekens zijn gebleven. Na ieder antwoord komen er weer nieuwe vragen.

Toch kijk ik met genoeg terug op de periode die kort achter me ligt. Ik leerde andere mensen kennen. Mensen die mij te hulp schoten zodat ik weer door kon gaan, als ik even de moed verloren had.

Johan Meijering,

Groningen, november 2008



MADEIRA

Een glaasje madeira, my dear?

Nieuwsgierig daal ik, gevolgd door mijn lief, de vliegtuigtrap af. Wij zijn net met vlucht HV 615 geland op het vliegveld van Funchal op het eiland Madeira.

Zou het echt zo fascinerend zijn als een vriendin mij jaren geleden vertelde? Zij sprak toen vooral in lyrische woorden over de schitterende natuur en de overweldigende bloemenpracht van dit Portugese eiland. Het is een aards paradijsje dat in de maand mei zijn weelderige natuur het meest tot haar recht laat komen. De enthousiaste verhalen waren zo aanstekelijk dat ik het liefst direct een vlucht had geboekt. Dát wilde ik ook wel eens met eigen ogen aanschouwen.

Ik kon toen niet weten dat het nog vijftien jaren zou duren eer ik, nota bene met een laptop in de hand, mijn voeten op Madeira's verrukkelijke bodem zou zetten. Sterker nog, ik wist niet eens wat een laptop was want die waren toen nog niet uitgevonden. En omdat ze er nu wel zijn lijkt Madeira mij de meest uitgelezen plek om een lang gekoesterde wens in vervulling te laten gaan. Het schrijven van mijn boek! Het zou echter wel een heel ander boek worden dan ik oorspronkelijk van plan was en waarmee ik al begonnen was.

Onderweg in de bus die ons naar het hotel zal brengen kijken wij onze ogen uit. Mijn gedachten dwalen af naar alles wat ik over dit mooie eiland gelezen had.

Dit weldadige en van oorsprong vulkanische subtropische eiland ligt ongeveer duizend kilometer ten zuiden van Lissabon, temidden van de Atlantische Oceaan en ter hoogte van Noord- Afrika. De Marokkaanse kust is slechts zeshonderd kilometer verwijderd. Veertienhonderd kilometer aan wandelpaden verbinden de centrale bergketen met nevelige oerbossen. De hoogste bergtoppen stijgen boven de 1800 meter uit. De wortels van deze wouden reiken diep tot in het tertiaire tijdperk, ver vóór de laatste ijstijd. Dit oerbos is zó bijzonder dat men het in 1999 aan UNESCO's lijst van natuurlijk werelderfgoed heeft toegevoegd. Dankzij de forse vulkanische uitstulpingen geniet het eiland

van verschillende microklimaten, waardoor het aan de ene kant van het eiland prachtig zomerweer kan zijn, terwijl elders stormachtige natte windvlagen de valleien geselen. Niet voor niets wordt Madeira het ‘eiland van de eeuwige lente’ en het ‘bloemeneiland’ genoemd. Het milde zeeklimaat zorgt voor een redelijk gelijkmatige temperatuur van rond de twintig graden Celsius met een ruime hoeveelheid zon en vocht. Precies de ideale verhouding voor een uitbundige natuur met een weelderige begroeiing, die varieert van tropische orchideeën en vochtminnende varens tot rijk bloeiende cactussen en prima wijngaarden. Het is het eiland waar de legendarische staatsman Sir Winston Churchill in januari 1950 vertoefde, om aan de kust bij het pittoreske vissersplaatsje C amarade Lobos bij het haventje te schilderen en inspiratie op te doen. De presidentiële suite in het beroemde hotel Reid’s Palace draagt niet voor niets zijn naam en doet de inwoners nog dagelijks herinneren aan deze bijzondere politicus, journalist, diplomaat en schrijver.

Na een busrit van een half uurtje arriveren we in ons hotel Quinta Splendida, gelegen in het dorpje Canico de Baixo, omgeven door bergketens en bananenplantages. Het vakantieverblijf maakt deel uit van een *quinta*, een achttiende-eeuws landgoed, en ligt aan de rand van het dorpje aan zee op een hoogte van niet minder dan 350 meter.

Bij de receptie van dit oogverblindende verwenoord wacht ons een warme ontvangst. Een rondleiding door een schoonheid van een botanische tuin met een totale oppervlakte van 30.000 m² overtreft onze stoutste verwachtingen. Het lijkt wel of de geuren en kleuren een permanente competitie houden wie hier het meest mag excelleren. Het complex is  en grote weelderige bloemenpracht. Alles staat in volle bloei. De patio met warme kleuren waar we twee weken zullen verblijven ligt aan de rand van het unieke complex. Vanuit de sfeervolle woonkamer op de begane grond kijken we uit over een immense, rimpelloze zee.

Ik kan niet anders zeggen dan dat we beland zijn op een bijzondere plek, omringd door een diepblauwe zee met, nog belangrijker, pure, onvervalste lucht. Een oppepper voor lichaam en geest. Deze zuurstofrijke lucht is gekruid met de zilte aroma’s van het aardse water en geuren van bos, bloemen en hout. De ongetemde voorjaarswind voert

een violetkleurige lucht aan. Moeder aarde bewaakt haar bloemenpracht. Wat een rijkdom! Dit beeld en deze ervaring zou ik het liefst met iedere bewoner van deze aardbol willen delen.

Het voelt als een warme deken en ik denk dat ik me op deze plek thuis en vrij kan voelen om als een vogel in de lucht mijn missie te volbrengen. Maar bovenal kan ik hier even afstand nemen van mijn eigen omgeving en proberen het laatste hectische jaar te relativieren. Op deze plek wil ik proberen een aan mij zelf gegeven opdracht af te ronden door te beginnen met het schrijven van een boek over een niet-aanbaar onderwerp, *vuurwerk*. Dat boek zal niet alléén gaan over het afsteken van vuurwerk en de gevolgen daarvan. Een heel scala aan maatschappelijke onderwerpen en thema's hebben direct of indirect te maken met dit ongrijpbare fenomeen! De geluiden van het afsteken van vuurwerk doen mij denken aan oorlogsgeluiden. Het is een enorme geldverspilling en ook nog eens bijzonder slecht voor het milieu, dat op dit moment toch een wereldwijd speerpunt van aandacht is. De combinatie van één gestelde vraag op het Groninger provinciehuis, een bizar busongeval in een tropische bestemming en de extreme gevolgen van de jaarwisseling 2007/2008 met buitensporig geweld, vernielingen, brandstichtingen, honderden vuurwerkslachtoffers, gestresste dieren, hebben mij doen besluiten om het schrijven van een boek over mijn, mag ik wel zeggen, turbulent verlopen leven, in de ijskast te zetten en mij te wijden aan het schrijven van dit boek met als centraal thema: vuurwerk. Het is maar goed dat hier een zwembad is, dan kan ik van tijd tot tijd mijn emoties afkoelen!

Zojuist heb ik mijn koffer uitgepakt en ik kan me nauwelijks bedwingen om de stekker van de laptop in het stopcontact te steken. Voor de eerste keer in mijn bestaan heb ik een computer meegenomen. Het is nu middernacht en ik ben blij dat alles functioneert. Hoe is het toch mogelijk, zo ver van huis, in een geheel andere cultuur en in gezelschap van je eigen computer, die het nog doet ook. Ik hoop van ganser harte dat er tijdens de reis geen virus in het goedogende lichtgewicht platte apparaat is geslopen.

Toch maar even proberen wat eerste regels van mijn verhaal in mijn laptop te schrijven. Wat is het lastig om een start te maken en te pogen mijn ervaringen van het afgelopen jaar 2007 onder woorden te brengen. Een jaar dat voor mij heel bijzonder is geweest, met veel onrust en drukte. Er is zó veel gebeurd. Gelukkig heb ik mijn dagboek nog. Voor de rest moet ik het hebben van mijn herinneringen. Die moeten mij helpen bij het schrijven.

Alles is begonnen met die éne cruciale vraag tijdens de nieuwjaarsreceptie in het provinciehuis te Groningen op twee januari 2007. Mijn spontane antwoord zette daarna mijn hele leven op zijn kop. Later drong het pas goed tot mij door wat ik daar gezegd had. Het bleef aan mij knagen en liet mij niet meer los. Ik moet hier wat mee doen! Enigszins naïef en niet wetende wat ik mij op de hals zou halen begon ik mijn zoektocht. Ik viel daarbij van de ene verbazing in de andere. Ook kwam ik dingen tegen die mij hevig choqueerden zodat ik af en toe uitriep: “*Dat kan niet waar zijn!*” Er waren ook momenten waarin ik mijn emoties nauwelijks de baas kon blijven. Ze waren zo heftig dat ik het nooit meer zal vergeten. En nu ik hier wil beginnen, opeens die twijfel. Wat moet ik wel vermelden en wat kan ik beter weglaten? Móét ik het wel doen? Natuurlijk, er is geen weg terug, bovendien zit mijn hoofd vol spinsels en die moeten eruit! Ik moet op zoek naar balans.

Zal ik beginnen zoals een schilder dat doet, die met kwast, penceel of paletmes een doek te lijf gaat en daar al dan niet in vuur of vlam alles in de strijd gooit om zijn creativiteit te uiten? Is dát de beste manier? Ik merk dat het nu verstandig is om in dit nachtelijke Portugese uur een time-out te nemen.

De duisternis heeft reeds haar intrede gedaan. De hemel is bedekt met sterren. Het lijkt alsof de lucht gedrapeerd is met een diepblauw fluwelen doek dat opgesmukt is met diamanten. Ik kijk uit naar de dag van morgen ...

Na een zwoele nacht heb ik me geïnstalleerd op het terras van de patio met een magnifiek uitzicht over zee. Het is adembenemend mooi met

wolkenflarden die als kleine luchtschepen voorbijdrijven. Ik word bijna dronken van vervoering. We genieten van een banket met een geweldige smaak. Links voor me duiken drie kleine eilandjes parmantig op uit de zee. Het middelste lijkt het grootste van de drie te zijn. In elk geval is het het meest dominante. Een hagedisje, parmantig gezeten op een muurtje links van me, kijkt me met oogjes zo klein als speldknopjes vriendelijk maar doordringend aan en zal zich mogelijk afvragen wat ik hier doe, uitgerekend op zijn terrein in een oase van rust. Ik word er bijna verlegen van. En dat als prille eenenzestigjarige. Enige maanden geleden heb ik op bescheiden wijze mijn verjaardag gevierd en ben ik, volgens de Chinese astrologie, begonnen aan mijn tweede cyclus. Een cyclus die uit zestig jaren zou bestaan.

Even moet ik terugdenken aan de tijd toen mijn maatschappelijke carrière als jongeling begon bij de gemeentepolitie in de Friese hoofdstad Leeuwarden. Mijn eerste nachtdienst was tijdens de nieuwjaarswisseling in 1968/1969, nu bijna veertig jaar geleden. Die nacht zal ik niet gauw vergeten. Het werd een hete nacht en er zouden tijdens mijn zevenjarige politieloopbaan nog meerdere volgen. Aan een van de grachten raakte ik in een schermutseling verzeild en werd omringd door een groep aangeschoten jongeren. Zonder enige reden kreeg ik onverwacht een flinke dreun voor m'n kop. Met een sierlijke boog vloog mijn pet in het water. Raddraaiers en omstanders beconcurrerden elkaar daarna om als eerste deze pet uit het water te dreggen. Tot mijn verbazing kreeg ik hem wis en waarachtig terug ...

Dit stelde natuurlijk niets voor vergeleken met wat er tegenwoordig gebeurt in de oudejaarsnacht. De tijden zijn veranderd!

Nieuwjaarsviering op Madeira

Meteen op de eerste dag van ons verblijf spreek ik bij toeval de manager van het hotel. Ik besluit de koe direct bij de horens te vatten en vraag aan haar hoe het op Madeira is geregeld met het vuurwerk. Als ik haar vertel dat ik een boek hierover wilde gaan schrijven, beginnen de oogjes van deze energieke dame te glimmen. Ze vertelt vol trots dat op Madeira geen vuurwerk mag worden verkocht aan consumenten. Dat is uitdrukkelijk verboden. De overheid organiseert op oudejaarsavond spectaculaire vuurwerkshows van ongeveer tien minuten.

Deze zijn te zien op circa vijftig plaatsen over het hele eiland verspreid. Dit gaat als volgt. In de maand juni van elk jaar worden verschillende landen uitgenodigd om op de zaterdagen tijdens het *Festival do Atlântico* een vuurwerkshow te verzorgen. Tegelijkertijd is er een muziekfestival en zijn er op tal van plaatsen muzikale voorstellingen.

Het gaat om een wedstrijd waarbij de winnaar de opdracht krijgt voor de volgende oudejaarsavond een super vuurwerkshow te organiseren.

De vuurwerkshows krijgen een titel en beelden een bepaald thema uit. De shows gaan gepaard met muzikale ondersteuning.

Tot slot vertelt de hotelmanager vol trots dat ongeregelde heden tijdens de jaarwisseling niet of nauwelijks voorkomen. “Dit feest is een vredelievende happening voor jong en oud.”

Vredelievend ... zou dat in de toekomst ook mogelijk zijn in Nederland?



EEN TERUGBLIK

Het vuur aan de schenen

De volgende ochtend installeer ik mij met de laptop en koffie op het terras van ons appartement in Madeira. Ik probeer terug te gaan naar het moment waarop het allemaal begon. Mijn gedachten dwalen af naar zondag 31 december 2006. Nederland vierde oud en nieuw. De klok stond op vijf voor twaalf. De wijzers kropen tergend langzaam naar het hoogste punt van het uurwerk. De champagne wachtte in de koelkast.

Samen met mijn lief, Carla, bracht ik deze oudejaarsavond door in ons kleine, intieme huisje gelegen in een prachtig hofje aan de rand van de binnenstad van Groningen.

Groningen kent ongeveer 35 van deze hofjes. Er heerst een ultieme rust, er is veel groen en op een centrale plek in de gezamenlijke binnentuin staat een prachtige, levensgrote beukenboom.

Het is vreemd, maar ik heb altijd het gevoel dat de oudejaarsavond langer duurt dan een 'normale' avond. Deze keer was het niet anders. In het verleden heb ik de laatste avond van het jaar menigmaal in het buitenland doorgebracht. Veelal om daarmee de vastgeroeste familie-tradities te doorbreken. Maar zelfs in den vreemde had ik het gevoel dat de oudejaarsavond een paar uur langer duurde dan normaal.

Zoals velen met mij vroeg ik mij af wat het nieuwe jaar ons brengen zou.

Eén ding was zeker: het komende jaar zouden wij een tournee door midden- China gaan maken. Ons muziek- en dansgezelschap Nostalgiá, bestaande uit zes muzikanten en wij, als twee gepassioneerde tangodansers, waren uitgenodigd om een aantal benefietvoorstellingen te geven en in grote staatstheaters op te treden. Het leek ons een geweldige ervaring. Op dat moment stond ik niet stil bij het feit dat China de grootste leverancier van vuurwerkartikelen is. Negentig procent van al het afgestoken vuurwerk in Nederland komt

uit China. Zoals vele anderen met mij wist ik ook niet dat jaarlijks ongeveer 250 Chinese werknemers sterven bij de productie van dit luxe artikel. Ik had mij hier ook nooit in verdiept.

De wijzers van de klok hadden nu toch hun hoogtepunt bereikt. Het was twaalf uur. Het vuurwerk op de televisie knalde onze woonkamer binnen. De fles champagne mocht eindelijk ontkurkt worden. In een stevige omhelzing wensten wij elkaar in alle opzichten een geweldloos en liefdevol jaar toe. Wij hieven het glas en trokken daarna snel onze jassen aan om onze bevriende overburen een gelukkig nieuwjaar toe te wensen.

Buiten gekomen zagen wij in groten getale het ene na het andere schitterende vuurwerk omhoog vliegen om vervolgens in allerlei mooie kleuren uiteen te spatten. Als hartstochtelijke kunstliefhebbers stonden wij ons te vergapen aan die hemelse pracht. Diegene die dat ooit uitgevonden heeft moet ongetwijfeld een buitengewoon grote kunstliefhebber zijn geweest. Voor onze ogen voltrok zich in ijtempo een schitterende kleurenpracht. Het was een magnifiek schouwspel.

Wij liepen snel naar de poort van ons hofje. Het hek stond wagenwijd en uitnodigend open. De knallen waren niet van de lucht. Bij de lange onderdoorgang van de poort kwam een enorme echo tot stand en viel de herrie niet onder woorden te brengen. Carla stond enige meters achter mij. Ik probeerde als eerste de straat over te steken en belandde midden op de straat in een spervuur. Van alle kanten vlogen pijlen, gillende keukenmeiden, rotjes en nitraatbommen op me af. Ik sloeg mijn handen voor m'n gezicht en leek verlamd. Het leek wel oorlog. Het voelde alsof ik in een paar seconden ieder richtingsgevoel was kwijtgeraakt. Ik wist niet meer of ik mij naar voren, naar achteren of opzij moest verplaatsen. Ik kon geen kant op en werd doodsbenauwd. Paniek maakte zich van mij meester.

Plotseling gingen mijn gedachten terug in de tijd en zag ik op hetzelfde moment het bombardement van de Amerikaanse en Britse strijdkrachten op 20 maart 2003, 'Operation Iraqi Freedom' gedoopt. Ook

dáár was de lucht gevuld met kleurrijk vuurwerk. De halve wereld zat ademloos toe te kijken hoe de sprookjesstad van Duizend-en-een-nacht – Bagdad – in puin werd gelegd. Ook zag ik de toenmalige Irakese minister van Informatie Mohammed Saïd al-Sahaf voor me, die tijdens deze bombardementen ten aanschouwen van de gehele wereld bleef roepen dat er niets aan de hand was. Hij riep: “Wij vermorzelen die Amerikanen, laat ze maar komen. Ze hebben geen schijn van kans!” Choquerend vond ik dit om mee te maken. Wezenloos heb ik destijds voor me uit zitten staren. Welke malloten bedenken dit en wie zijn daar verantwoordelijk voor? Dit kan toch nooit ongestraft blijven!

Opeens was ik weer in het hier en nu. Iets in mij deed mij spoorlags rechtsomkeert maken. Ik draaide mij om en rende terug naar de ingang van het hofje. Carla stond als vastgenageld op het trottoir. Ik pakte haar bij haar arm en zei: “Kom, wegwezen, het is hier levensgevaarlijk!”

Opgelucht haalde ik adem toen we weer in de vertrouwde binnentuin van het hofje stonden.

Het geknal om ons heen ging onverdroten door, maar wij voelden ons weer veilig en waren blij dat we ons petieterige huisje weer binnen stapten.

Dit voorval heeft een diepe indruk op mij gemaakt. Zijn wij gek geworden met z’n allen? Hoe is het toch mogelijk dat het in Nederland zo ver is gekomen. Dat iedereen dit laat gebeuren!



HET INTERVIEW

What's in a name and what's in a day?

Met de schrik van de vorige avond nog in de benen togen Carla en ik de volgende avond naar de nieuwjaarsreceptie van de gemeente Groningen in het culturele centrum 'De Oosterpoort.' De feestelijke happening is vrij toegankelijk en bedoeld voor jong en oud. Het schijnt ieder jaar een groot succes te zijn en wordt door circa 2000 bezoekers bezocht onder het motto 'vol is vol.' Er zijn optredens van diverse artiesten. In een informele sfeer kunnen bestuurders, politici en inwoners van de stad Groningen elkaar ontmoeten, elkaar omhelzen en het allerbeste toe wensen. Na een wervelende toespraak van een trotse burgemeester waarin hij vol verve de vooruitgang van de stad Groningen uit de doeken deed, barstte het feest los. Het werd een zeer enerverende avond. Wij spraken met een ons bekend gemeenteraadslid en met een van de drie vrouwelijke wethouders die de gemeente Groningen telt. Wij dansten die avond de Argentijnse tango op swingende jaren '60 muziek en vertrokken in de nachtelijke uurtjes met een bijzonder tevreden gevoel huiswaarts.

Ook de provincie geeft een receptie voor de burgers van stad en ommeland. De uitnodiging van het provinciale bestuur stond in een plaatselijk blad dat gratis huis aan huis wordt bezorgd. Wij hadden de smaak te pakken gekregen en dus togen wij de volgende dag naar het Provinciehuis om aan deze uitnodiging gehoor te geven. Het was voor ons de eerste keer.

Schoorvoetend traden wij binnen. Hier heerste een totaal andere sfeer. Veel driedelige kostuums met stropdassen en dames in mooie mantelpakjes, voorzichtig nippend aan hun glaasje, welke ze kregen aangereikt door rondsnellende obers met volle dienbladen.

Wij hadden nauwelijks onze jassen uitgetrokken toen wij geheel onverwacht voor een camera stonden.

In opdracht van het provinciale bestuur van Groningen werden er door een communicatieadviesbureau opnames gemaakt. Wij kregen pardoes enige vragen voorgeschoteld over het project Provinciaal Omgevings Plan. De interviewer stelde onder meer de volgende vraag: “Als u vanavond iets zou mogen zeggen over een gewenste verandering in uw omgeving, wat zou uw antwoord dan zijn?” Daar hoefde ik niet lang over na te denken.

Als eerste benadrukte ik het feit dat overheden de inwoners meer serieus moeten nemen en dat er een chronisch tekort aan liefde heerst. De interviewer vroeg daarop: “Chronisch of Gronings?” Na deze Freudiaanse spraakverwarring vervolgde ik mijn pleidooi: “We moeten naar een andere samenleving, naar een andere manier van omgaan met elkaar. Bovendien pleit ik voor een vuurwerkvrije jaarwisseling.” Het ontging mij niet dat er enige verbazing op het gezicht van de vragensteller viel af te lezen.

Het korte interview leverde een tweetal ideeën op voor het provinciale bestuur. Mijn voorstel was om, in samenwerking met het gemeentebestuur van Groningen, te besluiten de provincie Groningen bij de jaarwisseling van 2007/2008 eenmalig geheel vuurwerkvrij te houden. Bij een positief genomen besluit zou men dit ook landelijk kunnen gaan voorstellen.

Als onderdeel hiervan zou men de burgers kunnen stimuleren ‘*het niet verknalde geld*’ in een fonds te storten en te besteden aan verschillende nader te bepalen – goede bonafide – doelen, waar ter wereld ook.

Ik deed een dringende oproep om de ‘knaleffecten’ die nu veroorzaakt worden bij het vieren van de jaarwisseling om te zetten in een stilte-effect, een moment van bezinning en bewustwording.

Op dat moment had ik nog geen flauw idee wat de schadelijke gevolgen zijn van al dat afgestoken consumentenvuurwerk voor onze Nederlandse samenleving. Ik had mij er nooit in verdiept.

Met mijn spontane antwoord liet ik mij uitsluitend leiden door mijn persoonlijke ervaring tijdens de afgelopen oudejaarsnacht. Ik kon alleen maar bedenken dat deze nabootsing van oorlogsgeweld pure

waanzin was. Dagelijks zien we het geknal en de kruitdampen op ons televisiescherm voorbijkomen. Natuurlijk kan ik mij indenken dat velen zich verheugen om zelf vuurwerk te mogen afsteken. En bij de vuurwerkbranche en de overheid zelf zullen zeker grote belangen op het spel staan. Handel is handel en brengt vanzelfsprekend ook belastinggelden in het laatje.

Het is ook verre van realistisch om te verwachten dat in één keer een traditie kan worden doorbroken. Dat heeft tijd nodig, misschien wel jaren. Daar gaat een heel bewustwordingsproces aan vooraf. Daarom leek mij voorlopig een eenmalige ‘onthouding’ de meest haalbare optie. Voor- en tegenstanders van het consumentenvuurwerk kunnen dan in dat jaar nadenken op welke wijze zij het traditionele oud- en nieuwjaarsfeest gestalte kunnen geven. Ik wil pleiten voor een experiment, in plaats van klakkeloos, zonder nadenken, een uit de hand gelopen traditie voort te zetten.

‘Time-outs’ of te wel momenten van bezinning worden so wie so naar mijn mening te weinig toegepast. De wereld raast en draait maar door. Velen worden er dol van en raken het spoor bijster.

De gedachte, dat wij vanuit de noordelijkst gelegen provincie van Nederland ‘een massaal geluid van stilte laten horen’ op een moment dat de rest van Nederland in de jaarlijks terugkerende ‘vuurwerkgekte’ wordt ondergedompeld, liet mij niet meer los. Een geweldloze actie als een reactie op het verkwisten van gelden, terwijl overal in de wereld een schrijnend tekort is aan huisvesting, voedsel en drinkbaar water. Wat zou het prachtig zijn als dit noordelijke geluid navolging zou krijgen in de rest van Nederland en daarna als een olievlek zich verder over de wereld zou verspreiden! Ik werd helemaal ondergedompeld in mijn droom.

Mijn tweede idee was van geheel andere aard. Ik stelde voor dat het provinciale bestuur in de provincie Groningen structureel autoloze zondagen zou gaan invoeren, bijvoorbeeld één keer in de vier weken. Wij hebben immers wereldwijd het milieuvraagstuk torenhoog op de agenda staan!

De interviewer bedankte ons voor het gesprek en zegde toe dat we een dvd zouden ontvangen van deze opname. Wij wensten hem en zijn team een genoeglijke avond toe.

Even later stonden we ieder met een glas wijn in de hand in de plechtige Statenzaal van het provinciehuis. Er waren voornamelijk personen van het mannelijke geslacht. De zaal was heel vol. Als haringen in een tonnetje schoven de vele hoogwaardigheidsbekleders langs elkaar heen. Men begroette elkaar plechtig en soms schoolde men samen om enige belangrijke informatie uit te wisselen. In geen velden of wegen konden wij ‘gewone burgers’ van de provincie ontdekken. Het leek wel alsof wij de enigen waren die de uitnodiging in de krant hadden gelezen. Terwijl wij ons langzaam verplaatsten kwamen wij een ons bekende burgemeester van een plattelandsgemeente tegen. Een vriendelijke begroeting volgde. Wij kenden hem door het organiseren van kunsttentoonstellingen in het streekmuseum van zijn gemeente.

Na de nieuwjaarsrede van onze Commissaris der Koningin stonden wij plotseling oog in oog met hem. We grepen onze nieuwjaarskans! Enthousiast vertelde ik hem mijn voorstellen die ik zojuist had gedaan voor de camera richting provinciaal bestuur.

De in hiërarchie hoogste provinciale bestuurder was een en al oor. Af en toe fronste hij zijn wenkbrauwen en vroeg belangstellend of de ideeën geregistreerd waren voor de camera. Wij bevestigden dat in het plat Gronings met een “Yes”. Het idee over het vuurwerk sprak hem het meest aan. Bij ons afscheid vroegen wij of hij zich voor deze ideeën sterk zou willen maken en zeiden we dat wij op hem rekenden.

Toen we ons omdraaiden stonden we pardoes tegenover de kersverse wethouder van Cultuur van de gemeente Groningen. Ook hem vertelden we vol enthousiasme onze zojuist gelanceerde voorstellen. Hij zou de gemeenteraad van Groningen op de hoogte stellen van onze ideeën. Ook bij hem spraken wij onze verwachtingen uit. En daar verdween de wethouder, opgaand in de massa.

Na een amusante ontmoeting met een oud-wethouder Ruimtelijke Ordening van de gemeente Groningen werd ons oog getrokken door een man en een vrouw. De man droeg een colbertjasje in een opvallende mooie kleur paars, een van m’n lievelingskleuren. Tegen

mijn gewoonte in gaf ik hem een compliment met zijn kledingkeuze. Meestal doe ik dat slechts tegenover dames. Wij stelden ons aan elkaar voor en hij bleek een bekende Groningse stadsdichter te zijn die onder het pseudoniem E. Filippus regelmatig gedichten publiceerde. In de volksmond wordt hij wel ‘de kleine Vondel’ genoemd. De charmante dame aan zijn zijde bleek al 37 jaar zijn eega te zijn. Het was een onverwachte en bijzondere ontmoeting. Blijkbaar waren wij toch niet de enige mensen uit de provinciale burgerbevolking. Ongevraagd en zonder enig moment van ophouden kregen we van hem een onemanshow. Het ene fraaie gedicht ná het andere ontsproot uit zijn brein.

Na deze dichtelijke verrassing vertelde hij ons dat hij mij al jaren via de media volgde.

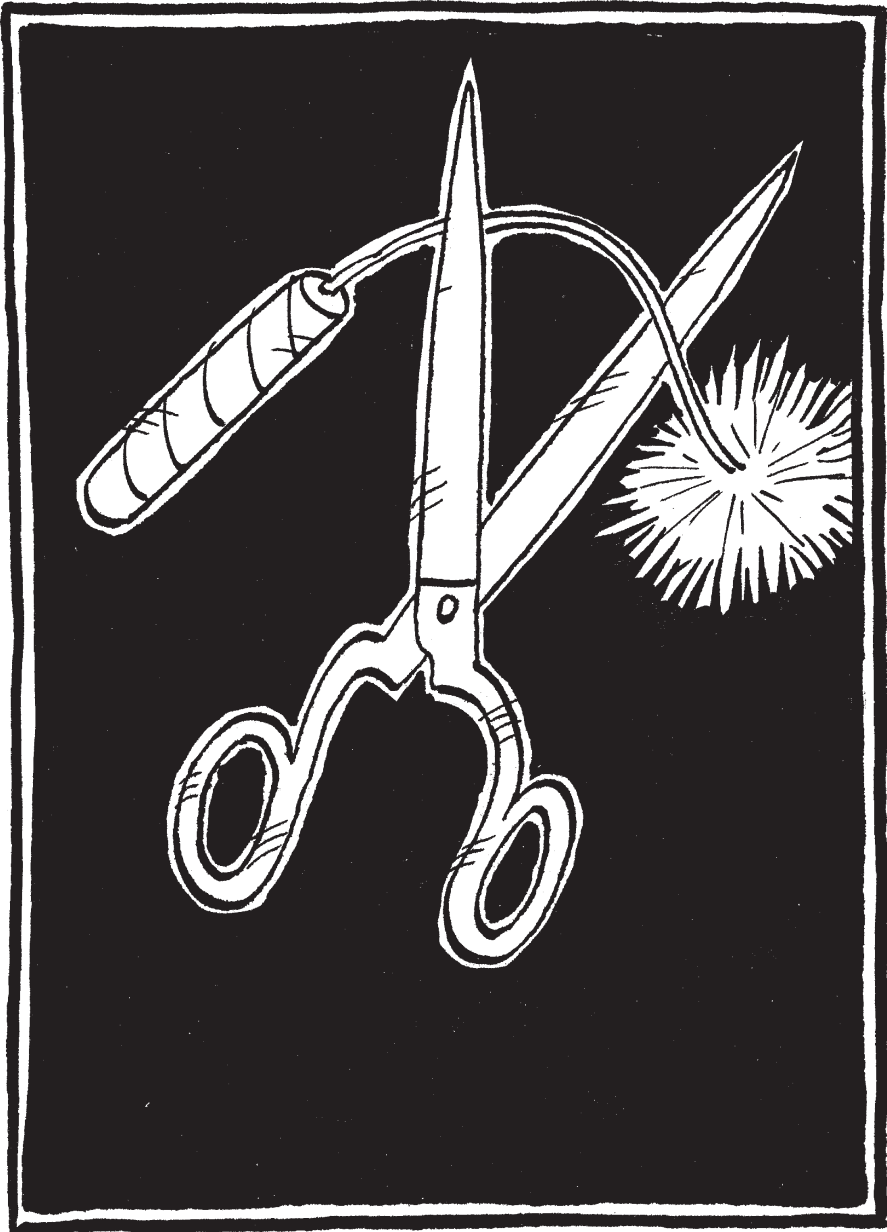
Hij wordt geïnspireerd door prominente inwoners of Groningse steden die onverwacht in het nieuws komen. “Jouw gedicht staat ook in mijn bundel,” zei hij. “Je weet wel over die story met de oudwethouder. Mijn bundel heet ‘Pluk de dag,’” vertelde hij. Hij had ons nieuwsgierig gemaakt. Wij beloofden hem direct een exemplaar te gaan kopen. Met moeite namen wij afscheid van dichter Filippus en diens aardige eega.

De nieuwjaarsrecepties van de gemeente en de provincie Groningen verschillen nogal van elkaar. Van beide overheden vormen de bijeenkomsten een lofwaardig streven om op informele wijze direct in contact te treden met de bevolking, laagdrempelig bij de gemeentelijke overheid en kennelijk hoogdrempelig bij de provinciale overheid.

Op de gemeentelijke nieuwjaarsreceptie heerst een ongedwongen feestelijke sfeer. Bij de provinciale overheid is het een onderonsje van nagenoeg alléén maar bekenden onder elkaar. Hier is sprake van gezagsdragers met een grote kloof naar de bevolking. Voor ons was het leuk om dit eens mee te maken en te kunnen vergelijken.

Ondanks de welgemeende bedoelingen is het kennelijk voor menig burger een enorme stap om de provinciale arena binnen te gaan. Een gelegenheid die wordt geboden met een goedkoop drankje en hapjes die eruitzien als eetbare kunstwerkjes. Misschien is het een idee om de traditionele provinciale nieuwjaarsreceptie op wisselende plaatsen te houden in de provincie zelf, in bijvoorbeeld een leuke dorpskroeg te

midden van de plaatselijke bevolking. Als het niet rechtsom gaat, dan maar linksom. Zoals men in de Joodse volksmond zegt: als Mozes niet naar de berg komt, komt de berg wel naar Mozes.



DE MISSIE

Mission impossible?? *NO* *Mission sure possible!!*

Drie maanden gingen voorbij. Het leven had weer z'n normale ritme aangenomen. Alle mensen hadden het weer druk met hun dagelijkse beslomeringen. De nieuwjaarsvoornemens waren door de meeste mensen alweer vergeten.

Opeens een plof op de deurmat. De postbode had een klein pakketje door de brievenbus gegooid. Wat zou dat zijn? Wij hadden toch niets besteld? Het was de dvd van het communicatieadviesbureau met daarop het interview op het provinciehuis tijdens de nieuwjaarsreceptie. Ik had hier allang niet meer aan gedacht. Nieuwsgierig stopten wij het schijfje in onze dvd-speler en zagen onszelf op het televisiescherm.

De opnames waren gemaakt op een onrustige plek in de entree van het provinciehuis. Het geroezemoes van schuifelende mensen om ons heen was goed te horen. Dan nog maar eens een tweede keer bekijken.

Bij het opnieuw bekijken van deze beelden kwam bij mij de vraag naar boven wat er uiteindelijk met dit beeldmateriaal zou gebeuren. Waren de opnamen puur voor de show?

Zou er werkelijk iets mee gebeuren? Ik besloot daar niet op te wachten en klom in de pen.

Op witte donderdag 5 april 2007 schreef ik een brief aan het college van Gedeputeerde Staten van de provincie Groningen en verzocht dit college om mijn twee voorstellen, de eenmalige vuurwerkvrije jaarwisseling en het structureel invoeren van autoloze zondagen, op de agenda van de Provinciale Staten te plaatsen. In mijn motivering benadrukte ik dat in mijn optiek bij beide voorstellen sprake is van een vorm van geweld en milieuvervuiling.

Afgestoken vuurwerk dat in aanraking komt met een menselijk lichaam en dan tot ontploffing komt is levensgevaarlijk. Het steeds toenemende verkeerslawaaï dat ongevraagd met geweld bij een ieder binnendringt is voor de meeste mensen stressverhogend, dus slecht voor de gezond-

heid. In het standaardwoordenboek Nederlands had ik gelezen dat onder geweld ook verstaan wordt lawaai en drukte. Dat nodigt uit om nader onderzocht te worden.

Tijdens het schrijven van mijn brief werd ik steeds gemotiveerder en wilde maar één ding: mijn boodschap uitdragen en het liefst aan iedereen die het maar horen wilde. Ongevraagd en ongewild verzeilde ik in een situatie die zich aanvankelijk zou beperken tot mijn eigen provincie. In mijn schriftelijke betoog had ik uiteengezet dat ik het afsteken van vuurwerk en het verkeerslawaai associeer met een vorm van geweld. Al schrijvende kreeg ik een ingeving om het geweldsvraagstuk door te trekken in de richting van een andere vorm van geweld, namelijk oorlogsgeweld. Ik besepte dat ook wij, als land, actief meedoen met oorlogsgeweld. Een situatie die ik verafschuw. Actief participeren van Nederlandse zijde in een oorlog in Irak en Afghanistan wijs ik dan ook radicaal af.

Ik besloot mijn brief uit te breiden met deze persoonlijke opvatting. Dit ging min of meer vanuit een automatisme. Ik móést dit gewoon doen. Toen mijn brief in de loop van de dag klaar was, keek ik met tevredenheid naar de geschreven tekst. Een andere belangrijke vorm van geweld, het oorlogsgeweld, had ik in mijn verhaal meegenomen. Mijn actie werd nu geheel onverwacht een oproep om alle vormen van geweld, waar ter wereld ook, een halt toe te roepen en daar niet meer aan mee te werken. Ik gaf volledig gevolg aan mijn geweten en het voelde als een opluchting.

Aan het einde van de middag bracht ik mijn brief naar het provinciehuis van Groningen en kwam daar vijf minuten voor sluitingstijd aan. Ik verzocht beleefd of de brief nog kon worden ingeboekt omdat deze dag voor mij een symbolische waarde had gekregen.

Op dat moment werd ik mij bewust dat ik een missie had waar ik me niet meer aan kon onttrekken. Blij en opgelucht fietste ik terug naar huis.

Bij thuiskomst was er al een mailbericht van de provincie. Mijn poststuk was ontvangen en ingeboekt bij de postkamer. De brief zou als ingezonden stuk op de agenda van het college van Gedeputeerd Staten worden geplaatst.

Ik was verheugd over deze reactie en voelde daarmee ook een erkenning voor de start van mijn actie.

De volgende dag, op Goede Vrijdag, besloot ik om de dvd met het interview woordelijk te noteren. Ik had het interview nu op papier staan.

Plotseling kreeg ik een ingeving om mijn 'boodschap' gericht het land in te sturen, samen met de opname van het interview en de uitwerking op papier. Van het communicatieadviesbureau kreeg ik toestemming om van de dvd kopieën te maken en op beperkte schaal te verspreiden. Ook van de zijde van de provincie verkreeg ik deze toestemming.

Het paasweekend besteedde ik aan het veelvuldig kopiëren van mijn brief en het schrijven van enveloppen. Het werd geheel onvoorbereid een spontane paasboodschap.

Mijn brief en alle bijbehorende informatie stuurde ik ter kennisneming naar alle fracties van de politieke partijen van de provincie Groningen, de gemeente Groningen en de Tweede Kamer, de colleges van burgemeesters en wethouders van de gemeente Groningen en Enschede, alle colleges van Gedeputeerde Staten van alle provincies in Nederland en Hare Majesteit de Koningin. Ook de regionale en landelijke media stuurde ik mijn brief. Ik maakte een bewuste keuze om aan al deze personen en instanties mijn verhaal kenbaar te maken. Hiermee hoopte ik dat dit zou bijdragen aan ieders bewustwording en een begin zou worden van een veranderingsproces. Het college van burgemeester en wethouders van Enschede werd aangeschreven omdat daar op 13 mei 2000 een enorme vuurwerkramp had plaatsgevonden, waarbij honderden gewonden en 23 dodelijke slachtoffers vielen te betreuren.

Ondanks mijn inspanningen had ik geen hoge verwachtingen. In mijn brief had ik niet nadrukkelijk om een reactie gevraagd. Alles wat beantwoord wordt is meegenomen, dacht ik.

Het voelde als een enorme bevrijding toen ik op tweede paasdag zo'n vijftig enveloppen in de brievenbus kon deponeren. Ik stond pal achter mijn activiteiten. Ik voelde mij nuttig en tevreden dat ik op deze manier een bijdrage kon leveren aan de bewustwording van maatschappelijke thema's die ook voor mij erg belangrijk zijn. Langzamerhand

was ik warmgedraaid en kreeg de smaak en creativiteit te pakken. Mijn denkproces ging onbelemmerd voort en ik kwam in een vrije val terecht.

Zo fascineerde een kunstwerk in de stad Groningen mij al geruime tijd. Dit geheel transparant glazen kunstwerk staat in het centrum op het Herenplein. Incidenteel wordt dit gebruikt ten behoeve van een tentoonstelling of culturele aankondiging. Plotseling kreeg ik een ingeving om dit bijzondere object te betrekken bij mijn actie.

Ik aarzelde geen moment en klom direct in de pen en schreef een brief aan het gemeentebestuur van Groningen met een oproep 'Staakt het vuren en staakt het vuren'. Deze oproep had een dubbele betekenis. Ten eerste om het traditionele consumentenvuurwerk eenmalig te staken en ten tweede om bij te dragen aan de bewustwording ten aanzien van al het oorlogsgeweld overal in de wereld. Tevens deed ik het verzoek om dit Herenplein tijdens de jaarwisseling om te dopen in het 'Groninger Plein voor de Hemelse vrede'.

Ook verzocht ik het gemeentebestuur om alle inwoners van de stad Groningen op te roepen om met gulle hand klinkklare euromunten of -flappen te deponeren via een opening in het glazen kunstwerk. Dit ten behoeve van nader te bepalen goede doelen.

Het gemeentebestuur werd uitgenodigd om zelf het goede voorbeeld te geven en een beroep te doen op alle gemeentelijke en provinciale politici uit Groningen, artiesten, beeldend kunstenaars, sporters en smaakmakers om deze actie te ondersteunen.

In mijn beleving zou dit glazen kunstwerk met inhoud op een truc met oplegger vervoerd moeten worden naar het Binnenhof in Den Haag waar vervolgens deze schatkist met landelijke bijdragen werd aangevuld. Voor het transport zouden sponsoren moeten worden geworven uit het bedrijfsleven.

Na het verzenden van déze brief kreeg ik het gevoel dat mijn missie steeds meer handen en voeten kreeg. Mijn enthousiasme groeide met de dag en ik was ervan overtuigd dat er bijval zou komen.

Het eerste e-mailbericht ontving ik van de Tweede Kamerfractie van de SGP. Deze liet weten dat zij vorig jaar nog hadden gepleit voor een

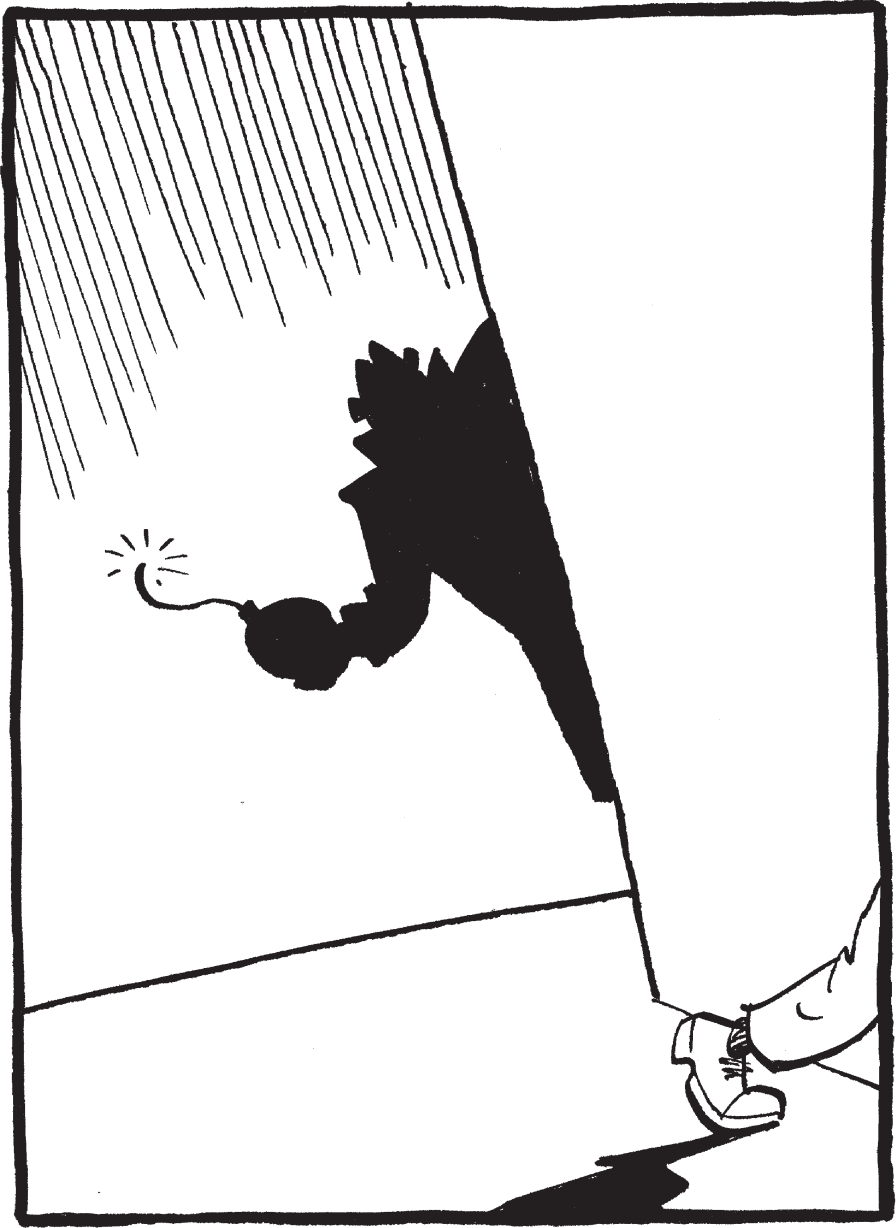
zogenaamde vuurwerkheffing, waarbij het geld dat dan beschikbaar komt besteed zou worden aan milieumaatregelen. Dit voorstel kreeg toen net niet voldoende steun. Dit bericht gaf mij hoop. Voor de eerste keer in mijn bestaan had ik contact met de Tweede Kamer.

Van de landelijke media kreeg ik twee reacties op donderdag 12 april 2007. Het landelijke dagblad *De Metro* publiceerde onder de titel 'Eén minuutje' een kort interview. *De Metro* was net uitgekomen toen ik vroeg in de morgen een telefoontje kreeg van de redactie van RTV Noord-Holland. Even later volgde via de telefoon een rechtstreeks radio-interview op Radio I. Media-aandacht is voor het welslagen van een bepaalde actie uitermate belangrijk.

Mijn 'nieuwjaarsboodschap' was inmiddels een 'paasboodschap' geworden die door de media werd opgepakt. Iets wat bijzonder is, want journalisten hebben weinig tijd en gaan selectief te werk. Ruimte voor verdieping is er vaak niet. Dat kan nadelig zijn. Door het ontbreken van een achtergrondverhaal wordt een luisteraar of lezer onvolledig geïnformeerd en kunnen er verkeerde conclusies worden getrokken. In het radio-interview kon ik niet nalaten om ook een oproep te doen om alle vormen van geweld tegen te gaan: "Wij zijn met z'n allen doodziek van dat hele Irak-gebeuren. Wij zitten trouwens zelf ook midden in een oorlog in Afghanistan. Dat realiseert zich bijna niemand, maar het gebeurt."

De interviewer reageerde als volgt: "Voordat we nou de hele wereld er bij halen, Johan; het idee is duidelijk. Het is nou ook in Noord-Holland gehoord."

Na de interviews in *De Metro* en de radio-uitzending op Radio I kwamen er van alle kanten reacties los. Ook uit een hoek waar ik totaal geen weet van had, zelfs het bestaan niet eens van kende.



BEDREIGING

De Freakpyromaniacs

“Johan, heb je wel eens van de Freakpyromaniacs gehoord?” vroeg een vriend mij door de telefoon. “Nee,” zei ik verbaasd, “zijn dat vuurwerkfans?” Het bleek een groepering te zijn die mij op internet met de dood bedreigde. Gedurende de hele week kreeg ik verontruste vrienden, familie en bekenden aan de telefoon. Ik kon het nauwelijks geloven en vroeg me af wat te doen met zulke informatie. Toen ik zelf op internet keek, las ik onder meer: ‘Die kerel die dat verzint mogen ze wat mij betreft doodmaken.’ Dat is wel even schrikken geblazen!

Dat er mensen zijn die zich mogelijk door mijn voorstellen bedreigd voelen vanwege hun economische- of hobbybelangen, had ik mij tot nu toe niet gerealiseerd. Juist omdat ik zelf een felle tegenstander ben van alle vormen van geweld en met mijn ideeën alleen maar een positieve bijdrage wil leveren aan onze maatschappij. En nu deze bedreiging! Moest ik meteen aangifte bij de politie doen? Diverse vrienden en relaties adviseerden mij om mijn ingediende voorstel voor een ‘eenmalig vuurwerkvrij Groningen’ in te trekken. Zij zeiden dat ik dergelijke signalen meer dan serieus moest nemen en maakten zich ernstig ongerust. Een goede vriend zei zelfs: “Johan, je wordt in Nederland wel voor minder omgelegd, er zijn lieden die tot alles in staat zijn. Een bom onder je auto is zo gelegd. Houd er toch mee op man!”

Ik liet alles op me inwerken. Maar een stem in mij zei dat ik door moest gaan met mijn actie. Het leek mij het beste om te proberen het voorval zo snel mogelijk te vergeten.

Halverwege de maand april kwam er een e-mail binnen van de gemeenteraadsfractie van de PvdA van Groningen. Volgens deze fractie pasten mijn beide voorstellen goed in het gemeentelijk beleid waar ‘duurzaamheid’ hoog op de agenda staat. Op dit moment kon men mijn voorstellen niet op de agenda zetten, maar men zou het in gedachten houden!

Vlak daarna ontving ik een kopie van een e-mail die de eigenaar van sociëteit 'De Kroon' uit Groningen had gestuurd naar het *Dagblad van het Noorden*. De sociëteit wilde met de jaarwisseling 2007/2008 aansluiting zoeken bij mijn voorstel om het Herenplein, centraal gelegen in de stad Groningen, gedurende twee dagen om te toveren tot het 'Groninger Plein voor de Hemelse vrede'. In een aantal ideeën werd uiteengezet op welke wijze het bedrijfsleven hierbij een invulling zou kunnen geven.

Ik was verheugd over deze positieve berichten!

Naar aanleiding van een artikel in het *Dagblad van het Noorden* op vrijdag 20 april 2007, 'enthousiasme voor vuurwerkvrij oud en nieuw', verschenen er wéér reacties op het internet van de 'Freakpyromaniacs'. Er stond: 'Als we die zielige vent Johan Meijering nou eens met een 25 inc mortier de lucht in schieten? Wat zou dat een gaaf effect zijn! (sniki)' en 'Bij zulk soort mensen heb ik gewoon de neiging om heel 31 december samen met mijn kameraden recht voor zijn huis met 10 carbid te gaan schieten: is maar een paar km rijden voor me. Iemand zin? haha.'

Bij het lezen van deze berichten raakte ik weer van slag en het kostte me enige tijd om mezelf weer op te pepen!

Langzamerhand begonnen er meer reacties op mijn brieven binnen te druppelen. De CDA-fractie van de Tweede Kamer schreef dat mijn brief behandeld zou worden in de fractiecommissie Binnenlandse Zaken. De Statenfractie van de Christen Unie van de provincie Groningen berichtte mij dat 'bij eventuele agendering van Gedeputeerde Staten zij zich mijn mening zullen herinneren'.

De fractie van de Partij voor de Dieren van de Tweede Kamer stuurde een bedankbrief. Zij benadrukten hierin dat hun Partij staat voor een samenleving waarin mededogen en duurzaamheid voorop staat. Zij vinden het prachtig als ook burgers initiatieven ontwikkelen om dit doel te bereiken!

De fractie van de Partij voor de Dieren van de provincie Groningen nam als eerste partij het initiatief om mijn beide voorstellen op de

agenda van de Provinciale Staten te plaatsen. Dit deed mij goed, ik was er blij mee en voelde mij gesteund!

Ook de GroenLinks fractie van de gemeenteraad van Groningen reageerde. De fractie was het eens met mijn voorstel voor invoering van autoloze zondagen. Ze berichtte verder dat op haar initiatief in september 2007 een autoloze zondag in Groningen zou worden ingevoerd en dat zij dit ook vaker wil. Mijn idee voor een eenmalige vuurwerkvrije jaarwisseling werd niet gedeeld. De PvdA-fractie van de Tweede Kamer had mijn bericht ter kennisname doorgestuurd naar het 'betreffende' Kamerlid.

Eind mei verzocht ik het ministerie van VROM om actuele informatie met betrekking tot het afsteken van vuurwerk. Een dag later al kreeg ik een bericht terug met onder meer de volgende inhoud :

'Het afsteken van vuurwerk door consumenten is geregeld in het Vuurwerkbesluit. In artikel 2.3.6 van dat besluit staat: 'Het is verboden consumentenvuurwerk tot ontbranding te brengen op een ander tijdstip dan tussen 31 december 10.00 uur en 1 januari 02.00 uur van het daarop volgende jaar. Het Vuurwerkbesluit sluit uit dat enig bestuursorgaan in Nederland een hiervan afwijkende geldige regeling kan treffen. De enige ruimte die een gemeente nog heeft, is het in de Algemene Plaatselijke Verordening verbieden van vuurwerk op specifieke plaatsen, zoals overdekte winkelcentra. Dit ter voorkomen van problemen met de openbare orde en veiligheid.

Een dergelijk verbod voor het hele grondgebied van de gemeente is juridisch niet mogelijk.'

Ook werden diverse websites genoemd voor het inwinnen van informatie.

Voor het eerst ging ik me echt verdiepen in de materie. Van het fenomeen om via internet informatie in te winnen had ik geen kaas gegeten. Ik moest mij dit nog eigen maken en had mij er tot nu toe niet in verdiept. Ik had het ook niet gemist en nodig gehad. Tot nu toe had ik mij alleen laten leiden door mijn persoonlijke gevoel, intuïtie en gezond verstand. Zelf had ik nooit vuurwerk afgestoken. Meestal had ik op grote afstand in verwondering staan kijken naar die exotische

kleurenpracht. Ten aanzien van het vuurwerkthema was ik ‘zo groen als gras’. Achteraf gezien is dat misschien ook goed geweest. Ik heb min of meer blanco tegen de nieuwjaarsviering aangekeken en heb me niet laten leiden door een overvloed aan cijfers en historische gegevens. Intussen was ik erg nieuwsgierig geworden naar alles wat te maken heeft of kan hebben met de gevolgen van het afsteken van het consumentenvuurwerk in Nederland. Langzamerhand nam het thema mij ‘te pakken’. Bij het lezen van relevante informatie viel ik van de ene verbazing in de andere. Het gaf mij kracht om mijn missie voort te zetten. Het was voor mij een bevestiging dat ik me inzette voor een goede zaak! Ik kon mij nauwelijks bedwingen en wilde mijn kennis met iedereen delen. Bovendien kreeg ik een schitterend idee. Ik meldde mij aan voor een hoorzitting bij de provincie Groningen. Deze zitting zou plaatsvinden op woensdag 13 juni 2007. Alles raakte nu in een stroomversnelling.

Allereerst belde ik een drietal bevriende relaties, allen getalenteerd en artistiek begaafd. Nadat zij gehoord hadden waar ik mee bezig was, besloten zij zich ook zelfstandig aan te melden als spreker bij de provinciale adviescommissie ‘Omgeving en Milieu’. We hadden geen overleg met elkaar over het onderwerp en zagen elkaar bij deze hoorzitting. Iedereen zou zich zelfstandig voorbereiden op zijn of haar inbreng. In de commissie zitten 19 Statenleden uit alle politieke partijen. De commissie geeft advies aan het dagelijks bestuur van de provincie, het college van Gedeputeerd Staten. De provincie Groningen kent vijf van soortgelijke adviescommissies.

De openbare vergadering zou worden gehouden in de Statenzaal, de politieke arena van het provinciehuis in de hoofdstad van Groningen. Alle inwoners van de provincie kunnen gebruik maken van ‘inspreekrecht’ om hun mening over ingediende onderwerpen kenbaar te maken. De maximale spreektijd per inwoner is zeven minuten, te weten vijf minuten ‘inspreken’ en daarna kan er nog reactie worden gegeven van maximaal twee minuten op reacties van Statenleden.

Vervolgens kwam ik op een ander idee en verzond ik het persbericht 'Vuurwerk in de Statenzaal, het slaat in als een bom' naar de media op 1 juni 2007.

Het persbericht eindigde met een samenvatting waarin het rendement van een jaarlijks terugkerend nieuwjaarsfeestje van een paar uur werd weergegeven. Bij de jaarwisseling van 2006/2007 zijn ten gevolge van het afsteken van consumentenvuurwerk drie dodelijke slachtoffers gevallen. Er is een toename van 46% geconstateerd ten opzichte van de jaarwisseling ervoor van vuurwerkslachtoffers op de afdeling spoedeisende hulp. Circa 12.000 ton vuurwerk wordt de lucht ingeschoten en de schadelijke stoffen dalen vervolgens weer op onze bodem! Dat is uitermate slecht voor de mens, flora en fauna en het milieu. De dag erna ligt er circa 3.000 ton afval om op te ruimen! De besteding aan 'verknalling' van zowel legaal als illegaal vuurwerk bedraagt circa 100 miljoen euro! Er worden natuurlijk veel schadeclaims ingediend na 1 januari bij verzekeraars. Deze worden uiteindelijk via doorberekening verhoogd in de premies voor circa 20 miljoen euro! Verder worden de grenswaarden voor fijn stof, de menselijke pijngrens en norm van geluidshinder ruim overschreden. Er ontstaat blijvende verontreiniging van koper in de wateroppervlakten!

Naast deze samenvatting, die door meer onderzoek reeds lang in het negatieve is achterhaald, stelde ik nog een aantal vragen in dit persbericht.

Heeft iedere Nederlander deze feiten wel op zijn of haar netvlies? Willen we met elkaar deze prijs voor een paar uur durend feestje wel betalen? Hoe staat dit in relatie met onze milieuproblematiek, die bij veel politieke partijen zo hoog in het vaandel staat? Nemen wij onszelf en elkaar voldoende serieus of houden wij onszelf en elkaar voor de gek? Zijn we in Nederland niet in staat om voor slechts een paar uur goede en creatieve alternatieven te bedenken, vooral in samenwerking met jongeren? Kunnen wij niet proberen om op een andere manier ons nieuwjaarsfeest te vieren met respect voor de medemens, de dieren en de natuur? Waar zijn we mee bezig! Moeten wij ons niet (dood) schamen?????????

Diezelfde dag kwam er van de VVD-fractie van de gemeenteraad van Groningen een e-mail binnen. Deze fractie liet weten dat ze mijn bericht hadden ontvangen inclusief de acht vraagtekens na het woord 'schamen' en dat zij de komende gebeurtenissen zouden volgen.

Ondanks de positieve reacties lieten de negatieve reacties op internet mij niet onberoerd. Ik voelde me nog steeds bedreigd in en om mijn eigen huis. Ik besloot aangifte te doen bij de politie van bedreiging met de dood en maakte een afspraak voor het opmaken van een proces-verbaal. Ik merkte dat ik ook steeds kwader werd. Het is werkelijk absurd dat dit in Nederland allemaal ongestraft kan blijven!

Op vrijdag 8 juni 2007 meldde ik mij om klokslag 9.00 uur op het politiebureau. Het eerste dat mij opviel was een groot aanplakbiljet van een landelijke actie 'Campagne Nederland Veilig' met een bijzondere tekst 'Zonder aangifte geen opsporing'.

'Burgers doen steeds minder aangifte. Dat is geen goede ontwikkeling, want aan de hand van aangiftes kan de politie daders pakken en inzicht krijgen in de criminaliteit. Het is dus belangrijk dat mensen met hun verhaal naar de politie gaan en aangifte doen. Zo maken we samen met de burger Nederland veilig.'

Deze campagne was een initiatief van de ministeries van Justitie en Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en in samenwerking met politie en gemeenten tot stand gekomen.

Benadrukt werd dat het belangrijk is om juist wel aangifte te doen om Nederland veiliger te maken. *Nu wist ik het helemaal zeker, ik was aan het goede adres.*

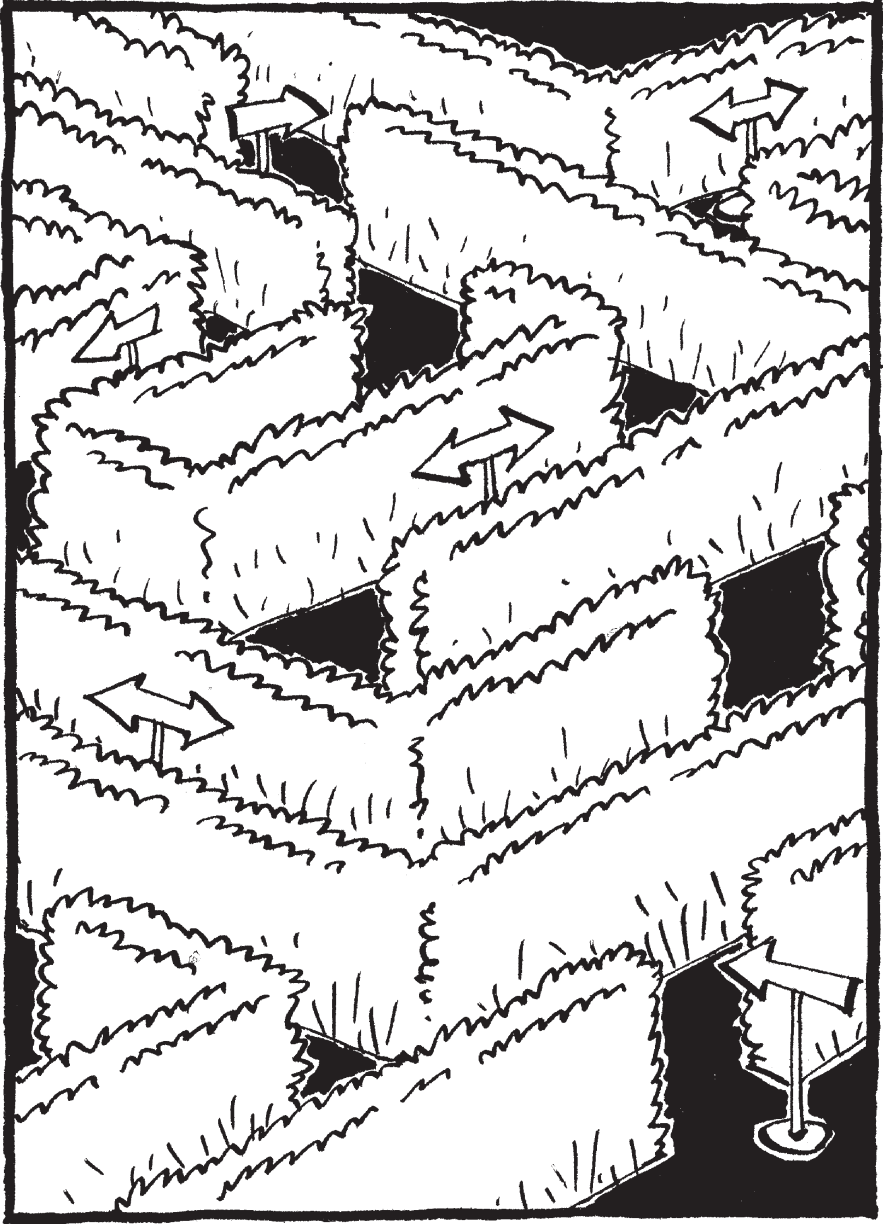
Na het opnemen van dit proces-verbaal voelde ik me enorm opgelucht en was ik ervan overtuigd dat deze zaak zou worden uitgezocht.

Dagelijks bleven e-mailberichten binnenkomen. Er kwam nog een bericht van de D66-fractie van de gemeenteraad van Groningen. Men meldde mij dat zij om agendering hadden gevraagd voor mijn aangedragen initiatieven op de agenda van de gemeentelijke adviescommissie.

Ik was blij dat ik geheel zelfstandig berichten via mijn computer kon ontvangen en verzenden. Voor mij een hele overwinning. Ik zag nu hoe praktisch dit is.

Twee dagen voor de provinciale hoorzitting kreeg ik een programma-maakster van het VARA radio programma Kassa op bezoek. Zij nam mij een interview af en toog daarna naar de binnenstad van Groningen om een aantal inwoners te polsen over het voorstel voor een vuurwerkvrije jaarwisseling. De meningen van de geïnterviewden waren verdeeld. Dit radioprogramma werd een dag vóór de hoorzitting bij de Provinciale Staten van Groningen, op 12 juni, uitgezonden op Radio I.

De hoorzitting ... morgen! Ik had mij heel goed voorbereid, dus ik kon rustig gaan slapen.



POLITIEKE ARENA

Een schijnvertoning?

In de vroege ochtend van woensdag 13 juni 2007 gingen wij goedgemutst en in gezelschap van vier vrienden lopend naar het provinciehuis. Om 9.00 uur zou de vergadering beginnen.

De hoorzitting vond helaas niet plaats in de Statenzaal, maar in een zaal aan de andere kant van het omvangrijke provinciale gebouwencomplex. Toen we binnenkwamen, bleek de zaal helemaal vol. Er waren zelfs geen stoelen meer om op te zitten. Er kwamen nog meer mensen binnen. De voorzitter wilde net beginnen met het openen van de vergadering. Het was slordig van ons om op het laatste moment binnen te komen. Na enig aarzelen gingen wij maar op de grond zitten. In allerijl werden er stoelen aangedragen. De voorzitter wachtte even tot iedereen zat. In het midden van de ruimte stond een grote ronde tafel, waaraan een twintigtal volksvertegenwoordigers en gedeputeerden van het provinciale bestuur hadden plaatsgenomen. Ieder had een gereserveerde plaats, met een microfoon en naambordje van de persoon in kwestie en de partijnaam erop. Rondom zat een dertig koppig publiek waaronder een tiental bekende en bevriende relaties. Er waren een paar mensen van de pers en de anderen waren mij niet bekend.

Het deed me erg goed te zien dat er zo veel supporters waren gekomen. Ik had het gevoel dat ik een thuiswedstrijd speelde en kon direct als eerste aan de bak, nadat de voorzitter de regels had uitgelegd.

De spelregels waren voor vandaag veranderd en tot mijn grote verbazing deelde de voorzitter mee dat de toegestane spreektijd voor de insprekers zonder opgave van reden werd ingekort van vijf minuten naar drie minuten. Dat kan blijkbaar zomaar! Toen ik wilde gaan zitten omdat ik dan beter bij de microfoon kon, werd mij gesommeerd te blijven staan. Ik merkte dat ik direct aangeslagen was en mijn boosheid hierover niet kon bedwingen en dit duidelijk liet blijken. Ik kreeg het woord, maakte bezwaar tegen de gang van zaken en begon mijn pleidooi als volgt:

“Allereerst wil ik de Partij voor de Dieren bedanken dat zij dit onderwerp op de agenda heeft geplaatst. Ik stel dat erg op prijs. Anders had ik minimaal duizend handtekeningen moeten verzamelen om dit onderwerp op de agenda geplaatst te krijgen.

Vuurwerk doet mij denken aan de dagelijkse beelden op de tv en heeft voor mij te maken met geweld. Ik ben deze jaarwisseling mijn huis ingevlucht. Ik vond het doodeng bij ons in de straat! En dat kan niet de bedoeling van een nieuwjaarsfeest zijn. Ik houd van feesten. Wij moeten genieten van het leven! Maar hier gaat het om een heel andere kwestie. Kijken wij naar de afgelopen jaarwisseling, dan heeft dit feestje van een paar uur heel veel teweeggebracht. Er zijn drie dodelijke slachtoffers te betreuren en 960 gewonden die naar het ziekenhuis moesten, waarvan ongeveer honderd opgenomen werden met lichamelijk en zwaar lichamelijk letsel. Wij hebben het nu alleen over Nederland. Het kan niet zo zijn dat wij voor dit feestje van een paar uur voor circa € 100 miljoen de lucht inschieten, terwijl de problemen in de wereld om ons heen immens zijn. Wij moeten ons gewoon doodschamen! Dat meen ik serieus. Ik zit hier niet om iemand van een feestje af te houden. Ik wil hier graag pleiten voor een moment van bezinning, even een time-out nemen, even goed nadenken waar wij in godsnaam mee bezig zijn hier in Nederland. Schandalig! Ik zeg het rechtuit tegen u allen als politieke vertegenwoordigers. Ik ben ervan overtuigd dat het merendeel van de bevolking dit met mij eens is. Toen ik hier op 2 januari als burger van Groningen op de nieuwjaarsreceptie het provinciehuis binnenstapte, had ik geen idee wat de gevolgen zijn van een feestje van een paar uur. Als elke Nederlander weet wat ik nu weet, dan zegt het merendeel bij een referendum: ‘Dit moet anders.’ Daar gaat het om. Ik doe een dringend beroep op u om in de breedte te kijken en niet alleen naar de kwestie van het milieu.

Er moet een onderzoek komen. Vuurwerk moet jaarlijks op de politieke agenda komen, ook hier in de Staten. Ieder jaar weer. Er moet gekeken worden naar alternatieven. Belangrijk is natuurlijk dat we de jeugd erbij betrekken want daar vallen de slachtoffers. Tussen tien en negentien jaar maar liefst 40%. Daarom kunnen we de komende jaarwisseling een time-out nemen, kijken hoe het anders moet met de jaarwisseling. Er zijn 101 alternatieven. We hebben hier in de provin-

cie Groningen fantastische artiesten. Er zijn zo veel creatieve oplossingen te bedenken. Op dit ogenblik worden wij bestookt met mails. De fractie van D66 van de gemeenteraad van Groningen heeft het nu in de gemeenteraad op de agenda gezet. Het komt binnenkort dus ook nog in de raad aan de orde. Maar dit kan echt niet! Er zijn alternatieven. Maak één groot feest ...”

Mijn drie minuten zaten erop ... pfff.

Vervolgens hielden de volgende vier sprekers, twee dames en twee heren hun betoog, eerst de twee heren, daarna de twee dames.

De eerste mannelijke spreker kreeg het woord.

“Ik voel mij bevoorrecht in dit gezelschap. Ik had me wel voorbereid om mijn ei in vijf minuten te leggen. Ik hoop dat ik tenminste het ei-geel hier kan achterlaten om mee te delen dat niemand eigenlijk lawaai nodig heeft om gelukkig te zijn. Lawaai is echter cultuur geworden in onze samenleving, eigenlijk in de hele wereld. ‘Al onze medewerkers zijn bezet, u wordt zo snel mogelijk geholpen.’ Dat is die onzin waarmee wij allemaal te maken krijgen, wanneer wij een telefoontje plegen, naar welke firma dan ook. Men gaat ervan uit, dat geen mens zonder stilte kan. Als er een seconde stilte valt op de radio, dan gaat het alarm af. Wij leven namelijk met terreur van geluid in winkelcentra, moderne hightech oorleppen, bij voetbalwedstrijden, het uitgaanscentrum, in de disco en de megaconcerten. Het is verschrikkelijk! Die muur van luidsprekers kan niet groot genoeg zijn, elk jaar opnieuw.

Maar wat mij nog het meest ergert, is dat wij in een paar jaren tijd het vuurwerk hebben overgenomen van de Chinezen, zonder ons daarbij af te vragen of wij in diezelfde traditie passen. Wij hebben die traditie passend gemaakt door te stellen dat wij het vuurwerk nodig hebben om onze boze geesten weg te werken. Wij hebben onze zintuigen gekregen als werktuig. Die vijf zintuigen hebben wij gekregen om te kunnen communiceren met onszelf en onze omgeving. Het gehoor is ons belangrijkste zintuig, want dat schijnt namelijk de toegang tot de ziel te zijn. Waarom zeg ik dat? Zelfs wanneer iemand overleden is, dan nog maken wij ongelofelijk veel mooie muziek voor die persoon, want wij gaan ervan uit dat hij het nog hoort. Iemand in coma wordt

aan de praat gehouden met geluid. In onze gehoorgang zit ook het evenwichtsorgaan. Dat evenwichtsorgaan is een soort sluis. Het is een sensor van alle geluid dat op ons losgelaten wordt. Die vangen wij op en wij toetsen of het bij ons past. Geen wonder dat zo veel mensen uit het evenwicht geslagen worden en in feite geen raad met zichzelf weten. U moet nagaan: alle rellen en dat soort toestanden vinden plaats na een ongelooflijke kakofonie van lawaai. Ik besluit met te stellen dat er één vrouw nodig was om de cultuur van de segregatie in de VS te veranderen. Zij wilde niet opstaan die ochtend in de bus en vervolgens veranderde de VS helemaal. Wij hebben een hele raad en we hebben bovendien een hele provincie. Niets gaat boven Groningen, laat het stil zijn!”

Toen kwam de tweede mannelijke spreker aan de beurt.

“Ik zal het heel kort houden. Ik ben een heel gewone inwoner van de provincie Groningen. Iedere week komt de provinciepost bij mij op de deurmat. Tot mijn grote verwondering zat er veertien dagen geleden de brief van de heer Meijering tussen. Dat vond ik heel bijzonder, want het was een heel andere toonzetting dan normaliter bij politieke stukken.

Alleen dat al was voor mij een reden om de auteur van de brief op te bellen en te zeggen dat ik het een mooie brief vond. In de tweede plaats wil ik zeggen dat ik de vorige sprekers heel erg goed vond, want dit is een bijzonder onderwerp dat politiek gezien eigenlijk wordt weggelachen, ook landelijk. Alleen het feit al dat het aandacht heeft, vind ik heel bijzonder. Mijn beroep is musicus en muziekpedagoog en wat de vorige spreker zei, klopt helemaal. Gisteren heb ik met grote aandacht geluisterd naar het interview voor de VARA met de leider van de Partij voor de Dieren. Dat was heel erg goed. De journalist vroeg wat het effect was van geluid op dieren. Daar werd op ingegaan. Maar wat de journalist niet vroeg – en dat is nog veel belangrijker – was, wat het effect van geluid is op mensen. De vorige spreker had het er al over. Ik wil aan u als gedeputeerden voorstellen om een onderzoek in te stellen naar het effect van alle mogelijke geluiden in het publieke domein. Daar ligt een taboe op en het is goed om dat nu te doorbreken. Dagelijks wordt men geconfronteerd met alle mogelijke effec-

ten van geluid op het gedrag van mensen. Het Johan van Veenplein in Uithuizemeeden is daar een voorbeeld van. Dagelijks tot wekelijks komen daar jongens uit de hele regio van onze provincie bij elkaar. Zij zetten de deuren en ramen van hun auto's open. De muziek gaat zo hard mogelijk aan, zodat de omwonenden geen televisie meer kunnen kijken en zelfs elkaar niet meer kunnen horen. Alleen dat al is iets. In Uithuizemeeden is het iedere week jaarwisseling, om het zo te zeggen. Daar mag u als provincie aandacht aan gaan geven. Het gaat niet alleen om de jaarwisseling, maar het gaat om het *hele* jaar.”

Na deze twee interessante uiteenzettingen van de heren kwamen de dames aan de beurt.

De eerste oproep luidde als volgt:

“Andere kant van de wereld: honger, geldnood, voedselpakketten.

Nederland: vreetpartijen, drank, vuurwerkpakketten.

December: reclame in de brievenbus. Zomaar te kiezen: €75, €120, €200.

En alles in tien minuten de lucht in.

Vieze straten, het blijft weken liggen.

Wie ruimt het op? Ramen dicht, het stinkt. Lawaai.

Dit is wat we zien en wat we ruiken.

Dan heb ik het nog niet eens over wat onzichtbaar blijft hangen in de lucht.

Waar zal ik zijn in mijn huisje die nacht?

Mijn hondje, och mijn hondje ...

Heel die maand die eeuwig schrikkende rotjes, knallen.

Haar uitlaten is een maand lang een kwelling met als hoogtepunt de bewuste nacht.

365 dagen oorlogsbeelden op tv. raketten, geweren.

Oudjaar: dezelfde geluiden.

Andere kant van de wereld: honger, geldnood, voedselpakketten.

Nederland: vreetpartijen. €100 miljoen de lucht in. Vuurwerkpakketten.

Hier voedselpakketten, daar vuurwerkpakketten.

Of ... hoe zat het nu ook weer? Of is het andersom?

Het maakt feitelijk niets uit, het is allemaal dezelfde stank, ergernis, angst en onrust.

Maar zeker en vast, er is één groot verschil: wat ze hier voor zo veel geld de lucht inknallen, zou aan de andere kant van de wereld beter terecht komen wat de armoede betreft.

En ... hoe zat het ook alweer?

Voedselpakketten, vuurwerkpakketten. Dank u.”

En tot slot de laatste spreekster.

“Als ik soms in de stad rondfiets, valt het mij op dat de meeste scholen en peuterspeelzalen heel mooi versierd zijn met groen gras, blauwe lucht, bloempjes.

Dan denk ik: laten wij met zijn allen een goed voorbeeld geven aan de kinderen en de jeugd door diezelfde mooie natuur te beschermen.

Waarom? Omdat wij mensen heel kwetsbaar zijn en wij wonen in die natuur. Wij eten ervan, slapen erin, het is ons tehuis, van ons allemaal. Er zijn alternatieven voor het gedrag van mensen, dat soms heel moeilijk te veranderen is ...

Door er een beetje over na te denken, zijn er alternatieven te vinden. Bijvoorbeeld bij de jaarwisseling kunnen wij gratis allerlei voorstellingen aanbieden aan jongeren en aan volwassenen. Wij kunnen champagne schenken van bijvoorbeeld 23.30 uur tot 01.00 uur. Op die manier kunnen wij op een leuke manier oud en nieuw afsluiten zonder lawaai en zonder toestanden. Ik vind het idee om een vuurwerk-vrij Groningen te houden een heel leuk idee. Wij zeggen meestal dat er niets gaat boven Groningen, maar ik vind dat de gezondheid boven alles gaat.”

Nadat wij alle vijf ons pleidooi hadden gehouden werd tot mijn verbazing de vergadering voortgezet met andere agendapunten van deze commissie. Het duurde nog ongeveer anderhalf uur eer onze spreekbeurten weer aan de orde kwamen. De helft van de toehoorders en één inspreker hadden inmiddels de zaal verlaten. Het duurde te lang.

Negen vertegenwoordigers van verschillende politieke partijen reageerden op de inbreng van de insprekers. Zij waren allen vol lof over het initiatief en de pleidooien van de insprekers.

Het accent werd door alle volksvertegenwoordigers op de ‘bewustwording’ van mensen gelegd.

De reactie van de Partij voor de Dieren wil ik de lezer niet onthouden, per slot van rekening had deze partij het onderwerp op de agenda gezet!

Het Statenlid van deze partij dankt de sprekers voor hun bijdrage met de volgende woorden; ‘Het was heel verhelderend en gaf een heel andere visie op het vuurwerk zoals dit rond de jaarwisseling wordt afgestoken. Zij bekent dat de brief van dhr. Meijering aanvankelijk terzijde werd geschoven, omdat het bijna 30 graden was en men dan helemaal niet aan oud en nieuw denkt. In tweede instantie, nadat zij zich wat in het onderwerp had verdiept, was ze geschrokken. Zij had er niet zo bij stilgestaan welke gevolgen het afsteken van vuurwerk rond de jaarwisseling met zich meebrengt. Men kan de cijfers nalezen, er zijn rapporten verschenen van het RIVM, TNO, het ministerie van VROM, de GGD’s, etcetera. Hoewel het prachtig is om te zien en voor sommigen ook leuk om te horen, zitten er ontzettend veel nadelen aan vuurwerk. Nadelen die eigenlijk niet in verhouding staan tot het feestje en de mooie aanblik die het biedt. Allereerst geluidsoverlast, waar de sprekers het over hebben gehad. Het maakt ontzettend veel lawaai. De maximale wettelijke norm is 153 dB. Ter vergelijking: de pijngrens van mensen ligt bij ongeveer 120 dB. Als men ervan uitgaat dat de meeste dieren een beter gehoor hebben dan mensen, kan men zich voorstellen wat het allemaal voor gevolgen heeft. Het brengt enorme problemen met zich mee voor het milieu. Allereerst levert het heel veel afval op, zo’n zes miljoen kilo papier, hout en metaal per jaar. Dat moet natuurlijk allemaal opgeruimd worden. Het levert echter ook heel veel min of meer onzichtbare gevolgen op. Het draagt bijvoorbeeld jaarlijks ongeveer 1% bij aan de totale hoeveelheid fijnstof in Nederland. 15% van het koper in het oppervlaktewater wordt volgens het RIVM veroorzaakt door vuurwerk. Koper is in die hoeveelheden giftig voor mens en dier en zit gewoon in de sloten. Er zijn ontzettend veel problemen, zeker ook bij siervuurwerk, met name voor mensen, maar ook zeker voor dieren. Er zijn zo veel dieren die tijdens de jaarwisseling de lucht in gaan – miljoenen ganzen die in een keer opvliegen – dat de neerslagradars allemaal echo’s vertonen en dat het lijkt of

het in heel Nederland gaat regenen. Al die problemen zijn zo serieus dat de PvdD het van belang vindt om dit op de agenda te plaatsen. Het Statenlid *heeft uit het Dagblad van het Noorden inmiddels begrepen dat het College van GS aangeeft dat de provincie er niets aan kan doen.* (zie verderop in dit hoofdstuk) Dat is misschien ook wel zo. De provincie heeft misschien niet direct wettelijke mogelijkheden om hier iets aan te veranderen of een verbod af te dwingen. De PvdD wil het college wel uitdagen om mee te denken over een vuurwerkloze jaarwisseling. Dat vuurwerkloos moet ruim worden gezien. De PvdD gaat er niet van uit dat er geen vuurpijl de lucht in zal gaan. Er zal ongetwijfeld vuurwerk worden afgestoken. De PvdD wil het college toch vragen om iets te doen aan bewustwording van de bevolking in Groningen, zeker gezien de enorme gevolgen voor mens, dier en milieu. *De Partij van de Dieren zal de komende maanden zeker met de insprekers aan de slag gaan om een en ander uit te werken’.*

Zaterdag 01-11-2008: We zijn nu anderhalf jaar verder, en tot mijn grote spijt heb ik nooit meer iets vernomen van welke partij dan ook!

De Voorzitter sluit het agendapunt af.

Zowel insprekers, Statenleden als de verantwoordelijke gedeputeerden konden vervolgens nog een korte reactie van een minuut geven, zonder dat over de inhoud gediscussieerd kon worden.

Mijn korte slotpleidooi besloot ik als volgt:

“Ik ben een beetje emotioneel. Ik ben erg geraakt. Ik vind het jammer dat de helft van de burgers weer vertrokken is terwijl zij allen heel erg betrokken waren. Ik had het mooi gevonden als het onderwerp bij elkaar was gebleven, de insprekers gecombineerd met de reacties van de Statenleden, de vertegenwoordigers van het volk, en vervolgens een nadere reactie van een minuut van de insprekers.

Er zijn landen waar je, als jij je mond opendoet en dus je stem laat horen, wordt opgesloten of wordt gekeeld. Gelukkig wonen wij hier in een democratische samenleving en kunnen wij onze stem laten horen. Ik moet zeggen dat de provincie daar een goed voorbeeld van is. Zelfs zo goed dat de gemeente Groningen – onze hoofdstad – daar nog heel veel van kan leren. Ik heb de afgelopen paar dagen een dossier

geschreven. Het eerste exemplaar wil ik nu graag overhandigen aan de voorzitter en ook aan alle leden van de Staten, hier aanwezig. Het heet ‘Woensdag de dertiende’. Daar staat alles in. Lees het alstublieft van a tot z. Het is het afgelopen weekend geschreven en het gaat ook naar de leden van de gemeenteraad en ook linea recta door naar de leden van de Tweede Kamer. U neemt een historisch advies met elkaar. Leg het niet bij het college neer. Neem zelf uw verantwoordelijkheid! Dank u.”

Daarna heb ik het dossier ‘Woensdag de dertiende’ overhandigd aan de voorzitter van de adviescommissie, samen met een T-shirt met de opdruk ‘Verknal het niet’.

Ik vond het bijzonder spannend om in een politieke arena mijn dossier aan te bieden waar ik een week lang dag en nacht aan had gewerkt.

Na de korte reacties van een viertal Statenleden nam een gedeputeerde het laatste woord. Hij zei in de eerste termijn getracht te hebben ons duidelijk te maken dat de wettelijke bevoegdheden van de provincie erg gering zijn. Dat het Rijk en de gemeenten wat dat betreft aan zet zijn. Als er initiatieven uit deze vergadering komen wil het college daar wel naar kijken. Wat het college wel kan doen, is dit thema bij het onderdeel jeugd en gezondheid betrekken. Het college heeft geen mogelijkheden het vuurwerk te verbieden. Verder zal het college kijken of er raakvlakken zijn met andere onderdelen.

Na afloop van bovengenoemde belevens trokken we met een klein groepje naar een terrasje op de Grote Markt om op verhaal te komen. Zelf had ik gemengde gevoelens. Ik had me enorm opgewonden over het feit dat we ruim anderhalf uur hebben moeten wachten om in tweede instantie en afsluitend het woord te mogen voeren. Ik was daarover nog steeds bijzonder kwaad en teleurgesteld. Ik vond het ronduit een gênante vertoning en voelde me op dit punt niet serieus genomen. Ondanks het feit dat vertegenwoordigers van alle politieke partijen positief hadden gereageerd kreeg ik de indruk dat uiteindelijk iedereen de bal naar elkaar toespeelde. Door verschillende politieke partijen werden initiatieven verwacht van én de burgers én het col-

lege van Gedeputeerde Staten. De gedeputeerde speelde de bal weer keurig richting de politieke partijen en riep deze op met initiatieven te komen. Op deze manier was de cirkel weer rond. Het geheel had veel weg van het overbekende afschuif- of doorgeefstelsel! Ik kreeg niet de indruk dat hier verder iets mee gedaan zou worden.

Na een lange morgen kwamen wij thuis in het hofje en daar wachtte mij een verrassing. Op de deurmat lag het *Dagblad van het Noorden*. Bij het openslaan van de krant kwam ik op pagina 10 een artikel tegen met de kop 'Meijering vangt twee keer bot bij de provincie'. Het stuk bevatte onder meer de volgende inhoud: Gedeputeerde Staten (GS) van Groningen hebben twee plannen van de Groninger Johan Meijering afgeschoten. Meijering lanceerde begin dit jaar het idee om tijdens de volgende jaarwisseling geen vuurwerk af te steken. De Partij voor de Dieren sloot zich aan bij Meijerings voorstel. *Gedeputeerde Staten doen dit echter niet*. Volgens dit college heeft de provincie geen bevoegdheden om iets te ondernemen tegen het afsteken van vuurwerk.

Ik was verbijsterd en sprakeloos. Hoe kan dit! De krant was toch al gedrukt vóór wij vanochtend het huis verlieten! Het kan toch niet zo zijn dat er vóór de vergadering al een besluit genomen was? Het was net of er iets in me brak.

Een paar dagen later stelde de gemeenteraadsfractie van D66 van Groningen voor om binnenkort van gedachten te wisselen met de fractievoorzitter over mijn gedane voorstellen. Dit stelde ik zeer op prijs.

Diezelfde dag las ik een artikel op de voorpagina van het *Algemeen Dagblad* met de titel: 'Kabinet rekent op burger in strijd tegen verloedering'.

Dit kan geen toeval zijn, dacht ik. Ik had uitgerekend twee dagen daarvoor officieel het dossier 'Woensdag de dertiende' overhandigd op het provinciehuis. Daarin heb ik uitgebreid geschreven over de verloedering van onze Nederlandse samenleving.

Het artikel nodigde mij direct uit om actie te ondernemen.

Ik nam de beslissing mijn dossier in een oplage van 250 te kopiëren en deze beschikbaar te stellen aan met name politiek Den Haag. De

aanvankelijk noordelijke bescheiden actie werd nu uitgebreid tot een landelijke. Wederom klom ik in de pen en schreef diverse voorstellen met het verzoek om deze op de agenda van de Tweede Kamer te plaatsen. De voorstellen gingen over het eenmalig instellen van een vuurwerkverbod in Nederland voor de jaarwisseling 2007/2008; een onderzoek in te stellen naar de verloedering binnen de Nederlandse overheidsinstellingen; een onderzoek in te stellen naar bedreigingen met de dood via internet tegen inwoners in Nederland en een onderzoek in te stellen naar de effecten van inspraak van de Nederlandse staatsburger.

Vervolgens stuurde ik mijn brief met voorstellen en mijn dossier naar onder meer alle ministers, de minister-president en alle fracties van de politieke partijen van de Tweede kamer. Ook Hare Majesteit de koningin vergat ik niet. Ook zij ontving het dossier en een begeleidende brief. Bovendien stuurde ik dit dossier onder meer naar alle leden van de Provinciale Staten van Groningen, de gemeenteraad van Groningen en de leden van de Tweede Kamer.

Het was een mega klus om alle dossiers bij het postkantoor af te leveren. Sommige mensen vroegen zich wellicht af waar ik nu in hemelsnaam mee bezig was! Maar het gaf me een enorme voldoening om deze maatschappelijke bijdrage ongevraagd te mogen doen.

Ook besloot ik een 'alarm' persbericht te maken. Ik besepte dat de tijd om veranderingen teweeg te brengen ging dringen. Mijn gevoel was dat er geen tijd verloren mocht gaan. In dit persbericht riep ik op om massaal aan de bel te trekken, een time-out te nemen, één moment van bezinning in acht te nemen om een naderende ramp te voorkomen onder het motto: 'Alarmfase rood'.

Het persbericht gaf informatie over de toenemende onveiligheid en overlast, de stijging van in beslaggenomen vuurwerk met 33% ten opzichte van vorig jaar, een stijging van 27% van jonge vuurwerk-overtreders, de gevolgen voor gehoorbeschadigingen en de rol van de vuurwerkbranche. Ook maakte ik melding van het feit dat er op dat moment een evaluatie plaatsvond van het Vuurwerkbesluit en dat milieustaatssecretaris Van Geel – alvorens zijn beschouwingen te geven

in de Tweede Kamer begin augustus 2007 – nauw overleg wil met de Stichting Consument en Veiligheid en andere betrokkenen.

Ik dacht: ik doe nog één poging om alle neuzen in dezelfde richting te krijgen. Ik was ervan overtuigd dat dit zou moeten lukken.

Het persbericht verstuurde ik op 21 juni 2007 naar de Nederlandse media. Het was een soort wanhoopsdaad om met een laatste boodschap een waarschuwing te geven dat er een nieuwe ramp op ons afkomt. Ook een kreet van ‘begrijpen jullie het niet, zitten we hier met elkaar te slapen!’

Diezelfde dag had ik het beloofde, oriënterende gesprek met de fractievoorzitter van D66 van de gemeenteraad van Groningen. In dit gesprek kreeg ik uitgebreid gelegenheid om mijn standpunten over diverse zaken naar voren te brengen. De D66-fractie wilde zich voorbereiden op de openbare vergadering van de gemeentelijke adviescommissie Financiën en Veiligheid, die was vastgesteld was op woensdag 12 september 2007.

Een paar dagen na de hoorzitting bij de provincie werd ik onverwacht verblijd met het volgende gedicht, dat spontaan is gemaakt naar aanleiding van de Provinciale vergadering.

Groningen, 13 juni 2007 – Vergadering der Provinciale Staten

Een impressie

De zaal is klein en vierkant, de tafel groot en rond
mensen komen binnen in de warme ochtendstond

Ramen op een kier geopend, de koffiedame wacht
handen worden geschud, er wordt nog iemand verwacht

De vergadering gaat beginnen, mensen komen te laat
er zijn veel stoelen te weinig zodat men op de grond zitten gaat

De inspreektijd wordt korter, van vijf minuten naar drie
de toon is duidelijk gezet, wie is de baas en wie is wie

De mensen aan de tafel, zij zijn ermee bekend
het publiek aan de zijkant voelt zich meteen miskend

Het vuurwerk komt ter sprake, de spreker pleit vol vuur
hij wil zó graag bereiken 't vuurwerkloze nieuwjaarsuur

De voorzitter is heel erg streng, een bureaucraat ten voeten uit
uw recht van spreken is voorbij, een Statenlid lacht besmuikt

Het zijn geen loze woorden die daar te horen zijn
meer sprekers doen hun best, luistert men wel of is het schijn?

Alle fracties doen hun zegje, zij zien ook het belang
maar om een daad te stellen daarvoor zijn zij te bang

Wij hebben geen bevoegdheid, verwijzen naar Den Haag
en de concrete plannen vanuit het publiek heel graag

De mensen aan de tafel, zij hebben het laatste woord
en doen zoals gewoonlijk een welles - niet akkoord

Karin Herrebout



DOVEMANSOREN

Een gillende keukenmeid

‘In Den Haag daar woont een graaf en zijn zoon heet Jantje. Als je vraagt waar woont je pa, dan wijst hij met zijn handje.’ Dit kinderliedje, waar de oudere Nederlander nog mee is opgegroeid, is helaas niet meer van toepassing. De adel is uit het Haagse straatbeeld verdwenen. Jantjes zijn er nog genoeg. Het zijn geen adellijke Jantjes meer, nee ... het zijn politieke Jantjes geworden. En die maken er vaak een potje van. Als je deze Jantjes zou vragen waar hun pa woont, dan wijzen ze precies de andere kant op. Zij weten namelijk heel goed wat er eventueel met hun pa zou kunnen gebeuren als heel Nederland weet waar hij woont. Een vuurwerkbommetje is zo gelegd, nietwaar? Dat mag allemaal van diezelfde Jantjes!

Een week na de bewuste hoorzitting van 13 juni 2007 ontving ik twee opmerkelijke berichten uit Den Haag. Het eerste bericht kwam van de PvdA Tweede Kamerfractie. Men schreef dat zij de punten die bestemd waren voor de provincie Groningen voor kennisgeving had aangenomen.

Ten aanzien van mijn persoonlijke noot merkten zij op dat ik hiermee inga op het buitenlands en defensiebeleid van ons land.

‘U wijst ons erop dat Nederland niet zo gedwee achter *de grote broer* moet aanlopen. Wij realiseren ons dat de samenwerking tussen Europa en de Verenigde staten door de oorlog in Irak onder druk is komen te staan. Wij moeten samen de strategie bepalen: dus niet Europese soldaten voor Amerikaanse plannen. Daarvoor is het belangrijk dat Europa eensgezind optreedt. De NAVO blijft een belangrijk middel voor samenwerking tussen de VS en de EU. De capaciteit van de NAVO zal moeten worden aangepast aan de nieuwe behoeften. Ten eerste voor operaties in crisisgebieden en ten tweede voor haar bijdrage aan de versterking van democratiseringsprocessen. Dat kan door het ondersteunen van hervormingen in de militaire sector in de partnerschaplanden. De PvdA denkt dat voor een veilige wereld soms hard

moet worden opgetreden. Maar om een echt veilige wereld te realiseren moeten ook de oorzaken in onderling verband worden aangepakt. Vrede en veiligheid hebben niet alleen te maken met (burger)oorlogen, maar ook met armoedebestrijding, duurzame ontwikkeling, respect voor mensenrechten, opbouw en onderhoud van rechtsstaten en van een goed bestuur. Bij dreigende genocide en misdrijven tegen de menselijkheid onderneemt de internationale gemeenschap actie via de Verenigde Naties en beschermt zij de burgers. Voor een veilige wereld is de internationale rechtsorde essentieel.’

Een jaar later, tijdens mijn werkvakantie op Madeira in juni 2008, las ik deze brief opnieuw. Ik moest denken aan de bevolking van Myanmar, het vroegere Birma. De bewoners van dit land worden geteisterd door een misdadig schrikbewind en ook nog eens getroffen door catastrofaal natuurgeweld. Tienduizenden vonden de dood en velen zijn hun huis kwijtgeraakt aan het geweld van de natuur. En nog steeds sterven er mensen tengevolge van ondervoeding en gebrek aan medicijnen. Dit alles onder het wakende oog van de hele wereld. Intussen blijven wij Nederlanders actief een geldverslindende oorlog voeren in Afghanistan en sparen wij voor de komende jaarwisseling voor nog mooier en meer milieuschadelijk siervuurwerk en zwaardere knallen. Als het maar knalt, meisjes en jongens! Het maakt allemaal niet zo veel uit of dat nu in Afghanistan of in eigen land gebeurt. Het geld moet immers rollen, dat is goed voor onze welvaart en economische groei! Een 24-uursfeestje met een totaal kostenplaatje van naar schatting meer dan een half miljard euro. En dan te bedenken dat we in eigen land hebben geconstateerd dat er op grote schaal armoede heerst en wereldwijd zo’n 90 miljard euro wordt uitgegeven aan internationale hulp tegen armoedebestrijding, terwijl ongeveer tien keer zoveel, ongeveer 900 miljard euro wereldwijd wordt uitgegeven aan wapentuig. Is het vreemd dat de natuur reageert en uit haar ‘vel’ springt?

Diezelfde dag, op 21 juni 2007, ontving ik nog een opmerkelijk e-mailbericht uit Den Haag en wel om 13.37 uur vanuit het Haagse gemeentemuseum. De tekst liet niets te wensen over:

‘Het wordt tijd dat ze jou als gillende keukenmeid op afstand tot ontploffing brengen.’ Misschien kwam het bericht van een werknemer die zich aangesproken voelde en bang was dat zijn of haar ‘speeltje’ afgenomen zal worden! Toch raar, zo’n bericht. Ik dacht dat een museum zich met andere zaken bezighield! Het bericht kwam uitgerekend uit Den Haag, het centrum van onze regering en ons parlement. Waar het Vredespaleis staat en het Internationale Gerechtshof zitting heeft, welke wereldwijd in de belangstelling staat.

Steeds meer werd ik mij bewust van het feit dat ik met een niet-aanbaar onderwerp bezig was, zoals een van de politici van de Groninger Provinciale Staten het diplomatiek noemde.

Door deze twee berichten uit Den Haag liet ik mij niet ontmoedigen en ik besloot er nog een schepje bovenop te gooien. Naar aanleiding van de inkorting van de spreektijd van de ‘insprekers’ van vijf naar drie minuten tijdens de vergadering van de provinciale adviescommissie op woensdag 13 juni 2007 schreef ik een brief aan de Provinciale Staten van de provincie Groningen met het verzoek om een extern onderzoek in te stellen. Hierin zou gekeken kunnen worden naar de wijze waarop de besluitvorming feitelijk plaatsvindt bij de provincie Groningen. Wat is het democratische gehalte van die besluitvorming? Op welke wijze vindt de besluitvorming door het college van Gedeputeerde Staten plaats? Wat gebeurt er met de adviezen van de provinciale adviescommissies? Kan een provinciale adviescommissie buiten spel worden gezet? Hoe serieus wordt de inbreng van de burger genomen? Heeft de burger werkelijk inbreng of is het horen van de burger slechts een klucht, schijnvertoning, lucht en alléén maar lastig? Kortom: zijn de rechten van de burger feitelijk voldoende gewaarborgd? Allemaal vragen die in mij opkwamen ná het lezen van het krantenartikel bij thuiskomst van de hoorzitting.

Uit het ‘Feitenoverzicht 2006’ van de Provinciale Staten van de provincie Groningen bleek dat er in het jaar 2006 door de vijf verschillende adviescommissies in totaal 43 vergaderingen waren gehouden. In dat jaar is 21 keer gebruik gemaakt van het spreekrecht. Dat is een gemiddelde van minder dan 0,5 inspreker per vergadering.

Ook staat in dit ‘Feitenoverzicht 2006’ dat bijna elk voorstel dat in de Statencommissie aan de orde komt eerst wordt besproken in een adviescommissie. Iedere Statenfractie is hierin vertegenwoordigd.

Volledigheidshalve merk ik op dat ik geen reactie heb ontvangen op mijn ingediende voorstel ten aanzien van een extern bureau. Zelf heb ik geen moeite meer gedaan om op dit punt terug te komen. Ik vond het meer dan genoeg geweest en hoop oprecht dat mijn signaal is opgepikt.

Naar aanleiding van het toezenden van mijn dossier ‘Woensdag de dertiende’ over de verloedering in onze Nederlandse samenleving, kwam er eind juni 2007 een eerste reactie binnen. Vanuit Den Haag liet de PvdA Tweede Kamerfractie weten het dossier ‘met grote interesse te hebben doorgenomen. Relevante opmerkingen daarin worden ter harte genomen.’

Tegelijkertijd ontving ik een brief van de Inspecteur van de Regiopolitie te Groningen. De brief had betrekking op mijn aangifte wegens bedreiging met de dood op internet. Men schreef het volgende: ‘De politie krijgt momenteel veel aangiften te verwerken doch kan, gegeven de beschikbare menskracht, eenvoudig niet in alle gevallen een nader onderzoek instellen. Na overleg met de officier van justitie te Groningen is besloten dat aan uw aangifte geen verder strafrechtelijk vervolg kan worden gegeven daar aan andere aangiften momenteel een hogere prioriteit is toegekend.’ Einde toelichting. Als ik het niet eens was met deze beslissing – en dat was ik – kon ik mij in verbinding stellen met de officier van justitie in Groningen.

Een bedreiging met de dood staat kennelijk niet hoog op het prioriteitenlijstje. Ik vroeg mij af wat die hogere prioriteit dan wel zou kunnen zijn. Telkens moest ik terugdenken aan die ene vraag die mij, op 2 januari 2007, gesteld was door een provinciale overheid; of ik ideeën had voor diezelfde overheid wat er zou moeten veranderen.

Vijf maanden later zou ik gaan corresponderen met de officier van justitie. Ik schreef deze officier dat ik het absoluut niet met deze beslissing eens was. Als er een gebrek aan menskracht bij de politie is, zou men

er beter aan doen politiek Den Haag te benaderen voor meer personeel. De burger mag hiervan niet de dupe worden. Bovendien staat dit ook haaks op de landelijke ‘Campagne Nederland Veilig’. Via deze campagne worden burgers opgeroepen om juist wél aangifte te doen. Daarmee worden ook verwachtingen gewekt dat er van de zijde van de politie daadwerkelijk iets wordt gedaan.

Tevens attendeerde ik hem op het feit dat er, naar mijn mening, sprake zou zijn van rechtsongelijkheid. Waarom wordt er in Nederland wel onderzoek gedaan door politie en justitie als bijvoorbeeld een politicus zich bedreigd voelt en daarvan aangifte doet?

Het fenomeen vuurwerk bleef, volgens een publicatie in de *Groninger Gezinsbode* op 27 juni 2007 actueel. De politie arresteerde op zaterdagochtend 23 juni 2007 op de Grote Markt in Groningen een 29-jarige Groninger die tussen het publiek zwaar vuurwerk afstak. Het vuurwerk was van een dusdanig zwaar kaliber dat het een wonder was dat niemand van de omstanders letsel opliep, aldus de politie. En dát in de maand juni!

Ook ontving ik op 27 juni 2007 van het college van burgemeester en wethouders een brief met als onderwerp: ‘Reactie op uw oproep Staakt het vuren en staakt het vuren’.

In deze reactie schrijft het gemeentebestuur dat er over dit onderwerp overleg is geweest met de provincie Groningen. Beide overheden, zowel de provincie als de gemeente Groningen, laten weten dat zij geen bevoegdheid hebben over het wel of niet afsteken van vuurwerk tijdens de jaarwisseling. Wel werd in deze brief een idee geopperd: ‘Misschien is het een idee om dit eerst klein aan te pakken. Bijvoorbeeld per straat. Een vuurwerkloze straat.’

Ik bedankte op 3 juli 2007 het Groninger gemeentebestuur voor de reactie en maakte kenbaar dat ik het met de inhoud volledig oneens was. ‘Uw reactie en uw conclusies lijken mij voorbarig. Het initiatief is voorgelegd aan de gemeenteraad van Groningen. Dit onderwerp moet nog worden behandeld in de raadscommissie ‘Financiën en veiligheid’ op 5 september 2007. Het getuigt van moed om initiatieven uit de be-

volking serieus te nemen en in overleg met vertegenwoordigers van de bevolking en inwoners te kijken naar alternatieven.' Ook wees ik op het feit dat er op dat moment een evaluatie plaatsvond van het landelijk vuurwerkbesluit. Misschien is het een idee om staatssecretaris Van Geel van Milieu te vragen in overleg te treden met alle betrokkenen! Tevens vermeldde ik dat de rijksoverheid erkende dat de effecten die het consumentenvuurwerk teweeg kan brengen niet goed zijn beoordeeld. Dit bleek uit de brief van staatssecretaris Van Geel aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal op 22 januari 2007 waarin staat: 'Het niet goed beoordelen van de effecten die het consumentenvuurwerk teweeg kan brengen is een belangrijke oorzaak van de stijging van het aantal vuurwerkongevallen. De overheid en de vuurwerkbranche hebben zich de laatste jaren sterk laten leiden door het idee dat door het aantrekkelijker maken van het consumentenvuurwerk, de handel in illegaal (professioneel) vuurwerk en daarmee het aantal ongevallen verder zou afnemen. De feiten zijn echter anders.'

Ook wees ik op het feit, dat in 52% van de letselgevallen een andere persoon het vuurwerk afstak. Dit betekent concreet dat 52% van de 960 personen oftewel 500 personen die letselschade hebben opgelopen als gevolg van vuurwerk tijdens de jaarwisseling 2006/2007 als omstanders, voorbijgangers of toeschouwers kunnen worden aangemerkt!

Ten slotte schreef ik nog dat dagelijks allerlei maatregelen worden getroffen om terroristische aanslagen te voorkomen. Het grote verschil met het afsteken van vuurwerk tijdens de jaarwisseling is dat we met stellige zekerheid kunnen vaststellen op welk tijdstip dit onheil zal plaatsvinden, namelijk rond het nachtelijke uur 2007/2008.

Waarom dan de burger hiertegen niet in bescherming nemen? Een ramp die zich zonder overheidsingrijpen binnenkort opnieuw zal voltrekken!

Ik verzocht de Groninger B en W beleefd hun huiswerk over te doen en opnieuw in contact te treden met het provinciale bestuur van Groningen. Ik kan niet anders concluderen dan dat in dit geval de lokale overheid, het gemeentebestuur van Groningen, op dezelfde wijze opereerde als het dagelijks provinciale bestuur van Groningen.

Beide bestuursorganen namen standpunten in en namen beslissingen zonder het advies af te wachten van de adviesorganen. Daarmee liepen zij in hun besluitvorming vooruit. In beide gevallen waren de bestuurders van zowel de provincie als de gemeente ervan op de hoogte dat bij de adviesorganen het initiatief voor een vuurwerkvrije jaarwisseling op de agenda stond en nog behandeld zou worden.

De maand juni is voorbij. Deze maand stond geheel in het teken van mijn strijd tegen vuurwerk en onrecht. Ik heb in mijn leven nog nooit zo veel brieven, documenten en e-mailberichten geschreven in zo'n korte tijd. En dan heb ik het nog niet eens over de vele telefoongesprekken! En dat alles vanuit een klein kamertje in een klein huisje in een prachtig hofje in het centrum van de stad Groningen!



POLITIEKE CORRESPONDENTIE

Een regen van reacties

In de maanden juli en augustus 2007 stond de postbode bijna dagelijks op de stoep. De man wist ons huis moeiteloos te vinden en beleefde drukke tijden. Op mijn naar politiek Den Haag verzonden dossiers regende het reacties. Zo snel, dat het leek of de verschillende politieke partijen met elkaar een wedstrijd waren aangegaan. In totaal kreeg ik negentien antwoorden uit Den Haag. Deze varieerden van een simpele ontvangstbevestiging tot een uitgebreide uitleg over het vuurwerkbesluit. Dit maakte dat ik mij gesteund voelde en de indruk kreeg dat mijn bijdrage echt werd gewaardeerd.

Zelfs van Hare Majesteit de Koningin kreeg ik een reactie. De directeur van het kabinet der Koningin schreef op haar verzoek dat zij mijn brief van 20 juni 2007 had ontvangen en dat zij kennis had genomen van wat ik heb geschreven. Ik durf te bekennen dat ik toch wel een beetje trots was op dit schrijven!

Jan Marijnissen van de SP en drs. M.C.F. (Rita) Verdonk van de VVD beten op 3 juli de spits af. Jan Marijnissen schreef dat hij mijn pleidooi inspirerend vond en het samen met zijn collega's had gelezen en besproken.

Rita Verdonk uitte haar waardering over mijn meedenken. Zij wilde daar haar voordeel mee doen. Ook zou zij mijn voorstellen onder de aandacht brengen van haar collega-Tweede Kamerleden. Men kon ze dan meenemen in de overleggen van de Tweede Kamer.

De fractie van de Christen Unie van de Tweede Kamer meldde dat mijn brief overhandigd was aan de beleidsmedewerker van Binnenlandse Zaken.

De minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap gaf eveneens een uitgebreide reactie en liet onder meer weten dat het kabinet Balkende IV aansluiting zoekt bij de burger.

Een citaat uit de brief: 'In de 100 dagen die de regering heeft genomen alvorens een beleidsprogramma te presenteren is dat contact ook

daadwerkelijk gezocht. In dit beleidsprogramma is een grote ambitie om te reguleren. Problemen op een manier oplossen *samen met de burgers* heeft verre de voorkeur boven nieuwe of verfijndere wet- en regelgeving. *Burgers en bedrijven worden juist steeds meer aangesproken op het nemen van de eigen verantwoordelijkheid.*

De rijksoverheid biedt een kader met voldoende waarborgen voor bescherming tegen allerlei vormen van inbreuk op de persoonlijke integriteit, doch dit kader – het woord zegt het al – voorziet niet in alle eventualiteiten en wil niet betuttelen.’ Tot zover het citaat.

Op 9 juli kwam er een antwoord van de minister-president, tevens minister van Algemene Zaken. Hij had kennis genomen van de inhoud van mijn brief en bijlagen. Hij wees mij op de procedure van het burgerinitiatief bij de Tweede Kamer, verwees naar de website van de Tweede Kamer en stuurde mijn dossier over verloedering in de Nederlandse samenleving terug. Het laatste kan ik zeer waarderen, het is tenminste niet in een prullenbak beland!

Van de Tweede Kamerfractieleden van GroenLinks kreeg ik twee maal een reactie. Zij lieten mij weten dat mijn voorstellen onder de aandacht zijn van de beleidsmedewerker Cultuur. Men zal waar mogelijk mijn voorstellen in het politieke debat betrekken. In de tweede brief danken zij voor de aanvullende poststukken en benadrukken zij dat vragen en/of opmerkingen vanuit de samenleving voor hen erg belangrijk zijn.

Vijf ministeries reageerden met de mededeling dat mijn voorstellen niet vallen onder hun beleidsterrein en gaven geen verdere reacties of verwezen naar andere ministeries. Het betreft het ministerie van Buitenlandse Zaken en Ontwikkelingssamenwerking, het ministerie van Financiën, het ministerie van Justitie, het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijkrelaties en het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid.

Het hoofd van de griffie van de Tweede Kamer schreef in zijn ontvangstbevestiging dat de leden van de Tweede Kamer over mijn brief zijn ingelicht en dat de brief voor hen ter inzage ligt.

Naar aanleiding van al deze reacties besloot ik op 26 augustus om alle leden en alle fracties van de Tweede Kamer nog een laatste brief te sturen, een epiloog.

Ik verzocht om een zevende voorstel toe te voegen aan mijn reeds ingediende zes voorstellen. Het voorstel betrof het structureel invoeren van autoloze zondagen in Nederland. Dit in het kader van onze ernstige milieuproblematiek.

Ook bedankte ik een ieder voor alle supersnelle reacties die ik ontvangen had.

Ten slotte maakte ik nogmaals kenbaar dat ik als burger ernstig bezorgd ben over de ontwikkelingen in de Nederlandse samenleving: *‘Onze samenleving zie ik als een menselijk lichaam dat er uiterlijk erg goed uitziet. Maar schijn bedriegt. In dit lichaam bevinden zich vele kwaadaardige tumoren, die een ogenschijnlijk gezond lichaam ernstig aantasten.’*

Op 3 september kreeg ik een uitgebreide reactie van de coördinator Publieksvoorlichting. Namens de ministers Cramer en Vogelaar van VROM bedankte hij voor mijn uitvoerige stukken en initiatieven. Omdat vele van de initiatieven niet vallen onder het beleidsterrein van VROM kon vanuit dit ministerie alleen worden gereageerd op mijn vuurwerkinitiatief en kwamen zij met de volgende reactie: ‘Het gebruik van vuurwerk door consumenten is geregeld in het Vuurwerkbesluit. In dit besluit is vastgelegd dat consumentenvuurwerk (vuurwerk dat aan een aantal eisen, waaronder lading en geluidsniveau, voldoet) afgestoken mag worden op 31 december van 10 uur ’s ochtends tot 2 uur ’s nachts. Gezien de in Nederland sinds jaar en dag bestaande traditie om met oud en nieuw vuurwerk af te steken, wordt dit over het algemeen als een redelijk compromis tussen die traditie en het beperken van overlast gezien.

Wel hebben gemeenten aanvullend op het Vuurwerkbesluit mogelijkheden om het vuurwerk te beperken. Op grond van de Algemene Plaatselijke (Politie) Verordening (Model-APV) kan het ter beschikking stellen van vuurwerk door bedrijven worden geregeld via het, al dan niet, verstrekken van een vergunning (verkoopvergunning). In het belang van de openbare orde en in het belang van het voorkomen of beperken van overlast kan een dergelijk vergunning worden gewei-

gerd of kunnen daar voorwaarden aan worden verbonden. Daarnaast is er volgens het model-APV de mogelijkheid om op bepaalde plaatsen het gebruik van vuurwerk te verbieden ter voorkoming van gevaar, schade of overlast.

Voorts is het volgens model-APV verboden consumentenvuurwerk op of aan de weg of op voor publiek toegankelijke plaatsen te gebruiken als hierdoor gevaar, schade of overlast veroorzaakt kan worden. *Een verbod voor het hele grondgebied van de gemeente instellen is juridisch niet mogelijk. Ook is afwijken van de in het vuurwerkbesluit genoemde afsteektijden niet mogelijk.* Op dit moment vindt een evaluatie plaats van het Vuurwerkbesluit op basis van specifieke aandachtspunten. Naar aanleiding van de uitkomst hiervan zal het Vuurwerkbesluit zonedig worden aangepast. De afsteekmogelijkheden maken deel uit van de evaluatie.'

Aan de Provinciale Staten van Groningen had ik reeds eerder het verzoek gedaan om te gaan overleggen met staatssecretaris Van Geel van het ministerie van VROM. Mijn brief motiveerde ik als volgt: 'Op dit moment is er een evaluatie gaande van het Vuurwerkbesluit. De staatssecretaris wil overleg voeren met alle betrokkenen, alvorens zijn beschouwingen te geven in de Tweede Kamer begin augustus 2007.' Tevens vermeldde ik dat het ministerie van VROM erkend had, dat de effecten die het consumentenvuurwerk teweeg kunnen brengen niet goed zijn beoordeeld!

Nogmaals herinnerde ik het college van Gedeputeerde Staten van Groningen aan mijn vorige brief waarin de evaluatie genoemd werd. Nu was de tijd rijp om in Den Haag hun stem te laten horen voor een aanpassing van het Vuurwerkbesluit. Dit zou toch zonder meer een bijdrage leveren aan een schoner milieu!

Helaas ontving ik geen reactie van de Provinciale Staten op deze brief. Waarschijnlijk heb ik ze een beetje vermoeid gemaakt, zo kort voor het zomerreces!

Wel had ik antwoord ontvangen van de voorzitter van de Provinciale Staten van Groningen op mijn voorstel voor een eenmalige vuurwerk-vrije jaarwisseling en een structurele invoering van autoloze zondagen. Deze brief zou als ingekomen stuk worden geagendeerd voor de

eerstvolgende vergadering van de Provinciale Staten van 26 september 2007. Voorgesteld werd om deze brief voor kennisgeving aan te nemen. Mochten de Staten naar aanleiding van mijn brief behoefte hebben inhoudelijk te reageren, dan zou ik op de hoogte worden gehouden.

Enige dagen later ontving ik weer een brief over de eenmalige vuurwerk-vrije jaarwisseling. Dit keer van de secretaris van de Statencommissie Omgeving en Milieu van de provincie Groningen. Het verzoek was verzonden naar de individuele leden van deze Statencommissie. Tevens werd hierin vermeld dat mijn brief niet zou worden geagendeerd voor de vergadering.

Af en toe zat er een privébrief tussen al de post. Van een der sprekers bij het provinciehuis kreeg ik een bedankje voor het toezenden van het dossier ‘Woensdag de dertiende’. Ook had ik hem, net zoals vele anderen – waaronder politici – nog een ander dossier toegestuurd over valse kunst in Nederland. Hij schreef dat hij daar regelmatig een stukje uit las. Het was een aardige brief. Dat zijn leuke dingen voor de mensen, zou de cabaretier Paul van Vliet zeggen.

Terug naar de politiek.

Ook de gemeente Groningen liet van zich horen. De griffier berichtte dat mijn voorstellen waren geagendeerd in de raadscommissie Financiën en Veiligheid op woensdag 12 september 2007. Hij bevestigde dat de D66-fractie van de gemeenteraad van Groningen had verzocht mijn initiatieven te agenderen op een vergadering van een adviescommissie. Bij navraag bij deze fractie bleek tot mijn grote spijt dat het niet om de inhoud van mijn initiatieven ging. De principiële vraag was: ‘Hoe gaan wij om met burgerinitiatieven in het algemeen?’ Dit weerhield mij er echter niet van om er toch bij te willen zijn!

Op 10 juli stuurde de wethouder van Milieu en tevens loco-burgemeester van de gemeente Groningen een bedankberichtje. Zij liet weten dat de gemeente Groningen als onderdeel van ‘De week van de vooruitgang’ in september 2007 ook in Groningen een autoloze zondag zal organiseren. Enige dagen later op 16 juli schreef de griffier van de vaste commissie voor Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening

en Milieubeheer van de Tweede Kamer dat mijn brief over de strijd tegen de verloedering in de Nederlandse samenleving is verspreid onder haar leden. Dit betekent dat alle leden kennis kunnen nemen van mijn brief.

Ook naar het college van burgemeester en wethouders van Groningen schreef ik nogmaals om in overleg te gaan treden met het ministerie van VROM en thans hun stem te laten horen in Den Haag over aanpassing van het Vuurwerkbesluit. Ik wees bovendien nog op het feit dat zij zich richten op de titel 'Duurzaamste stad van Nederland'. Een actie van bewustwording waarbij overheid, inwoners en bedrijfsleven moeten zorgen dat de stad Groningen in 2025 energie- en CO2-neutraal is. Ik verzocht om bij dit lofwaardig streven ook het fenomeen vuurwerk te betrekken. 'De uitstoot van schadelijke stoffen tijdens de jaarwisseling is ook in onze prachtige stad enorm hoog.' Ook alle fracties en leden van de gemeenteraad van Groningen kregen deze brief.

Tijd voor ons zomerreces. Wij reisden naar China om een groot avontuur aan te gaan dat al maanden geleden gepland was en zou duren van 16 juli t/m 6 augustus. Samen met de leden van het dans- en muziekgezelschap Nostalgía verbleven wij in Midden-China. Daar hebben wij in een aantal staatstheaters benefietvoorstellingen gegeven. Het was voor iedereen een zéér bijzondere ervaring en voor mij ook een welkome afwisseling. Gelukkig kon ik tijdens deze reis een knop omzetten en heb ik geen moment aan mijn vuurwerkacties gedacht. Deze timeout kwam op een goed moment. In China realiseerde ik mij, vreemd genoeg, niet eens dat ik mij bevond in het land dat bekend staat als de grootste vuurwerkleverancier ter wereld en waar jaarlijks bij de vervaardiging van vuurwerk naar schatting 250 mensen sterven !

Na thuiskomst van ons grote, Chinese avontuur vervolgde de vuurwerkactie haar weg. Ik werd meteen weer ondergedompeld in de Nederlandse bureaucratie.

Op 14 augustus schreven burgemeester en wethouders van Groningen dat zij geen aanleiding zagen om hun standpunt ten aanzien van mijn initiatieven te wijzigen. Zij hadden al in een eerder stadium een reactie gegeven op mijn oproep 'Staakt het vuren, staakt het vuren'.

Het politieapparaat schijnt soms ook last te hebben van miscommunicatie.

Naar aanleiding van mijn aangifte wegens bedreiging met de dood via internet en mijn ingediende bezwaar bij de officier van justitie omdat er geen nader onderzoek werd verricht in verband met het ontbreken van voldoende menskracht, volgde op 6 september een reactie van het Openbaar Ministerie, onderdeel van het Arrondissementsparket Groningen.

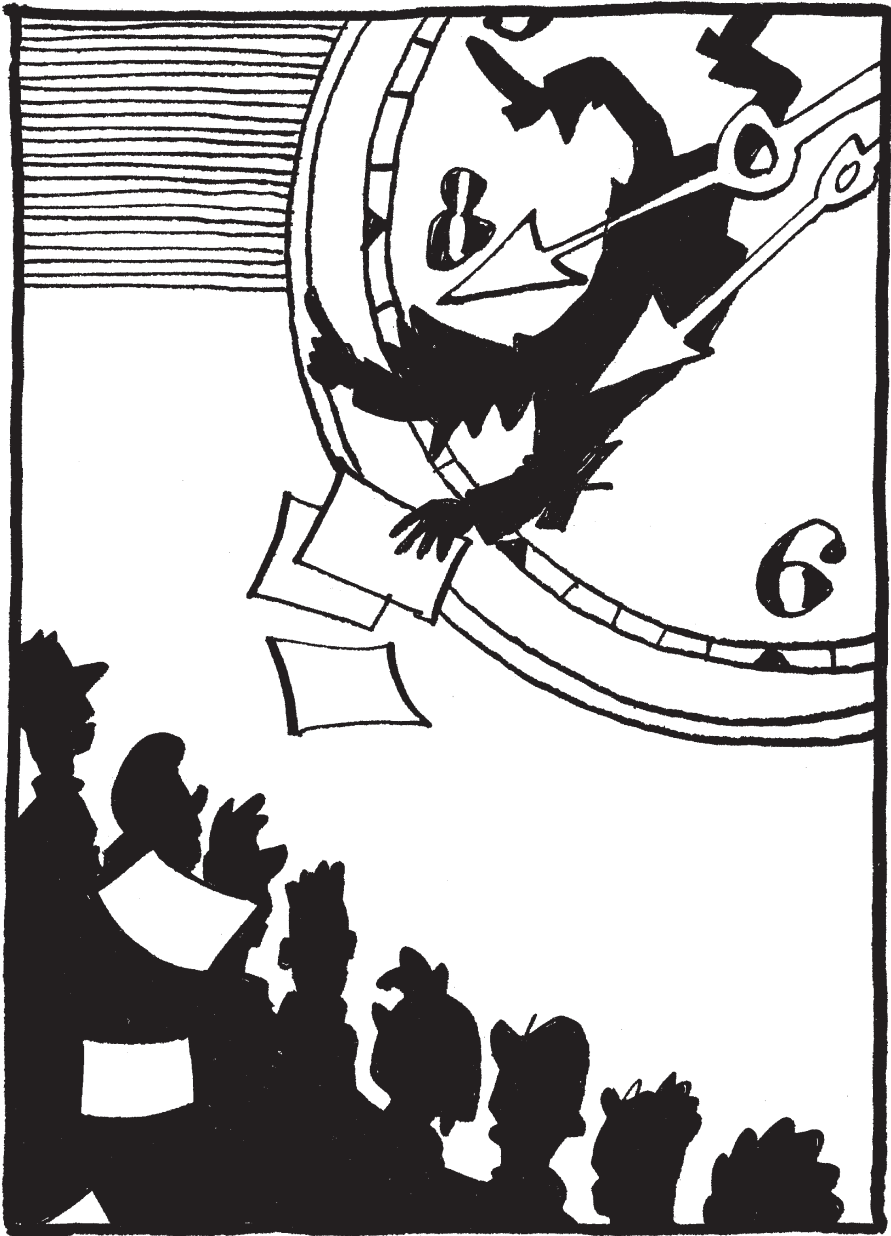
De officier van justitie liet weten dat hij het eens was met de beslissing van de Regiopolitie om aan mijn aangifte geen vervolg te geven en motiveerde zijn brief als volgt:

‘Alhoewel de regiopolitie stelt dat deze beslissing in overleg met mij heeft plaats gevonden kan ik mij echter niet vinden in de grond waarop deze beslissing is genomen, namelijk die van capaciteitsgebrek. In de redenen die u aanvoert in uw brief waarom u van mening bent dat de Regiopolitie wel onderzoek zou moeten doen, kan ik mij in meer dan wel mindere mate vinden. Helaas voor u ben ik echter ook van mening dat u aangifte hebt gedaan van een feit dat niet strafbaar gesteld is door de wetgever. De uitlatingen die op internet zijn gedaan zijn zo weinig geconcretiseerd, doch zo in zijn algemeenheid gesteld, dat niet kan worden gesproken van een rechtstreekse bedreiging aan uw adres.

Gezien het bovenstaande ben ik niet voornemens om de Regiopolitie opdracht te geven om alsnog een nader onderzoek in te stellen.’

Ik kijk uit naar 12 september 2007. Dan zal er een vergadering van de raadscommissie ‘Financiën en Veiligheid’ plaatsvinden in het gemeentehuis van Groningen. Met een spreektijd van drie luttele minuten mag ik daar een pleidooi houden over de belangen van burgerinitiatieven!

Ik ben benieuwd hoe dat zal gaan. Als het net zo gaat als bij Provinciale Staten op ‘woensdag de dertiende’ en de spreektijd met 50% wordt verkort dan ... Nee, dat kunnen ze niet maken! De burger wordt toch niet overal de mond gesnoerd?



LOCAL ESTABLISHMENT

In schoonheid sterven

Het avondeten stond op tafel. Het was woensdag 12 september 2007. Vanavond zou ik voor de eerste keer een pleidooi houden voor een gemeentelijke adviescommissie van de gemeenteraad in mijn eigen woonplaats. Om 20.00 uur zou de vergadering van de raadscommissie *'Financiën en Veiligheid'* beginnen in de Oude Raadzaal van het stadhuis te Groningen. Opeens moest ik weer denken aan de ingekorte spreek-tijd op het Groninger provinciehuis van 'woensdag de dertiende' juni 2007 en alles wat zich daar had afgespeeld. Dit keer was de officiële spreek-tijd zelfs nog korter, slechts drie minuten.

Waar ben ik toch mee bezig, dacht ik. Snel stopte ik deze gedachte weer weg. Ik ben nog steeds overtuigd van het belang van mijn boodschap en ik doe het niet alleen voor mijzelf. Plotseling kreeg ik sterk de behoefte om het een en ander op papier te zetten. Tot nu toe had ik in het openbaar altijd zonder spiekbriefje gesproken. Ik vertelde dan spontaan wat er in mij opkwam. In dit geval voelde ik mij niet zeker genoeg of ik in die paar minuten de juiste boodschap kon afgeven. Ik nam geen risico, kroop snel achter mijn computer en maakte een verhaal van anderhalve pagina. Tussen de bedrijven door nam ik een hap en een slok. Net op tijd had ik mijn betoog klaar. Ik had zelfs voor alle leden van de adviescommissie een kopie gemaakt.

Toen ik in ijltempo naar het stadhuis fietste vroeg ik me af wat we nou eigenlijk hadden gegeten vanavond. Ik wist het echt niet! Ik had vanavond dus iets goed te maken.

Gelukkig is het gemeentehuis niet ver bij mij vandaan. Op de valreep kwam ik binnen en nam plaats op de openbare tribune.

De gemeenteraadsfractie van D66 had mij al geïnformeerd dat het bij deze vergadering niet om de inhoud van mijn voorstellen zou gaan. Door mijn voorstellen waren de leden opeens geconfronteerd met de

vraag: ‘Hoe gaan wij eigenlijk om met burgerinitiatieven?’ Zij vonden dit thema belangrijk genoeg om op de agenda te plaatsen. Ik moest mij dus voornamelijk richten op burgerinspraak in het algemeen. Natuurlijk vond ik het erg jammer dat mijn voorstellen niet inhoudelijk aan de orde kwamen.

De voorzitter opende de vergadering en allereerst werd het algemene deel van de vergadering besproken. Het zou nog wel even duren voor ik aan de beurt zou komen en dus besloot ik van de gelegenheid gebruik te maken om mijn spiekbriefje nog even door te lezen. Hierin sprak ik mijn waardering uit voor de fractie van D66 om het onderwerp burgerinitiatieven op de agenda te plaatsen. Ik sprak de wens uit dat er over dit onderwerp een *vruchtbare discussie zou volgen waar mogelijk de vonken vanaf zouden vliegen*.

Toch zou ik het niet kunnen laten mijn zorgen te uiten over het afsteken van vuurwerk in Nederland en een dringende oproep te doen aan het gemeentebestuur om samen met provinciale bestuurders zo snel mogelijk in overleg te treden met het ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieu.

Het onderwerp paste naar mijn mening goed binnen deze commissie met als sectoren onder meer Openbare Orde en Integraal Veiligheidsbeleid. Mijn bijdrage besloot ik met mijn opvattingen over *de inspraak van burgers*:

‘Ik ga ervan uit dat alle inwoners van ons land een gemeenschappelijk doel voor ogen hebben. Of je nu bestuurder en tijdelijke ‘macht’hebber bent of ambtenaar, raadslid of inwoner. Wij zijn allemaal burgers en wij willen allemaal een zo optimaal mogelijk woon- werk- en leefklimaat. In ons korte bestaan zullen wij er met elkaar iets moois van moeten maken. In deze filosofie past een bundeling van alle krachten in tijden van voor- en tegenspoed.

Veel dingen gaan gelukkig goed. Maar er gaan ook zaken faliekant mis. Samen zullen wij moeten leren van zaken die minder goed lopen, of helemaal verkeerd zijn gelopen. Ideeën voor verandering en verbetering zijn daarbij van wezenlijk, zo niet van levensbelang. Daarbij maakt het niet uit waar die ideeën vandaan komen, of welke pet de initiatiefnemer op heeft.

Burgers zullen in ieder geval door de overheid geprikkeld en gestimuleerd moeten worden om hun ideeën kenbaar te maken. Zij moeten niet het gevoel krijgen dat ze ‘toch niets of nauwelijks iets kunnen bereiken’. Burgers verdienen het om, net als de volksvertegenwoordigers, serieus genomen te worden. Daarbij is een klimaat van wederzijds vertrouwen en respect essentieel, evenals openheid en transparantie. Burgers hebben echter over het algemeen een informatieachterstand ten opzichte van ambtenaren, bestuurders en volksvertegenwoordigers. Voor iedereen zal zichtbaar moeten zijn hoe besluitvormingen werkelijk tot stand komen en of er sprake is van zogenaamde achterdeurpolitiek. De vraag hierbij is: wie bewaakt dit? Wellicht wordt dit al bewaakt? Ik weet het in ieder geval niet.

Interessant is ook de vraag hoe hoog de drempel werkelijk ligt voor burgers om een zinvolle bijdrage te leveren aan ons woon- leef- en werkklimaat.

Mogelijk moet er een totale cultuuromslag komen en wel bij alle participanten, bestuurders, ambtenaren en inwoners. Voldoende werk aan de winkel dus!

Bij het doorlezen van mijn spiekbriefje constateerde ik dat het toch weer een heel verhaal was geworden.

De voorzitter ging over op het inhoudelijk deel van de vergadering: burgerinitiatieven naar aanleiding van initiatiefvoorstellen van Johan Meijering over een vuurwerkvrije jaarwisseling en autoloze zondagen. Het agendapunt bestond uit twee delen:

- indienen van initiatiefvoorstellen van burgers periodiek mogelijk maken
- hoe initiatiefvoorstellen van burgers te behandelen?

De voorzitter gaf een seintje dat ik naar voren kon komen. Ik nam plaats achter de microfoon en begon mijn pleidooi. Vóór de vergadering had ik aan de griffier gevraagd of hij mijn schriftelijke bijdrage wilde uitdelen op het moment dat ik aan mijn spreekbeurt toe was en hij voldeed aan mijn verzoek.

Eerlijkheidshalve moet ik bekennen dat ik me op dit cruciale moment niet geïnspireerd voelde. Er hing een bepaalde stemming in de ruimte die ik moeilijk kon omschrijven. Ik voelde enige vorm van gelatenheid. Opvallend was dat een der vrouwelijke wethouders de vergaderzaal verliet *nét* voor ik zou beginnen met mijn betoog, om vervolgens niet meer terug te keren. Ongetwijfeld zou zij daar een goede reden voor hebben gehad, maar toch!

De voorzitter van de commissie schonk mij het woord. Bij het houden van mijn betoog keek ik af en toe in de ogen van onze burgervader die recht tegenover mij aan het eind van de zaal zat. Op het moment dat ik mijn inleiding had voltooid en echt zou beginnen klonk opnieuw de stem van de voorzitter, een der raadsleden: “Uw tijd is om. Drie minuten.”

Ik deed nog even een verwoede poging om in een paar zinnen mijn bijdrage af te ronden. Dit werd me niet gegund. Ik kreeg ineens het gevoel dat alle aanwezigen gevangenen waren, *óf* van zichzelf *óf* van de situatie waarin zij verkeerden. Inwendig moest ik een beetje lachen, maar ik haalde mijn schouders op, liet even mijn blik door de zaal gaan en zei hardop: “Ja, zo gaat dat in onze democratie.”

Ik kan niet zeggen dat ik kwaad was, maar teleurgesteld was ik wel. Gek genoeg had ik iets dergelijks verwacht. Wat was ik blij dat de griffier mijn brief nog had rondgedeeld aan alle leden van deze vergadering! Mijn snelle actie tijdens de maaltijd thuis was niet voor niets geweest! Nu maar hopen dat de commissieleden mijn kattedelletje zullen lezen. Maar hoe dan ook, ik had in ieder geval mijn zoveelste ei gelegd. Vervolgens werd er een rondje fractiestandpunten gedaan. Woordvoerders van de verschillende partijen deden hun zegje:

D66: “Er komen geregeld goede initiatieven vanuit de burgerij, die vervolgens in schoonheid sterven. De lokale politiek lijkt soms een beetje bang voor ideeën uit de stad. Raad en college hebben niet als enige de wijsheid in pacht. Nu bepalen fracties zelf of ze een initiatief opportuun genoeg vinden om mee te scoren, of interessant genoeg vinden voor een discussie. *D66* ziet hier graag verandering in.”

De SP liet weten dol op burgerinitiatieven te zijn, maar geen enkele behoefte te hebben om die te formaliseren. Als het een goed burgerinitiatief is, pak je dat als fractie op. De regels die aan een formeel burgerinitiatief worden gesteld leveren alleen maar weer een hoop gedoe op.

De PvdA bracht naar voren: “Er is niets tegen een goed burgerinitiatief. Maar het opwerpen van drempels met betrekking tot het benodigde aantal handtekeningen is niet zo participatievriendelijk. Een burger kan het veel beter via een fractie doen, dan heeft hij al die handtekeningen niet nodig, alleen een goed verhaal.”

De CDA is een overtuigd verdediger van de vertegenwoordigende democratie. Het systeem werkt in de praktijk ook goed.

GroenLinks signaleerde dat de SP qua standpunt 180% is gedraaid. Destijds in 2003 vond die partij het burgerinitiatief een waardevolle aanvulling op de vertegenwoordigende democratie. GroenLinks vindt dat nog steeds. Niet iedere burger wil aanhaken bij een politieke partij. Je moet de ruimte bieden om rechtstreeks iets in te brengen. Vooraf enig draagvlak creëren is dan wel nodig en daar voorzag de verordening van destijds ook in. Sindsdien hebben e-mail en internet een behoorlijke vlucht genomen, waardoor dit middel nog meer kansen heeft.

Als laatste kreeg de *Stadspartij* het woord. “Je kunt nog zoveel handtekeningen verzamelen als burger, *als bepaalde personen of diensten het niet zien zitten, gaat het niet door.*”

De PvdA burgemeester, die sinds 1998 zijn ambt heeft aanvaard, uitte zijn zorgen over het huidige systeem dat volgens hem voor de burgers te ver weg staat. Hij is er persoonlijk wel voor om te experimenteren met andere instrumenten om burgers uit te dagen.

Toen iedereen zijn mening te kennen had gegeven, volgde er nog een debat over dit onderwerp. Ik luisterde aandachtig naar alle discussie-

punten van de verschillende partijen en was benieuwd wat hier uiteindelijk uit voort zou vloeien.

Wat ik tijdens mijn spreekbeurt niet wist en waar ik ruim een jaar later achter kwam waren de volgende feiten:

Op 3 oktober 2008 las ik in het *Dagblad van het Noorden* dat de burgemeester zich sinds september 2006 als bijzonder lector heeft bezig gehouden met het vakgebied *overheidscommunicatie* en de *effectiviteit van de boodschap* aan de Hogeschool in Utrecht, waarbij hij zijn expertise inbracht en overbracht op studenten. In 2006 traden ook een hoofdredacteur van *de Volkskrant* en een tv-programmamaker aan als bijzonder lector. De burgemeester zou volgens het krantenartikel nu gestopt zijn met dit bijzondere lectorschap omdat dit niet meer te combineren viel met zijn burgemeestersfunctie.

Via de gemeentelijke archieven bleek mij dat op 24 november 2003 tijdens een gemeenteraadvergadering door maar liefst zeven van de negen gemeenteraadsleden van de PvdA-fractie, dezelfde partij waartoe de burgemeester ook behoort, het voorstel voor *burgerinitiatief is afschoten*. Alle vier CDA-leden en alle vier VVD-leden waren eveneens tegen. Alle GroenLinks-leden (zes) waren vóór, evenals de gehele SP-fractie (vijf) en de beide D66-leden.

Uiteindelijk is met achttien stemmen voor en negentien stemmen tegen, het voorstel om een verordening burgerinitiatief in de gemeente Groningen in te voeren, verworpen. Twee raadsleden waren destijds afwezig, een van het CDA en een van de Stadspartij, waarbij de vraag rijst hoe het zou zijn afgelopen als ze hadden meegestemd!

Enkele citaten van de verschillende partijen tijdens die raadsvergadering van 24 november 2003:

SP (voor): ‘Wij beschouwen het burgerinitiatief als een vorm van directe democratie, die een aanvulling is op de vertegenwoordigende democratie. Waarom zouden wij niet twee jaar aan de slag gaan en dan in een evaluatie nagaan hoe het loopt. Burgers moeten kunnen rekenen op een snelle behandeling van hun initiatieven.’

VVD (tegen): 'Iedere burger kan met een goed voorstel bij onze fractie komen.'

CDA (tegen): 'Er bestaat al een systeem waarbij groepen stadjs (inwoners van de stad Groningen - auteur) hun verhaal kwijt kunnen bij de raad. Waarom zouden wij dan nog een extra middel, een soort *bypass* creëren. Omdat het democratisch is?'

D66 (voor) vindt het burgerinitiatief 'een waardevolle aanvulling op het democratisch instrumentarium waarover de inwoners van deze stad kunnen beschikken. Kan zich niet aan de indruk onttrekken dat deze discussie eigenlijk over macht gaat.

PvdA (tegen): 'De prangende vraag bij dit onderwerp is of er ook een teveel aan democratie bestaat.

Tot zover dit uitstapje naar de raadsvergadering van 2003.

Toen ik mij later nog wat meer ging verdiepen in het onderwerp burgerinitiatief besepte ik pas waarom de burgermeester zijn zorgen uitte. Volgens hem staat het huidige systeem veel te ver weg van de burgers.

Uit cijfers van het CBS kunnen we concluderen dat van de stemgerechtigden ongeveer 9.5 miljoen mensen geen lid zijn van een politieke partij, en slechts 4% wel. Dit betekent dat een overgrote meerderheid van de Nederlandse bevolking geen lid is van een politieke partij. Kennelijk is de bindingsdrang om lid te worden in Nederland niet zo groot!

Daar komt nog bij dat burgers eerst 40.000 handtekeningen moeten verzamelen om een initiatief op de agenda van de Tweede kamer te krijgen. Dit is voor de 'gewone man' niet haalbaar. In ieder geval is het ontmoedigend! Overigens gelden voor de Europese wetgeving nog geheel andere maatstaven. Maar liefst één miljoen geldige handtekeningen zijn nodig voor het indienen van een burgerinitiatief.

Direct na de vergadering bezocht ik het herentoilet. Op het moment dat ik de deur van de entree van de allerkleinste ruimte in het stadhuis achter me sloot, stond ik recht tegenover onze burgemeester. Face to

face. Ik vroeg hem of het nu afgelopen was. Hij maakte een opmerking die ik niet kon verstaan en hij sloeg daarbij zijn ogen neer.

Even had ik met hem te doen. Het lijkt me ook niet altijd makkelijk om burgervader te zijn. Waarschijnlijk had hij net als ik gewoon zin om naar huis te gaan. Vijf minuten later sprong ik op mijn stalen ros en fietste tevreden naar huis.

Ik had nog iets goed te maken ...

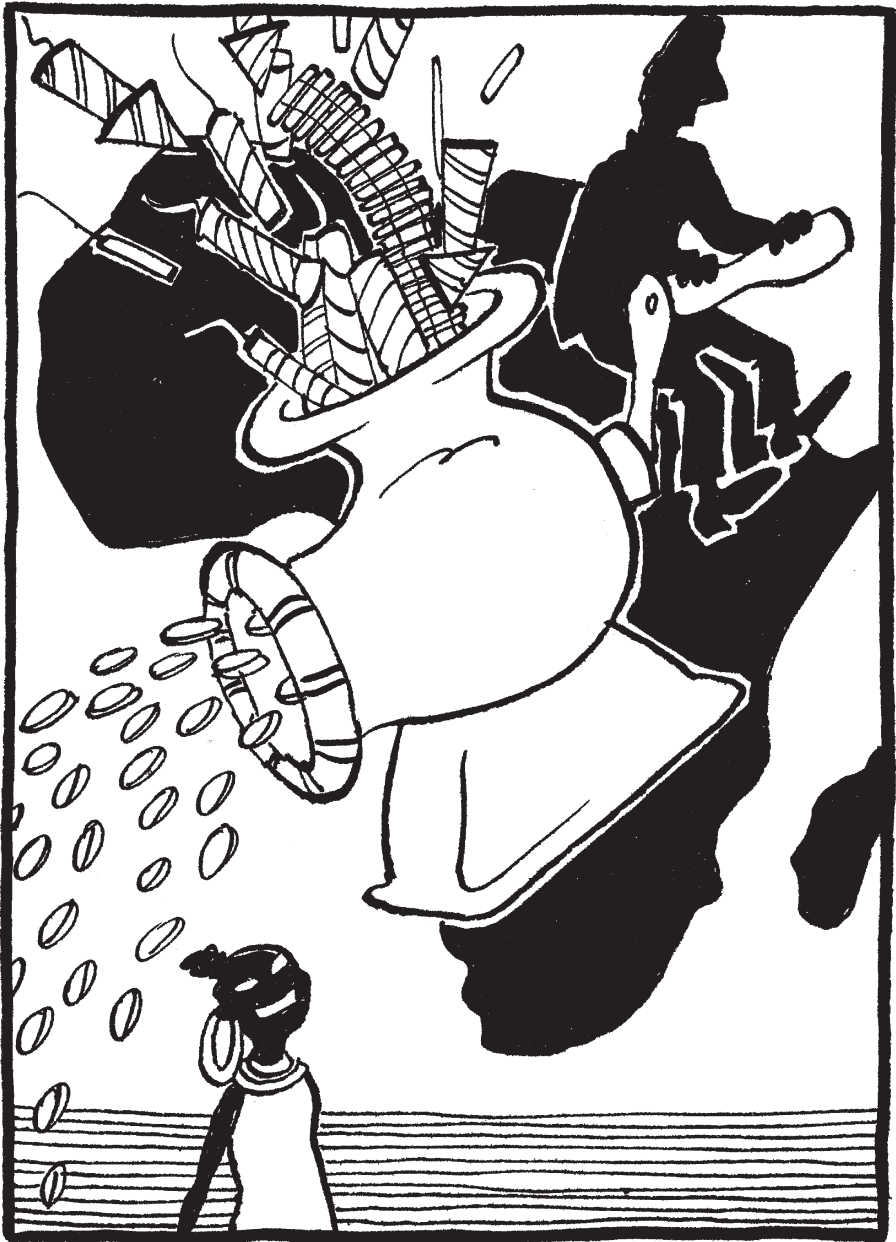
De volgende dag klom ik voor de laatste keer in de pen. Ik stuurde een brief naar alle fracties en leden van de gemeenteraad van Groningen om ook de lokale volksvertegenwoordigers te adviseren in overleg te treden met het ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieu.

Tevens stuurde ik die dag een e-mailbericht aan alle leden van het gemeentebestuur en alle leden van de gemeenteraad dat inwoners van de provincie Groningen twee keer zoveel spreekrecht hebben bij hoorzittingen als inwoners van de gemeente Groningen. Bij de gemeente maximaal drie minuten, echter bij de provincie maximaal zeven minuten.

Voor mij waren dit mijn laatste krachtsinspanningen in dit gehele proces. Het was inmiddels half september en ik zag de 'viering' van oud en nieuw steeds dichterbij komen.

Ik had nu alles gedaan wat binnen mijn mogelijkheden lag om signalen af te geven dat zich wederom een nieuwe ramp in ons land zou voltrekken. Voor mij was dit overduidelijk. Er restte mij één ding: afwachten op de dingen die zouden komen.

En ze kwamen er!



FRATER VAN UTRECHT

Een bijzondere ontmoeting

Ik mag niet alleen van geluk spreken dat ik op een heel bijzonder plekje woon, een prachtig hofje aan de rand van de binnenstad van Groningen. Ik mag me ook gelukkig prijzen dat vlak bij ons om de hoek een klein winkeltje gehuisvest is, de Copy Corner. Het is daar een komen en gaan van mensen. Bijna dagelijks ben ik daar wel te vinden om het een en ander te kopiëren.

In dat winkeltje had ik in de tweede helft van juni 2007 een bijzondere ontmoeting. Ik was daar om mijn dossier ‘*Woensdag de dertiende*’ te kopiëren.

Een goeditziende man stond naast mij en zei op vriendelijke toon: ‘Interessant wat u daar heeft’. Ik was een beetje verbaasd en zei: ‘Vindt u dat?’ waarop ik hem zonder bedenkingen een exemplaar overhandigde.

In dit dossier had ik onder meer een pleidooi gehouden voor een ‘staakt het vuren’. De gelden die normaal besteed worden aan het kopen van vuurwerk, zou men dan kunnen geven aan goede doelen. De aardige man nam mijn dossier in dank aan. Ik vertelde hem dat dit voor mij een bijzondere betekenis had. Het ging allemaal vanzelf, op een natuurlijke manier. De opmerking van de vreemdeling deed me goed, het was de eerste reactie op mijn werkstuk en ik was trots dat ik hem dit mocht geven.

Daarna kwamen wij elkaar regelmatig tegen. Meestal bleef het bij een vriendelijke groet. Bij één van deze ontmoetingen vertelde hij, dat hij het dossier met interesse aan het lezen was. Hij bleek geboeid door mijn actie tegen het afsteken van consumentenvuurwerk en zou er bij een volgende gelegenheid op terugkomen. Zijn reactie wekte mijn nieuwsgierigheid op. Wie zou deze man zijn? Op een gegeven moment vroeg ik hem voorzichtig naar zijn maatschappelijke bezigheden. Met

enige aarzeling antwoordde hij, dat hij zich bezighield met vluchtelingenwerk. Ik merkte een zekere behoedzaamheid, liet het daarbij en wilde mij absoluut niet opdringen.

Tot mijn grote verrassing ontving ik op 12 november 2007 een brief van hem. Het eerste dat mij opviel was het sierlijke handschrift waarmee deze brief was geschreven. Het leek wel een klein kunstwerk. De inhoud van de brief vond ik zeer inspirerend en uitnodigend. In de brief stond onder meer: ‘ Je zei bij onze eerste ontmoeting dat de overhandiging van je dossier aan mij een speciale betekenis had. Dit is inderdaad het geval. Ná de televisie uitzending op 9 november over Dafur, dacht ik, dit is het! De opbrengst van Staakt Het Vuren moet naar Afrika, te beginnen met Dafur. Het is jarenlang mijn droom geweest om geld dat besteed wordt aan vuurwerk te besteden aan projecten in Afrika. Vind hierbij ons begin. Vurige groeten, Paul Steverink.’

Direct was ik benieuwd naar de achtergrond van deze brief. Waarom had Paul een bijzondere band met Afrika? In de volgende ontmoetingen hoorde ik zijn levensverhaal.

De geheimzinnige vreemdeling Paul bleek een paar straten verderop te wonen, in een klooster. Nu woon ik ongeveer 18 jaar in Groningen, maar ik was niet op de hoogte van het feit dat vlak bij mij in de buurt een klooster staat. Niet zichtbaar vanaf de straatzijde is dit klooster een oord van stilte, weldaad en rust.

Paul is een frater en één van de bewoners van dit klooster.

Hij legde mij uit dat fraters actieve monniken zijn die zich in het verleden hebben ingezet voor onderwijs aan kinderen van ouders met een minimum inkomen. Tegenwoordig is dit achterhaald omdat dit door de overheden wordt gesubsidieerd. De fraters van vandaag hebben hun doelstellingen verlegd en zetten zich vooral in voor die mensen die geen verweer hebben, geven hen steun en stellen hen in staat om op te komen voor zichzelf en anderen.

De Congregatie waartoe Paul behoort, werd in 1873 gesticht door de toenmalige bisschop van Utrecht, Andreas Schaepman. Vanuit Utrecht breidde de Congregatie zich uit over het land. Zo ontstonden er kloosters op verschillende plaatsen in Nederland, waaronder Groningen. Maar ook in het buitenland gingen de Fraters van Utrecht aan het werk. In 1928 richtten de fraters in Indonesië scholen op en in 1958 gingen zij hun onderwijs aanbieden in Kenia.

Als frater van Utrecht werkte Paul 32 jaar in West-Kenia. Hij was daar ontwikkelingscoördinator en gaf les in biologie en scheikunde. Tijdens zijn verlof uit Kenia in 1970 hoorde hij dat er in Nederland tijdens de jaarwisseling van dat jaar voor ruim 20 miljoen gulden aan vuurwerk de lucht in was geknald. Hij had zich toen afgevraagd wat er allemaal op een andere manier met dat geld zou kunnen gebeuren en hoeveel dorpsschooltjes daarvoor bijvoorbeeld in Kenia gebouwd konden worden.

De strekking van de brief werd steeds duidelijker. Paul en Afrika waren nauw met elkaar verbonden. Paul kende mede-financieringsorganisaties van ontwikkelingsprojecten in Kenia. Na de tv-uitzending van 9 november 2007 over Dafur kreeg Paul een ingeving. Hij stelde mij voor om het Comité Staakt Het Vuren op te richten, een campagne te starten en de opbrengst van de actie van het Comité te bestemmen voor Afrika, te beginnen met Dafur.

Ik vond het een lumineus idee. Ik had opeens een medestander gevonden en stond er niet meer alleen voor. De oprichting van het Comité Staakt het Vuren werd snel een feit. Paul werd de inspirator en missionaris van het Comité en liet zich niet onbetuigd. Vol enthousiasme zetten wij onze missie voort, anderen raakten geïnspireerd en ondersteunden het Comité. Er ontwikkelde zich gestaag een kleine beweging van gelijkgestemden. Er werd een plan bedacht om ‘de Nederlander’ aan te sporen geen vuurwerk meer af te steken en het uitgespaarde geld te besteden voor goede doelen in Afrika.

Overigens zou nog geen jaar later, op 6 augustus 2008, het Comité een rechtsvorm krijgen in de vorm van een stichting.

De eerste actie van het Comité Staakt Het Vuren was een brief sturen naar onder meer alle 443 Nederlandse gemeenten en politiek Den Haag. Er werden binnen enkele dagen meer dan duizend brieven op de bus gedaan.

In de brief werd onder meer vermeld dat bij de jaarwisseling 2006-2007 drie doden waren gevallen en er ten minste 960 gewonden te betreuren vielen. Ook werd vermeld dat er veel fijn stof was vrijgekomen die onze longen en het milieu schaden. De Nederlandse gemeentebesturen werd gevraagd te collecteren voor Afrika en een alternatieve milieuvriendelijke viering van de jaarwisseling te organiseren. Benadrukt werd dat naar verwachting bij de jaarwisseling 2007-2008 voor 100 miljoen euro zou worden verknald en dat daar 25.000 dorpschooltjes in Afrika voor gebouwd kunnen worden.

Om de actie in Groningen te laten beginnen, bezocht Paul als woordvoerder van het Comité het spreekuur van burgemeester en wethouders van de gemeente Groningen. Hij wordt gastvrij ontvangen door de wethouder van financiën en informeert de wethouder over de inhoud van de brief van het Comité. Hij vraagt medewerking te verlenen om een presentatie op de Grote Markt van Groningen te mogen houden en een ton te mogen plaatsen voor een collecte. De milieudienst van de gemeente Groningen geeft vervolgens toestemming. De marktmeesters zorgen voor de stroomvoorziening en de organisatie Vluchtelingenhulp stelt gratis diverse attributen beschikbaar, zoals een geluidsinstallatie, een tafel, een tent en vervoer. In de kelder van het klooster waar Paul woont, wordt een collecteton gevonden.

Op 22 december 2007 vond de presentatie plaats. Het was die dag erg koud. Aanvankelijk kwamen weinig mensen luisteren naar het verhaal van Paul. De presentatie leek te gaan mislukken. Paul vertelde mij later dat hij zich op dat moment voelde als een roepende in de woestijn. Maar toen gebeurde er iets geheel onverwachts.....

Het moet ongeveer half vier zijn geweest. Opeens kwamen er veel mensen naar de bussen toe, die een in- en uitstapplaats hebben op de

Grote Markt. In een tijdsbestek van anderhalf uur vertrokken 13 bus-
sen vol mensen richting het centraal station en nog eens 13 naar de
rand van de stad. Ongeveer duizend mensen zouden even luisteren
naar de boodschap van Paul. Een meisje stapte van haar fiets af en luis-
terde ook. Ze klapte en zwaaide met haar armen. En passant kwam
ook Youp van het Hek even langs. Hij is een graag geziene gast in
Groningen en had één van zijn vele voorstellingen gegeven. ‘Mag ik u
vragen onze actie Staakt het Vuren met een paar woorden te steunen?’
had Paul hem gevraagd. Youp had zeer verrast gekeken en met schorre
stem gezegd: ‘Ik hoop dat er dit jaar niet zo hard geknald wordt!’ ‘Dat
is veel te weinig steun.’ had het meisje met de fiets uitgeroepen en zei:
‘Youp, die meneer heeft helemaal gelijk! Wat hij zegt is helemaal oké.’
Youp had onthutst gereageerd, liep naar het meisje toe en omarmde
haar. De wachtende mensen bij de bushaltes keken lachend toe en be-
gonnen spontaan te klappen.

Een week later werden opnieuw op de Grote markt drie honderd brie-
ven uitgedeeld en besteedde de lokale omroep uitgebreid aandacht aan
de activiteiten van het Comité.

De inzamelingsactie voor Afrika zou ongeveer twee honderd euro op-
leveren.

Deze gebeurtenis had de aandacht getrokken van een journaliste van
het Dagblad van het Noorden. Op 28 december had Paul een onver-
wacht interview met haar over de activiteiten van het Comité Staakt
Het Vuren. Naar aanleiding van dit interview besloot een gulle lezer
een bedrag van 5.270,00 euro te schenken. Dit bedrag werd samen
met de tweehonderd euro uit de collectie overgemaakt aan de orga-
nisatie Terre des Hommes.

Intussen waren Carla en ik voor een drieweekse reis naar de
Dominicaanse Republiek vertrokken. Ik kon met een gerust hart weg-
gaan. In Paul had ik een fantastische sparringpartner gevonden. Helaas
zou onze reis niet verlopen zoals wij hadden verwacht. Voor de tweede
keer in dit jaar zou mijn wereld op zijn kop staan. En ook nu weer zou
dit een drastische verandering in mijn leven teweeg brengen.



AAN DE DOOD ONTSNAPT

Een ongeluk hangt aan een zijden lontje

Het hele jaar had vooral in het teken gestaan van mijn actie tegen het afsteken van consumenten vuurwerk. Het was voorspelbaar dat de komende jaarwisseling 2007/2008 opnieuw een ramp zou worden. Daarom schreef ik tientallen brieven naar locale, provinciale en rijks-overheden om mijn bezorgdheid te uiten over het jaarlijks terugkerende probleem rond de periode van de oudejaarsnacht. Dit had mij allemaal veel energie gekost. Ook het houden van pleidooien bij zowel het provinciale bestuur- als het gemeentelijke bestuur van Groningen had de nodige aandacht en mentale voorbereidingen gevergd. Daarnaast had ik, zoals een socioloog betaamt, twee publicaties in eigen beheer uitgebracht over een diversiteit aan maatschappelijke vraagstukken. Dan de ontmoeting met een onbekende Frater van Utrecht die op een onverwacht moment naast mij ging staan. Zijn initiatief om het Comité Staakt Het Vuren op te richten zag ik als bekroning van mijn noeste arbeid. De afsluiting van mijn eerste cyclus van 60 jaren, zoals de Chinese astrologie aangeeft. Onze zomertournee met optredens in China. Het was een jaar geweest vol verrassingen en tegenstellingen. Om van al deze enerverende gebeurtenissen bij te komen, wilden wij even afstand en een time-out nemen en boekten daarom een vakantie-reis naar de Dominicaanse Republiek. Eén keer eerder waren wij daar samen geweest.

Maar zelfs toen het erop leek dat de hectiek van dit jaar voorbij was, bleek dit niet het geval. Het was achtentwintig november 2007 en wij hadden voor de komende weken leuke plannen gesmeed. Er wachtte ons echter een onaangename verassing.....

Het begon allemaal bijzonder mooi. Wij vertrokken die dag met vlucht MP 603 vanaf onze nationale trots, Schiphol. Bij het inchecken wachtte ons al een speciale verrassing. De medewerkster van de vliegmaatschappij deed ons een zeer wonderbaarlijk aanbod. Of ze ons cash 600 euro per persoon mocht aanbieden plus een hotelovernachting met ont-

bijt, inclusief de transfer naar het hotel vice versa. En dat allemaal, als wij bereid zouden zijn om één dag later te vertrekken. We dachten dat we haar niet goed hadden verstaan, maar niets bleek minder waar. Haar ogen smeekten ons geen nee te zeggen. Er bleek een overboeking. Volgens haar waren overboekingen in deze wereld van transport een dood normale gang van zaken. ‘Gut, wist u dit niet?’ vroeg zij. Het was nog vroeg in de ochtend. Carla en ik keken elkaar vragend aan en schudden beiden ons hoofd. Geen optie! We lieten ons niet verlekkeren en kozen voor een complete vakantie. De medewerkster checkte ons in en wenste ons ietwat teleurgesteld een fijne vakantie. Amper 12 uren later hadden we grote spijt!

Na een vlucht van negen uren landden wij op het vliegveld van Punta Cana, op het eiland Hispanolia van de Dominicaanse Republiek. Deze grotendeels verzorgde reis hadden wij in Nederland geboekt. De reisorganisatie had een Duitse naam en deed nach dem verlorenen Krieg veel zaken met die reislüstigen Holländern.

In de ontvangsthal van het vliegveld paste ik op de bagage. Er klonken vrolijke klanken van de bachata, merengue en salsamuziek. Wachtenden en begeleiders stonden even stil om te luisteren of zelfs een dansje te maken.

Carla meldde zich aan de balie van onze touroperator. De vertegenwoordiger van onze reisorganisatie zei dat de namen Meijering en Durville niet voorkwamen op de presentielijst, en bovendien was de bus naar ons hotel zojuist vertrokken. Echter geen probleem. Wij werden verzocht ons te melden bij bus no. 94 op de parkeerplaats. Deze zou ons samen met uitsluitend Duitse gasten van dezelfde reisorganisatie naar het luxe vijfsterrenhotel Iberostar Hacienda Dominicus vervoeren nabij het pittoreske vissersdorpje Bayahibe, waar je volgens de reisgids ‘s avonds kunt genieten van een schitterende zonsondergang.

Het was rond drie uur in de middag. Wij waren redelijk gaar van de lange reis. De bagage leverden wij af bij de bagagewagen die de Toyota minibus no.94 aan de achterzijde versierde. Wij zochten een plekje in de bus. Veel keus was er niet meer. De meeste Duitse passagiers hadden hun plek al ingenomen.

Eerdere ervaringen hadden mij geleerd nooit direct achter de chauffeur plaats te nemen en ook nooit op de achterbank. Bij een ongeval zijn dát de meest kwetsbare plekken. Er was nog plaats op de achterbank of de twee zitplaatsen daar vóór, gescheiden door het middenpad. Eerst gingen wij op de achterbank zitten. Dat duurde luttele momenten. De bank zat niet lekker. Zonder een woord te wisselen verplaatsten wij ons gelijktijdig naar de nog vrije plaatsen daarvoor. Carla plofte neer rechts naast het gangpad. Ik nam plaats aan de andere zijde, de bestuurderskant. De chauffeur kroop achter het stuur en maakte aanstalten om te vertrekken. Een representatieve jongedame nestelde zich comfortabel naast de chauffeur. Het was duidelijk te zien dat ze dit vaker had gedaan. Op het laatste moment vloog plotseling nog een meisje de bus in. Zij had drie grote reclameborden bij zich met daarop vermeld 'Club Caraïbe'. Ze droeg een vrolijk knalgroen shirt met daarop het logo van de organisatie waar ze voor werkte. Vriendelijk glimlachend passeerde ze ons en nam schuin achter mij plaats op de achterbank waar Carla en ik zojuist hadden gezeten. Ze kroop in de hoek tegen het zijraam van de bus. Zij had het rijk alleen.

De bus met de vijftien passagiers kwam langzaam in beweging. De bagagewagen achter de bus volgde trouw het moedervoertuig. Ik moest denken aan onze geliefde en gepassioneerde dans, de Argentijnse Tango. De partner volgt het lijnenspel van de leider. Aantrekken en weer afstoten. Niet met elkaar, niet zonder elkaar. De dame naast de chauffeur stond op. Zij pakte kordaat een microfoon. Vol overtuiging klonk door de bus 'Ik ben Suzanne, uw reisleidster. Wij beginnen deze vakantie met sightseeing. Een gedeelte van onze normale route is geblokkeerd. De laatste orkaan heeft een brug vernield. Via de suikerplantages gaan wij naar onze bestemming in Bayahibe. De reis zal ongeveer een half uur langer duren. Over ongeveer twee uur zult u op uw vakantiebestemming arriveren. U zult vast genieten van deze reis!' Dit alles vertelde zij natuurlijk in het Duits.

Wij hadden het plaatsje Punta Cana verlaten. Het landschap kon mij nog niet echt bekoren, het was vlak en saai. Misschien had dit ook te maken met het feit dat ik dit allemaal al eerder had gezien.

De autochtone jongedame achter mij had mij even geholpen met het verplaatsen van een gordijntje. Het belemmerde mijn uitzicht. Ik was een beetje onhandig met het smoezelige stukje stof aan het klungelen. Alweer met een bescheiden, maar charmante glimlach had ze voor mij het gordijn strak getrokken over mijn rugleuning naar haar kant. Ik vroeg haar naam. Ze heette Maribel en woonde in de hoofdplaats Santa Domingo.

Na het vlakke gebied rondom Punta Cana werd het landschap steeds fraaier. Suikerrietplantages werden onderbroken door fraaie groene heuvellandschappen met bananenboomplantages en vele palmbomen. Het tropische gevoel kwam langzaam boven borrelen. Wij hadden nu ongeveer een half uur gereden. De wegen waren erbarmelijk. Het bagagewagentje volgde nog steeds trouw het moedervoertuig, niet wetende waar het naar toe zou gaan.

Het was bewolkt. Kortdurende regenbuitjes zorgden voor een prettige temperatuur. Niets stond in de weg om te kunnen genieten van een onbezorgde drieweekse droomvakantie.

Wij hadden negen overnachtingen geboekt, inclusief de transfers. Zeven nachten aan het begin van de reis en twee aan het einde. In de tussenliggende periode waren wij van plan om met een goede huurauto het binnenland van dit bijzondere eiland te verkennen.

Thuis in Groningen hadden wij ons daar al helemaal op verheugd. Onze reisorganisatie had ons ten zeerste afgeraden om op eigen gelegenheid het land te doorkruisen en al helemaal niet met een ter plekke gehuurde auto. Dit zou onverantwoord zijn, gezien er op dit eiland roekeloos gereden wordt en de wegen buitengewoon slecht zijn.

Carla was van plan om, net als de vorige keer, weer een fotoreportage te maken. Dit keer in het bergachtige binnenland. Haar eerste tentoonstelling *Art of Nature* met 21 schitterende foto's, gemaakt op stille en verlaten stranden aan de kust van de Atlantische Oceaan in de buurt van Bayahibe, hadden unieke platen opgeleverd. Ook waren schilderijen uit de Dominicaanse Republiek op de tentoonstelling te bezichtigen. Deze hadden wij begin dit jaar gekocht en meegebracht naar Nederland. Kort voor ons vertrek werd de succesvolle tentoonstelling

op zondag 23 september 2007 officieel geopend door de vice-consul van de Dominicaanse Republiek in Nederland. De feestelijkheid vond plaats in mijn vorige woonpand met de naam La Nueva Pasión, gelegen aan de rand van het centrum van Groningen.

Met het bereiken van mijn 61^e levensjaar stond er een nieuwe uitdaging te wachten. Ik besloot een boek over mijn turbulente leven te schrijven en wilde daar tijdens deze vakantie in verloren uurtjes mee beginnen. Ik had pen en papier meegenomen om aan deze uitdaging te voldoen. Tijdens de vliegreis van Amsterdam naar Punta Cana had ik in alle stilte met mezelf gebrainstormd. Waar zal ik beginnen met schrijven, halverwege of bij het begin? Ik vond het een moeilijke beslissing en dacht aan het bekende spreekwoord: ‘Komt tijd komt raad.’

Wij hadden een uur gereden. De hobbelige binnenwegen met suikerrietplantages lagen achter ons. Wij reden op een zacht glooiende smalle tweebaansweg. Het was stil in de bus met zachte muziek op de achtergrond. Ik voelde me buitengewoon prettig. Sinds lange tijd was ik ontspannen en lichamelijk eindelijk voor mijn doen in topconditie. Wij hadden de gang er flink in. Met een vaart van 70 tot 80 km per uur reden wij door een klein gehuchtje. Aan de kant van de weg zag ik een bord met 45 erop. Volgens mij betekende dat de maximum toegestane snelheid en niet het aantal inwoners van dit dorpje.

En toen gebeurde het.....

Bij het gehucht Otra Banda Pimentel Valle Verde Santana ging de chauffeur ineens vol op de rem. De bus begon te slippen. De voorkant van de bus trok kort naar rechts en de achterzijde vervolgens bijna 90 graden naar links. De passagiers begonnen te gillen. Vaag zag ik vanaf mijn zitplaats door de voorruit van de bus over de volle breedte een grijs vlak aankomen. Onze bus stond plotseling schuin op de weg. Op hetzelfde moment zag ik links van mij een zwart vlak op me afkomen. Een immense klap volgde. Door deze klap raakte ik enigszins in shock. Na een paar minuten leek ik weer een beetje bij te komen. Een test. Waar ben ik? In een minibus. Waar? In de Dominicaanse republiek. Wat doe ik hier? Vakantie vieren. Gelukkig, dat lijkt nog goed! Nog niet zo lang geleden ben ik volgens de Chinese astrologie aan mijn

tweede levenscyclus begonnen. Maar voor hoe lang? Even vreesde ik dat het nu voorbij zou zijn.

Pijnflitsen vlogen als vuurwerkpijlen door mijn bovenlijf. Ik stamelde nog ‘Mijn God, nee, niet weer hè!’ Mijn geliefde Carla zat daarnet nog naast me. Weliswaar met het gangpad tussen ons in. Nu lag ze schuin over mij heen en begon te huilen.

Mijn adem stokte in mijn keel. In mijn linkerarm had ik geen enkel gevoel. Er was geen beweging in te krijgen, vergelijkbaar met een jonge heer die buitengewoon actief is geweest en zijn werk heeft verricht. Van mijn vijf vingers kon ik er niet één opsteken. En wat was er met mijn bovenlijf aan de hand? Ik had geen enkele controle meer over mijn eigen lichaam. Het leek wel of ik stuurloos in mijn eigen vel rondobberde.

Een enorme angst maakte zich van mij meester. Zal dit ooit weer goed komen? Zal ik één van mijn belangrijkste ledematen moeten missen? Wat een droomvakantie beloofde te worden veranderde in een paar seconden in een nachtmerrie!

Het drong nauwelijks tot me door dat de Dominicaanse jonge vrouw in paniek vanaf de achterbank over me heen klom en als een raket de bus uitvluchtte. In een fractie van een seconde was ze weg. Ervaringen uit het verleden zeiden mij dat het wederom menens was!

Ik verging van de pijn in mijn borstkas en in mijn linker- en rechter zij. Het was één en al explosie. Ademen kon ik nauwelijks. Zou ik op deze plek aan mijn einde komen?

Hoe is het met Carla? Waarom kon ik haar in die ene fatale seconde niet waarschuwen: ‘Hou je vast, kijk uit, pas op!’ Ik kreeg het mijn strot niet uit.

Wij leefden nog. Niet één, maar zeker vier engeltjes hadden niet alleen ons leven, maar ook dat van de andere passagiers op wonderbaarlijke wijze gered. We waren allemaal aan de dood ontsnapt!

Veel later realiseerde ik mij dat ik niet eens het geluid van gierende remmen had gehoord. Carla ook niet. Nadien zal blijken waarom. Het donkere vlak, lijkend op een monster, bleek achteraf een enorme truc met oplegger te zijn. De oplegger vervoerde een partij lange boomstammen met diameters van ten minste één meter! De truc had onze

bus niet kunnen ontwijken en was met een snelheid van ca 80 km tegen de achterzijde van onze minibus gebotst. Wij zaten uitgerekend op de fatale plekken. Carla was over het gangpad heen gevlogen en hing over mij heen. Alle passagiers hadden in een fractie van tijd de bus verlaten. Ook de reisleidster. Sommigen vertelden later dat zij bang waren dat de benzinetank was geraakt en dat de bus tot ontploffing zou komen. Carla en ik bleven ontredderd en alléén over. ‘Waarom helpt niemand ons,’ riep ze.

Enige tijd later, het leken wel uren, kwam onze reisleidster Susanne naar ons toe en vroeg ‘Wie geht’s?’. Ik heb nog zoiets gestameld als ‘Wir wollen nach Hause, bitte so schnell wie möglich’. Wij dachten dat zij haar tijd had gebruikt om de politie en een ambulance te bellen want Carla had door het raam gezien dat zij en de buschauffeur druk stonden te telefoneren. Niets bleek minder waar. Achteraf bleek dat zij uitsluitend bezig is geweest om het ongeval te camoufleren. Het ongeluk moest worden weggemoffeld. En zoals zo vaak gaat het als vanouds om de poen, zou later blijken. Want dit ging de organisatie ongetwijfeld geld kosten. Onder aanvoering en hulp van Susanne zijn we uiteindelijk na ongeveer een half uur de bus uitgekomen en ‘snel’ in een auto gezet. Dit bleek een taxi te zijn. Ook de vertegenwoordiger van de vervoersonderneming, die in de bus bleek te zitten, stapte in. Wij gingen op weg naar het dichtstbijzijnde ziekenhuis. Josef, die met ons meereed, bleek Oostenrijker te zijn.

Later vernam ik dat de meeste Duitse passagiers verdoemd en in shocktoestand aan de kant van de weg hadden gestaan. Ik kan me nog vaag herinneren dat een aantal mensen mij stonden aan te gapen alsof ik van een andere planeet kwam. Dat voelde ook zo. Het leek alsof ik op weg naar het hiernamaals was of iets dergelijks. Ik besefte nauwelijks wat er was gebeurd. Ik voelde me Total-loss. En dat was niet de eerste keer in mijn leven. Ik was al een keer in een bus van de weg geslipt en ondersteboven tot stilstand gekomen. Ook was ik als fietser al twee keer buiten mijn schuld een verkeersslachtoffer geworden. In alle gevallen ben ik er uiteindelijk goed van af gekomen en weliswaar, na lange perioden, volledig hersteld. Dit keer voelde het anders.

Waarom moet mij dit nu weer overkomen? Juist op het moment dat ik dacht alles goed voor elkaar te hebben in mijn leven. Is het de duivel zelf die op de meest onverwachte momenten toeslaat?

Even later zaten wij in de hal van het kleine locale ziekenhuisje van Higuey. Ik werd direct geholpen. Carla moest apart onderzocht worden. In de onderzoekkamer was het een komen en gaan van mensen. Vrouwen met kinderen liepen in en uit. Jongelui met mobiele telefoons waren druk in de weer. De zusters hadden roodgelakte nagels en droegen nog net geen hooggehakte schoentjes. Met veel moeite werd ik door drie à vier verplegers op de behandeltafel gelegd. Achteraf begrijp ik niet hoe dit gelukt is. Het was in één woord verschrikkelijk. De arts deed vervolgens die handelingen waar hij voor was opgeleid. Althans daar ging ik zonder meer van uit. Tijdens het bekijken en vervolgens op voorzichtige wijze aanraken van mijn borstkas brulde ik alles bij elkaar. Het deed het ziekenhuisje op haar grondvesten trillen. In de Dominicaanse republiek weten ze nu ook dat Hollanders behalve het zingen van het Wilhelmus ook andere geluiden op verschillende toonhoogtes kunnen produceren. Ik kreeg verschillende injecties ingediend tegen de pijn.

De deur ging open en een verpleger duwde een rolstoel voorbij. Ik herkende de vrouw die erin zat. Het was Maribel. Zij zat scheef weggedoken in het antieke wagentje en leek bijna 60 jaar ouder geworden. Haar pikzwarte haren leken binnen een uur vergrijsd. Het was aan haar gezicht af te lezen dat ze veel pijn moest hebben. Ze stamelde; 'I'm so sorry' en weg was zij, uit mijn gezichtsveld verdwenen.

Even later werd ik voor een röntgenapparaat uit het jaar nul, of was het 1900, gehesen. Het deed mij denken aan een schavot uit de tijd van de Franse guillotine. Het leek alsof mijn bovenlijf met een kwart naar links was gedraaid op mijn onderlijf. Mijn borstkas leek volledig ingedeukt. Ik kon nauwelijks op mijn benen staan. Na het maken van de foto's mocht ik plaats nemen in het halletje. Daar zat Carla. Ze keek mij aan met een blik of ik van de Himalaya was afgerold. Zij had veel pijn aan haar linkerschouder en linkerarm. Ze had een zakje ijsblokjes gekregen die ze tegen haar pijnlijke gezicht hield. Ook van haar had

men röntgenfoto's gemaakt. Niet lang daarna verscheen de behandelende arts ten tonele.

De onderzoeken hadden uitgewezen dat ik in ieder geval twee gebroken ribben had. Carla had niets gebroken. De behandelende arts wensde ons veel sterkte en zei dat wij in het hotel konden herstellen. Met twee recepten stonden wij buiten de deur en zaten even later weer in dezelfde taxi. De recepten waren voor pijnstillers en een elastische band voor om mijn pijnlijke bovenlijf. Toen we bijna in de taxi wilden stappen kregen wij op straat nog een rekening van 220 euro van het locale ziekenhuis gepresenteerd. Op verzoek van onze begeleider Josef schoot Carla deze nota voor. Gelukkig hadden wij contant geld bij ons. Een week later kregen wij het bedrag terug van de manager van het vervoersbedrijf. De taxichauffeur, die braaf op ons had gewacht, vervolgde nu zijn weg naar onze vakantiebestemming Bayahibe.

In het hotel stond een heel ontvangstcomité ons op te wachten bestaande uit hotelpersoneel, leden van de staf en mensen van de reorganisatie. Bij het inchecken in het hotel werden wij direct voorzien van een plastic gele band met vijf sterren om onze rechterpols. Het was een herkenbaar teken zodat men ons niet uit het oog zou verliezen.

De eerste nacht was een regelrechte ramp. Ik heb geen oog dicht gedaan en hield Carla wakker omdat ik steeds hulp nodig had. Zelfstandig naar de wc gaan was onmogelijk.

Carla zag de bui hangen en belde de volgende ochtend de 24-uurs gestationeerde arts van het hotel. De zachtaardige, rustige, licht getinte jonge arts stond al snel voor onze kamerdeur. Hij onderzocht mij uitgebreid en zei dat het noodzakelijk was dat ik nader onderzocht moest worden in een goed ziekenhuis in de hoofdstad Santo Domingo, ongeveer twee uur rijden. Wij moesten toiletpullen meenemen want het stond vast dat wij een nachtje zouden blijven. Carla bleef vriendelijk, maar haar gezicht sprak boekdelen.

Het hotel beschikte over een eigen ambulance, ook uit het jaar negentienhonderd, net als het röntgenapparaat in het ziekenhuisje.

Voorzichtig schoven de broeders mij de wagen in. De wanden van de ambulance leken op asbestplaten en er zaten geen ramen in. Een spaar-

zaam lampje kon niet zorgen voor de romantiek die ik mij zo gewenst had. Carla zat als een Florence Nightingale op een houten bankje naast me en keek bezorgd. Wij hadden de broeders gevraagd om voorzichtig te rijden. Zij begrepen het helemaal, maar niet voor lang!

Het is hun niet aan het verstand te brengen om voorzichtig te rijden. Het Spaanse gezegde voor dit gedrag is: Sangre caliente of vrij vertaald 'heet bloed'. De eerste vijf minuten verliepen prima. De chauffeur deed erg zijn best om de schokken en oneffenheden in het plaveisel zoveel mogelijk te vermijden. Met mijn voeten richting Amsterdam en Mekka en mijn hoofd richting Fara a Colón, het kolossale mausoleum voor Columbus in Santo Domingo, voelde ik het eiland onder me wegglijden.

De beide broeders spraken veel en luidruchtig met elkaar. Af en toe deden ze de sirenes even aan. Zij hadden er duidelijk plezier in. Na siëstatijd arriveerden wij bij één van de drie privéklinieken van de Spaanse organisatie Clinic Assist. Wat dat betreft hadden wij geluk. Deze Spaanse organisatie opereert sinds 2003 in de Dominicaanse Republiek en heeft circa 40 artsen in dienst. Deze artsen zijn gestationeerd in een twintigtal vaak afgelegen hotelcomplexen. Ook ons hotel behoorde daartoe. De hotels hebben de beschikking over een ambulance en een arts die dag en nacht bereikbaar is.

Het moet gezegd worden, de ontvangst in de privé kliniek was prima. Onder leiding van twee specialisten werden diverse onderzoeken uitgevoerd. In dezelfde tijd werd een orthopedische specialist van huis gehaald. Röntgenfoto's werden gemaakt en ik werd zo goed en zo kwaad als het ging een tunnel in gemanoeuvreed om een CT-scan te maken. De eerste diagnose luidde twee gebroken ribben en diverse kneuzingen.

Wij bleven 24 uur in deze kliniek en kregen samen een ruime kamer toegewezen. Ik kreeg een soort slagershemd aan. Het deed Carla denken aan een scène uit de film 'One flew over the coco's nest'.

Omdat lachen voor mij te pijnlijk was, beloofde zij voorlopig geen grapjes meer te maken. Aan het eind van de middag lag ik aan twee infusen voor vochttoediening en pijnbestrijding die tot aan het vertrek de volgende dag erin bleven. De volgende dag hadden wij een

uitgebreid gesprek met de behandelend orthopedisch specialist. Mijn linkerschouder was zwaar geblesseerd maar gelukkig niet gebroken. Verschillende opties werden besproken. De specialist wilde niet dat wij terugvlogen naar Nederland. Hij adviseerde ons om in het gereserveerde hotel te blijven en te herstellen tot onze geplande retourvlucht. Op den duur zou het met rust, goede pijnstillers en fysiotherapie en veel geduld allemaal goed komen. Hoe lang dit herstel zou kunnen duren kon hij niet duidelijk indiceren. Wij moesten zeker rekening houden met een periode van drie tot zes maanden. Voor de terugvlucht over drie weken met het vliegtuig adviseerde hij comfort class te reserveren. Daarmee waren wij het helemaal eens.

Nadat Carla de kosten van de ambulance in kontanten had betaald vertrokken wij klokslag vier uur in de middag met de ambulance naar ons hotel. Carla nam plaats voorin naast de chauffeur. Een vrouwelijke arts hield mij in de gaten en zat aan de linkerkant van mij op een bankje. Zij verloor mij geen seconde uit het oog. Carla had ook deze chauffeur dringend verzocht om niet snel te rijden. Dit bleek wederom tegen dovemansoren gericht.

Toen wij Santo Domingo achter ons hadden gelaten ging het fullspeed oostwaarts. De terugweg bleek alles behalve een pretje. Bij het plaatsje Romana ging het bijna wéér mis. Het was donker geworden. Voor uit de cabine gaf Carla plotseling een vreselijke schreeuw. Een fractie van een seconde later knalden wij met een enorme klap op een hoge betonnen drempel die het wegdek sierde. De ambulance maakte bokkensprongen. Ik kreeg het gevoel dat mijn linker testikel in mijn rechter neusgat was geschoten en mijn rechter testikel via maagdarm en slokdarm in mijn linker neusgat was geklemd. Kortom, ik had ademenood. Vanaf dit moment schalde constant het liedje 'Als de klok van Arnemuiden' door mijn hoofd. De arts keek mij met grote verschrikte kijkers aan. Ik kreeg de stellige indruk dat zij op het punt stond om mond-op- mondbeademing toe te passen. Als Carla geen gordel had omgehad, was zij dwars door de voorruit gevlogen. Nog ruim 20 kilometer te gaan. Zonder scheuren in mijn slagshemd arriveerden wij in ons hotel.

Het was voor beiden de eerste keer dat we in zo'n superhotel zouden logeren. Carla zei dat zij blij was dat onze vakantie nu eindelijk kon beginnen. Wat een humor!

Het enorme hotel, direct gelegen aan de Atlantische oceaan, lag erbij als een sprookje. Men was druk in de weer om de gigantische tuin en het hotel zelf in kerstsfeer te brengen. De duizenden lichtjes gaven ons het gevoel dat we in een sprookje uit 'Duizend en één Nacht' terecht waren gekomen. Het hotel beschikte over enige witte Pausmobiels. Met één daarvan, inclusief bellboy achter het stuur, zetten wij koers richting kamer 2018, onze residentie voor de komende drie weken. Ondanks alles een ongekende luxe! Onze vriendelijke en zorgzame arts in het hotel bleek ook een doe-het-zelver. Omdat ik vanwege de pijn niet kon liggen, organiseerde hij een twintigtal kussens en begon mijn bed te verbouwen. Het hoofdeinde werd onder de matras volgestouwd met kussens. Nu zou ik rechtop kunnen slapen. Maar het mocht niet baten. Ondanks alle goede bedoelingen en het slikken van pijnstillers, deed ik de eerste drie dagen geen oog dicht. Zonder hulp van Carla kon ik niets. Ik voelde mij erg schuldig, omdat zij zelf ook pijn had en haar linkerarm niet goed kon gebruiken. Het schrijven van een boek over mijn leven had ik direct na het ongeval al uit mijn hoofd gezet. Geen moment vroeg ik mij af hoe het met Paul zou zijn, mijn bevriende maatje en oprichter van het Comité Staakt Het Vuren. De voorgenomen acties van het Comité waren even vergeten. Nu kwam er een nieuwe fase: drie weken tijd om te herstellen en daarmee genoeg gelegenheid om verscheidene zaken nog eens rustig te overdenken!



TIJD VOOR BEZINNING

Nachtelijke gedachtespinsels

Wat doet een mens als hij 's nachts niet kan slapen? Zelfs na de eerste drie nachten deed ik nauwelijks een oog dicht. Met mijn pijnlijke lijf liep ik halve nachten rond, nou ja, ik schuifelde wat. Alles was beter dan liggen. En dan komt het denken en piekeren. Je ervaart hoe het is om afhankelijk te zijn, terwijl ik gewend ben om mijn zaakjes zelf te regelen. Natuurlijk besepte ik dat we van geluk mochten spreken. Wij hadden het er immers levend vanaf gebracht. Maar door de klap van het ongeval had ik het gevoel dat ik in een andere wereld terecht was gekomen. Mijn wereld was mijn wereld niet meer. Ik was letterlijk en figuurlijk heel ver van huis. De ene film na de andere trok tijdens de nachtelijke uren aan mijn oog voorbij. Er spookte van alles door mijn kop. Alles waar ik mij de laatste jaren zo druk en boos om had gemaakt, zat als een kluwen wol in mijn hoofd. Het was veel en het was verwarrend. Zo goed en zo kwaad als ik kon begon ik de kluwen te ontrafelen en liet ik mijn gedachten de vrije loop. Ik maakte zelfs aantekeningen. De pen was gewillig en hielp mij om mijn hoofd op te schonen!

Het leven is kort. Daar zijn wij het allemaal over eens. Ik werd me opeens bewust dat de mens bij zijn geboorte kan beginnen met aftellen. Het was niet eerder bij mij op gekomen en ik geef toe, het klinkt nogal pessimistisch. Dat is niet mijn aard, meestal probeer ik juist het positieve naar boven te halen. Maar elke dag in dit leven is er één en je moet je kansen grijpen. Helaas is daar vaak een onprettige gebeurtenis voor nodig om je dát te realiseren. Ik moest even denken aan een oud gezegde: *Eerst komt morgen en morgen is de eerste dag van de rest van je leven.*

Onlangs zei iemand tegen mij: 'Het leven moet niet alleen een reis naar het graf zijn met het idee om daar gezond aan te komen en dan ook nog een schitterend lijf te hebben. Maar vergeet niet te leven! Geniet af en toe gewoon van een stuk chocola of een glas wijn.'

Vaak kijk ik met verbazing naar de wereld van nu. Wat doen wij elkaar toch aan? En dan te bedenken dat we hier allemaal maar een korte periode zijn!

Wij kunnen stellen dat binnen een periode van honderd jaar er, op een enkeling na, niemand van onze huidige generatie meer aanwezig zal zijn op deze wereld. En wat bakken wij er met elkaar van? En waarom maken wij het elkaar vaak zo ontzettend moeilijk? En wie bekommert zich werkelijk over onze volgende generaties? Zijn wij niet allen verantwoordelijk voor hetgeen wij hier uitrichten?

Tijdens een van die nachtelijke overpeinzingen moest ik denken aan onze aardbol. Ik zie onze aardbol als een groot huis, bewoond door mensen, dieren en planten. Dat grote huis, de aarde dus, is niet van ons. Wij hebben het in bruikleen gekregen. Stel dat de aarde een huurbaas zou hebben. Net als de huurder van een woonhuis hebben wij allen een zorg en taakplicht om het huis, de aarde dus, goed te onderhouden. In ons geval zou deze huurbaas door onze gedragingen, na diverse *waarschuwingen* (denk aan aardbevingen en andere natuurrampen) ons ongetwijfeld de huur hebben opgezegd. Dit alles vanwege ons wangedrag. Deze planeet behoort niemand toe, het is een onderdeel van de kosmos. Je zou ook kunnen zeggen dat de aarde van iedereen is en er feitelijk geen enkel eigendomsrecht bestaat. De grenzen die wereldwijd worden aangehouden zijn in wezen slechts grenzen op papier. De natuur is onze grootste levensader welke wij dienen te koesteren en verzorgen. Maar dat doen wij niet. Het vuurwerkgeweld is één van de voorbeelden. Daarom slaat de aarde regelmatig terug om ons te waarschuwen. En daar zijn wij met al onze legers en technologieën niet tegen op gewassen.

Een andere nacht kwam de filosofie van de Nederlandse architect Alders in mijn hoofd op. Deze architect heeft ondermeer een kunstzinnig bankgebouw in Amsterdam ontworpen en het kantoor van de Gasunie in Groningen. In zijn filosofie gaat hij uit van drie menselijke 'huiden' die bepalend zijn hoe mensen zich voelen. De eerste huid is je eigen vel. De tweede huid is je kleding. En de derde huid is volgens hem de bebouwde omgeving. Als die derde huid niet 'past', voelen

mensen zich er niet prettig. Het streven moet er dus op gericht zijn dat mensen zich ook in de woonomgeving ontspannen kunnen voelen. Een ingeving zei me dat deze theorie van de drie huiden uitgebreid zou kunnen worden met nog twee huiden. Ook de aarde zelf en de lucht om ons heen zouden wij als een huid kunnen zien. Alle vijf huiden dienen in balans te zijn willen wij over een gezond systeem kunnen spreken. Je kunt goed in je vel zitten, biologisch eten, eco kleding dragen en in een milieuvriendelijk huis wonen, terwijl dat gebouwd is op verontreinigde grond en in een sterk vervuilde lucht staat. Om van een uitgebalanceerd systeem te kunnen spreken zullen alle huiden in een gezonde atmosfeer met elkaar in verbinding moeten staan.

De slapeloze nachten volgden elkaar op en elke nacht kwam er weer wat anders in mijn hoofd naar boven. Op een nacht drong opeens het contrast tussen arm en rijk aan mij op. De grote verschillen tussen arm en rijk zouden op de helling moeten. Als de superrijken de handen in elkaar zouden slaan om zich te bekommeren om de vele armen, hoe zou het er op de wereld dan uitzien? Zo woonden er in 2006 in China vijftien mensen met meer dan een miljard dollar op hun rekening. In 2008 is dat aantal gestegen tot ongeveer zeventig. Ik vroeg mij in alle redelijkheid af wat iemand nu als eenling zou kunnen doen met een dergelijk banksaldo. Je zou toch doodongelukkig zijn als je weet dat de mensen om je heen verrekken van de honger. Wat zou het mooi zijn als die kleine groep schatrijken der aarde zich werkelijk zouden bekommeren om de zwakkeren in de samenleving.

Ook vroeg ik mij af of wij niet wereldwijd zouden moeten werken aan een eerlijke herverdeling van energiebronnen en financiële middelen. Zorgen dat de ontstane disbalans omslaat naar een evenwichtige situatie. Op weg naar een wereld waar iedereen kan worden voorzien van eten en drinken, kleding, een dak boven het hoofd, gezondheidszorg en onderwijsvoorzieningen. Dan zou er in de kortst mogelijke tijd geen sprake meer zijn van armoede en hongersnood. En wat te denken van al het wapentuig dat zou kunnen verdwijnen, waar investeringen mee gemoeid zijn die wereldwijd nauwelijks te becijferen zijn. De enige echte oplossing is een algehele ontwapening en

daaraan ook daadwerkelijk mee beginnen. Is dit nou echt een utopie? Ik betwijfel het. Al het geld en energie gestopt in wapentuig is volstrekt verkeerde energie.

Een volgende gedachte die door mijn hoofd speelde had betrekking op de economie. Het lijkt wel of *economische groei* het enige wereldrecept is dat er bestaat. Onze financiële wereld, die op een opgeblazen ballon lijkt, is zo'n uitwas van een scheefgegroeide economie. Een natuurlijke rem op een proces van inhaligheid en uitsluitend bezig zijn met nog meer hebben, zou ons kunnen bevrijden en tevens verrijken op andere terreinen. Hierin zijn belangrijke taken weggelegd voor onze volksvertegenwoordigers. Ik hoop oprecht dat zij zich vooral bezig gaan houden met hun controlerende taken in plaats van veel energie te besteden aan het gekibbel binnen de eigen partijen, machtsstrijd, individuele carrièredrift en zieltjeswinnerij.

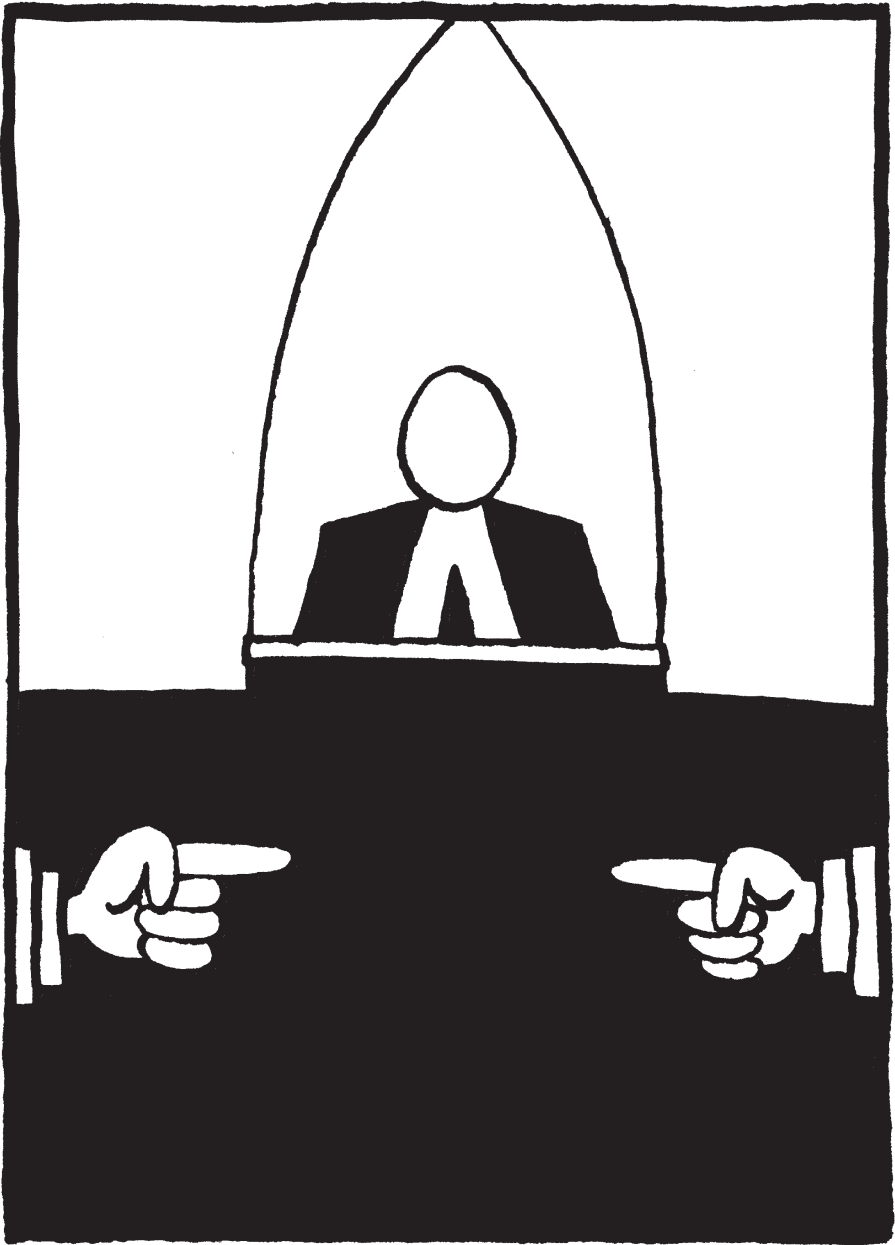
Ik ben blij dat de Verenigde Naties 2 oktober tot Internationale Dag van de Geweldloosheid hadden uitgeroepen en 21 september tot de Dag van de Vrede. Ik mag hopen dat niet alleen op deze beide dagen wereldwijd wordt stilgestaan dat veruit het overgrote deel van de wereldbevolking hunkert naar een wereld zonder oorlogen en geweldplegingen en de wereldwijde wapenloop door machthebbers pure waanzin is en geldverspilling. Ik realiseerde mij ook, dat ik blij kon zijn met de wetenschap dat wereldwijd zo'n 25 landen en staten niet mee doen aan die zinloze wapenwedloop en geen leger onderhouden. Wereldwijd is er behoefte aan verandering, een bundeling van positieve en krachtige energieën.

Zo heb ik nachten rondgespookt met allerlei gedachtespinsels in mijn hoofd. Door te weinig slaap kon ik ze ook moeilijk van mij afzetten. Het fenomeen 'geestelijke armoede' drong zich aan mij op. Ondanks al onze wetenschappelijke kennis en vooruitgang worden we geestelijk met de dag armoediger. Wij zijn echte individualisten geworden.

Het is ieder voor zich. En 'God voor ons allen' bestaat ook al niet meer. Normen en waarden zijn afgebrokkeld. Elkaar de nodige aan-

dacht geven is er niet meer bij. Wij hebben het te druk met onze 24 uren-economie. En toch ...er is nog hoop! Met een beetje goede wil en begrip kan het tij worden gekeerd! Vóór dat het echt te laat is!

Natuurlijk kwam ook het vuurwerk in mijn hoofd. Wat een verspilling, wat een gevaar voor mens en dier. Wat een onrust en angst voor velen. Zou dat nou echt niet anders kunnen zonder mensen hun plezier te ontfeggen? Wel plezier, maar geen risico's. Dat zou het mooiste zijn!



VERANTWOORDELIJKHEID

Iedereen veegt zijn eigen straatje schoon

Op de zevende dag tijdens mijn herstel in het hotel kreeg ik een onplezierig telefoontje uit Nederland. De crisismanager van de touroperator met de Duitse naam belde die dag om klokslag 12.00 uur. Ze had in de eerste week van ons verblijf twee keer eerder gebeld. In deze gesprekken was zij erg met ons lot begaan en was er van overtuigd dat alles wat hen betrof helemaal goed zou komen. Dit keer sprak zij met een andere toon: ‘Het spijt mij erg u te moeten meedelen dat wij niets voor u kunnen doen. Wij hebben uw kwestie uitvoerig in ons team besproken. U reist geheel op eigen risico, want u hebt voor deze reis geen reis- en ongevallenverzekering afgesloten. Bovendien treft de chauffeur van de tourbus die u vervoerde geen enkele schuld. De tegenpartij reed veel te hard en is daarom schuldig aan dit ongeval. Ook het extra verblijf in uw hotel zult u geheel zelf moeten betalen. Wel kunnen wij voor uw geboekte terugreis comfortstoelen regelen en zorgen dat medewerkers van de vliegmaatschappij u op Schiphol assistentie verlenen. Met een medewerker van de ANWB Alarmcentrale hebben wij hierover contact.’

Ik liet de manager uitspreken en reageerde als volgt: ‘Het is niet persoonlijk bedoeld maar het standpunt van uw organisatie slaat nergens op en ik ben het volslagen oneens met u. Dat een organisatie met een dergelijke grote naam zich zo verlaagt kan ik mij nauwelijks voorstellen. Wij zijn aan de dood ontsnapt, er zijn zeker vier gewonden en nu komt u met een dergelijk verhaal. Ik vind het slecht, buitengewoon slecht. Overigens heb ik gisteren een heel ander geluid gehoord van de ANWB Alarmcentrale in Nederland. Ik zal u de naam en het telefoonnummer van deze persoon geven. Wij hebben, naar zijn mening, met u een overeenkomst gesloten die bestaat uit een vliegticket, vervoer van de luchthaven naar de hotelaccommodatie Bayahibe vice versa. Dit betekent dat uw organisatie de zorg en de verantwoordelijkheid draagt voor het vervoer vanaf het instappen in het vliegtuig op Schiphol en

vervolgens gedurende de gehele reis tot en met het uitstappen op de plaats van bestemming. U kunt zich zomaar niet onttrekken aan uw verantwoordelijkheden en uw klanten het bos insturen. Het wel of niet hebben van een reis- en of ongevallenverzekering heeft niets te maken met de verantwoordelijkheid en aansprakelijkheid van uw organisatie’.

Ik merkte dat ik me tijdens het gesprek steeds meer ging opwinden. Het spreken kostte mij moeite vanwege de pijn in mijn bovenlijf. Het was even stil aan de andere kant van de lijn alvorens zij het gesprek vervolgde: ‘Wat wij u maximaal kunnen bieden is een reductie van 50 % van de kosten van uw extra verblijf. Wij zijn dit absoluut niet verplicht maar doen dit uit coulance. Wij vinden het toch wel erg vervelend voor u’.

Ik denk dat zij had verwacht dat ik hier genoeg mee zou nemen, en haar hartelijk zou bedanken voor de aardige geste, maar ik reageerde uitermate verontwaardigd: ‘Ik heb u al verteld dat wij het niet eens zijn met elkaar. Ik stel het buitengewoon op prijs om verder met rust te worden gelaten. Onze gezondheid gaat voor alles’.

Een uurtje later ontvingen wij van onze reisleader de email die zij had verstuurd: *‘This amount is a gesture to our client however this gesture does not indicate we take liability for the accident’*.

Van onze eigen reisleader, die niet in de ongevalbus had gezeten, kregen wij stukje bij beetje, informatie over het ongeval. En aantal Duitse medepassagiers, die ook in ons hotel verbleven, hadden foto’s gemaakt van het ongeval en lieten deze aan ons zien en vertelden hun verhaal. Op dat moment waren wij al afgevoerd naar het ziekenhuisje.

Zodoende kregen wij langzamerhand inzicht van wat zich op de 28e november 2007 omstreeks 16.00 uur in de Dominicaanse Republiek had afgespeeld. Deze informatie gaf uiteindelijk het volgende beeld:

- De chauffeur van onze minibus reed op het fatale moment binnen de bebouwing op een nat wegdek met een aanhangwagen achter de bus en 15 passagiers met een snelheid van naar schatting 70 kilometer. Ter plaatse was een maximale snelheid van 45 kilometer toegestaan.

- Onze bus verkeerde in een slechte staat van onderhoud, de vier banden hadden *geen of nauwelijks profiel*.
- Op het moment dat een tegemoetkomende truck met oplegger, volgeladen met enorm dikke en lange boomstammen, een geparkeerde auto aan het inhalen was, ging ook onze chauffeur in een flauwe bocht van de weg een langs de weg geparkeerde auto inhalen.

De chauffeur van de naderende truck met de boomstammen kon een botsing niet meer voorkomen en reed met hoge snelheid op de linkerzijde van onze bus in. Daardoor werd onze bus afgeremd en werd op het laatste moment een frontale botsing met een geparkeerde vrachtauto voor ons voorkomen. Direct na het ongeval zijn de beide chauffeurs in een verhitte discussie geraakt. De chauffeur van onze bus wilde verder rijden en de hotelgasten afleveren. De chauffeur van de truck met oplegger nam hier geen genoegen mee en nam plaats in onze bus en is met de niet-gewonde vakantiegangers naar het politiebureau in Higüey gereden. Een politierapport werd binnen circa 15 minuten opgesteld. Dit rapport maakte geen melding van vier gewonden, getuigen zijn niet gehoord. Daarna zijn de passagiers met de kapotte bus, zonder verlichting en niet werkende knipperlichten aan de achterzijde, in het donker naar hun hotels gebracht. Blijkbaar met toestemming van de reisleidster! De meeste passagiers verklaarden later dat zij de dood in de ogen hadden gezien.

Vlak voor ons vertrek naar Nederland hadden wij telefonisch contact met de gewonde Dominicaanse vrouw Mirabel. Zij werkte ongeveer een half jaar voor club *Caraiibe*. Ze was alleenstaand en had een dochtertje van zeven jaar. Het ging buitengewoon slecht met haar. Zij had hoofdletsel en in totaal waren negen ribben gescheurd. Ook waren drie ribben aan de linkerzijde van haar lichaam verschoven.

Wij hebben de conclusie getrokken dat onze touroperator nauw samenwerkt en zaken doet met een vervoersorganisatie uit het vakantieland die zijn zaakjes niet voor elkaar heeft. Klanten vervoeren met ondeugdelijk materiaal, dat in ons land absoluut afgekeurd zou wor-

den, vraagt om grote problemen. Vakantiegangers moeten wereldwijd blindelings kunnen vertrouwen op transfers met deugdelijk materiaal en chauffeurs die veilig rijden.

De touroperator bij wie wij onze reis hadden afgesloten is aangesloten bij de Algemene Nederlandse Vereniging voor Reisondernemingen (ANVR). Volgens de brochure van de ANVR *'maken ANVR leden uitsluitend gebruik van vervoerders die zich strikt houden aan strenge veiligheids-eisen'*. De touroperator is de samensteller van de reis en ook degene die voor de uitvoering ervan verantwoordelijk is.

Het zou nog bijna driekwart jaar duren voordat de verzekeringsmaatschappij van onze touroperator ná herhaaldelijk aandringen en vele correspondentie van onze belangenbehartiger, de afdeling Rechtshulp van de ANWB, de aansprakelijkheid van dit ongeval zou erkennen. Achteraf bleek dat onze doorlopende reisverzekering die ik had opgezegd op het moment van het ongeval nog van kracht was en doorliep tot het einde van dat jaar.

Ongetwijfeld zal iedereen wel eens ervaringen hebben opgedaan met een persoon of een organisatie die geen verantwoordelijkheid wenst te dragen voor een bepaalde gebeurtenis.

Misschien is het één van de lessen die wij moeten leren. Verantwoording nemen. Natuurlijk geldt dat daar waar geleefd en gewerkt wordt, fouten worden gemaakt of onjuiste beslissingen worden genomen.

Wat zou het leven een stuk eenvoudiger zijn als een ieder staat waarvoor die moet staan. Veel leed kan daarmee voorkomen worden! Wij zouden ook wat vaker excuses kunnen aanbieden voor onjuist gemaakte beslissingen. Er is wat dat betreft nog buitengewoon veel werk aan de winkel.

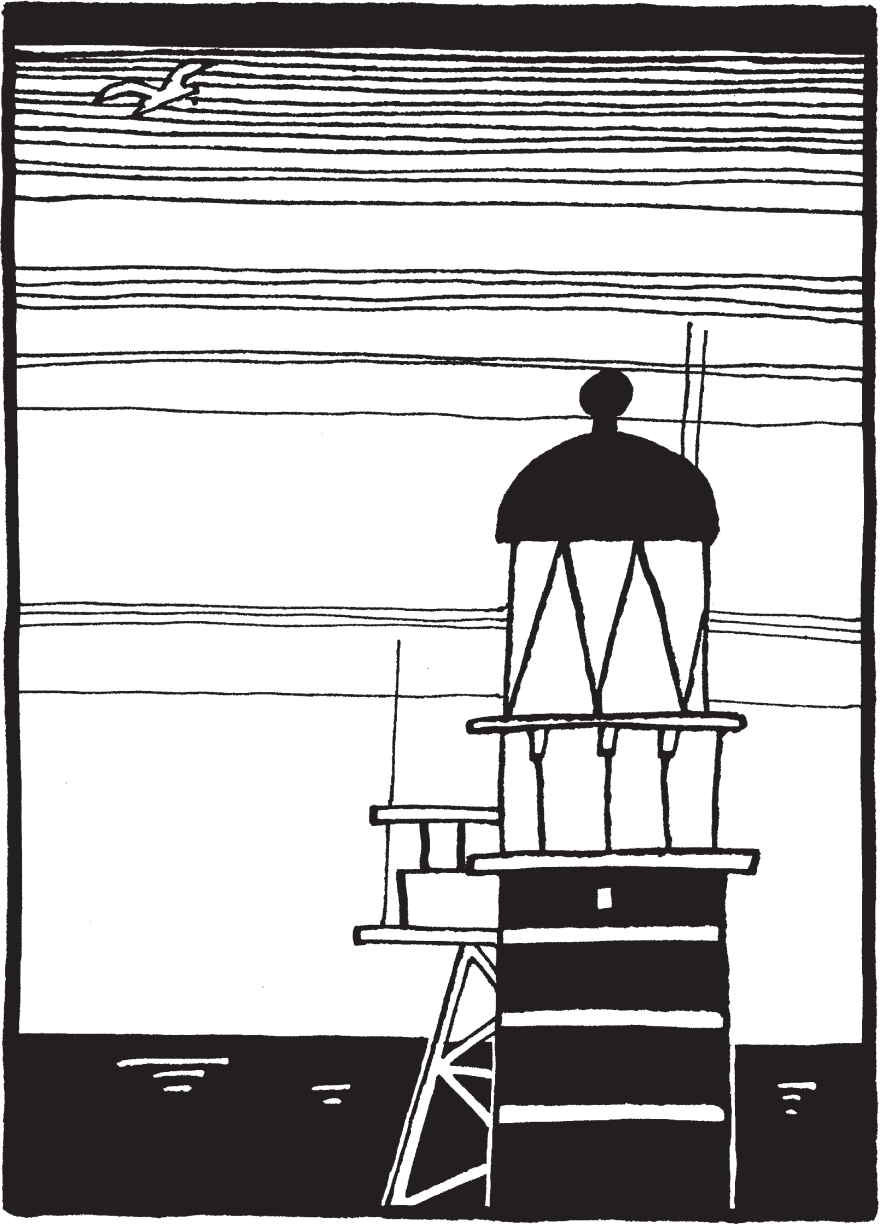
Nog een dag of tien te gaan en wij zouden, weliswaar in de kreukels, weer in ons eigen huis zijn en de jaarwisseling van 2007/2008 vieren. Het afgelopen jaar had ik menig maal gewaarschuwd dat er een vuurwerkcramp op ons af zou komen. Ik moest even denken aan een persbericht dat ik op 13 juni 2007 naar de vaderlandse media had gestuurd met de aanhef: *'Trek massaal aan de alarmbel! Neem een time-out! Eén moment van bezinning! Voorkom een naderende ramp! Alarmfase: rood!'*.

Het is maar goed dat ik op dat moment niet wist wat er allemaal op ons zou afkomen, want dan waren wij misschien wel in de Dominicaanse Republiek gebleven. En misschien wel voorgoed weggebleven uit Nederland.

Het zou weer net zo gaan als de jaren ervoor. Ik zou mezelf weer dezelfde waaromvragen stellen. Het oudejaarsfeest zou opnieuw de gemeederen in beweging brengen. Politici en overheden zouden weer vergaderen en spreken over de bizarre voorvallen. En een paar maanden later zou iedereen, behalve de gedupeerden, alles weer vergeten zijn.

Wat ik toen niet kon weten is, dat ik zelfs een boek over vuurwerkfeiten zou gaan schrijven. Dat ik deskundige medestanders zou krijgen die mij steunden. Dat er een Stichting 'Comité Staakt het Vuren' opgericht zou gaan worden. Dat alles was nog toekomst.

Het enige waar ik aan dacht was: 'WIJ MOETEN BIDDEN OM REGEN'.



EPILOOG

De laatste loodjes

Vandaag is het maandag 13 oktober 2008, herfstvakantie in Nederland. Wij zitten onverwacht een paar dagen op één der Friese waddeneilanden, Vlieland. Wij zijn geluksvogels, want het weer is voor deze tijd van het jaar geweldig. Het is nog maar goed vier maanden geleden dat ik op het eiland Madeira ben begonnen met het schrijven van dit eerste boek. Alweer ben ik met een laptop in de hand op een eiland beland en schrijf ik de laatste loodjes. Het is heerlijk om in alle rust, met alleen het geluid van de zee, mijn hoofd leeg te schrijven.

Het eiland is met haar prachtige vergezichten en kleurenpracht van herfsttinten een oase van ongekende schoonheid. Al vele malen ben ik op dit eiland geweest. Het voelt dit keer anders dan voorheen. Misschien is het herfstseizoen de oorzaak of wellicht mijn eigen goedstoestand. Waar ik voorheen klakkeloos aan voorbij reed, ben ik nu bij het minste of geringste schouwspel een en al verbazing en soms in verrukking. Dit eiland is één van mijn favoriete plekken op de wereld. Ooit bezocht ik jaren geleden het Indonesische eiland Bali. Werkelijk fantastisch, maar toch verlangde ik toen naar Vlieland. Hier ben je omringd door gezonde en pure zeelucht. Hier kom je geen onzichtbare killer zoals fijn stof en ultra fijn stof tegen waar vooral onze steden mee zijn vervuild. De Waddeneilanden behoren niet voor niets tot de gezondste plekken van Nederland. Om langer te kunnen leven hebben wij die gezonde lucht echt nodig. Laten wij er zuinig op zijn. Het is de motor van ons bestaan!

Vandaag is de vierde en laatste dag, dat wij hier verblijven. Af en toe worden wij geconfronteerd met het geluid van rondvliegende straaljagers, de bekende F-16's. Hoewel ik het van me af probeer te zetten word ik door deze geluiden toch weer herinnerd aan de dagelijks oorlogsbeelden die via de televisie op ons af komen. Vanaf 1948 heeft de luchtmacht haar oefengebied 'De Vliehors' op een gedeelte van dit fraaie eiland. Ik hoop dat ik nog mag meemaken dat deze geldverslindende

en moordzuchtige vogels nooit meer het luchtruim zullen doorkruisen en voor eeuwig naar de schroothoop zullen vertrekken.

In de vroege middaguren hebben wij alvast al fietsend afscheid genomen van deze plek. En passant hebben wij de vuurtoren beklommen. Bij de entree viel ons als eerste een bordje op met de volgende tekst: ‘*Trouwen en het betreden van deze vuurtoren is op eigen risico*’. Deze tekst wilde ik de lezer niet onthouden!

Het formidabele uitzicht wordt vanaf deze bijzondere toren iedere Nederlandse hangjongere en – oudere van harte gegund.

Alle jongeren die nog een spoor van niet geuite agressie in hun lijf voelen van de vorige jaarwisseling, zou ik willen adviseren: bezoek de vuurtoren op Vlieland, laat de stilte het geluid van de muziek zijn en laat je overweldigen door de natuur op dit eiland. Ook ouderen, die de jeugd vaak het verkeerde voorbeeld geven, raad ik aan de natuur in te gaan. Contact met de natuur is een goede heelmester.

Thuisgekomen worden we meteen weer met de actualiteiten van de dag geconfronteerd, zoals de nu al historische kredietcrisis, waarbij ogenschijnlijk onneembare vestingen als lucifershoutjes in elkaar storten! Ook historisch is de nieuw gekozen president van Amerika, Barak Obama. Is nu het echte tijdperk van veranderingen aangebroken?

Nog even en ook dit jaar 2008 is alweer ten einde. Evenals het jaar 2007 een bijzonder en bevlogen jaar. Een deel stond in het teken van herstel van het bizarre ongeval in de Dominicaanse Republiek. Een ander deel bestond uit mijn bijdrage, samen met anderen, aan de bewustwording van het gebruik van consumentenvuurwerk. Tijdens de zomervakantie, de Europese kampioenschappen voetbal, de Tour de France en de Olympische spelen in China, de grootste vuurwerkproducent van de wereld, zijn wij stug en onverdroten door gegaan met het volbrengen van deze missie. Waarom? Omdat wij niet anders willen en kunnen! Deze missie is voor ons noodzakelijk en vanzelfsprekend. Boek II van deze vuurwerkserie ‘Explosief vuurwerk, Feiten liegen niet’ laat zien dat dit ook hard nodig is.

Een brede beweging is op gang gezet. Ik ben trots op deze *beweging*.